

MINISTERUL EDUCAȚIEI

**Raport
privind starea învățământului
superior din România**

2021 – 2022

București, Decembrie 2022

CUPRINS

LISTĂ DE ABREVIERI	4
REZUMAT EXECUTIV	6
PARTEA I - ANALIZA OFERTEI ȘI CERERII SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT SUPERIOR	12
I.1 Rețeaua instituțiilor de învățământ superior	12
I.2 Participarea la învățământul superior	15
I.2.1 Evoluția numărului de studenți	15
I.2.2 Rata specifică de cuprindere pe vârste	34
I.2.3 Rata brută de cuprindere	36
I.3 Situația școlară a studenților	37
I.3.1 Rata de promovare în învățământul universitar de licență	37
I.3.2 Absolvenți ai învățământului superior	39
I.4 Resurse umane în învățământul superior	46
I.4.1 Evoluția personalului angajat	46
I.4.2 Distribuția pe funcții didactice a personalului din învățământul superior	49
I.4.3 Ponderea personalului didactic pe sexe.....	50
I.4.4 Numărul de studenți ce revine unui cadru didactic	50
PARTEA A II-A. PRINCIPALELE ACȚIUNI DESFĂȘURATE ȘI REZULTATE OBTINUTE ÎN ANUL UNIVERSITAR 2021-2022	52
II.1 Asigurarea cadrului normativ al sistemului de învățământ superior	52
II.2 Participarea la forme de învățământ terțiar	58
II.2.1 Analize și studii suport pentru fundamentarea politicilor publice pentru învățământul superior	58
II.2.2 Sprijinirea studenților din grupurile subreprezentate pentru participarea în învățământul terțiar	59
II.2.3 Sprijinirea elevilor la tranziția dintre învățământul liceal și cel terțiar	61
II.2.4 Reglementarea recunoașterii învățării anterioare, acumulată în medii formale sau informale	62
II.2.5 Universități românești în rețeaua Universităților Europene	62
II.2.6 Dezvoltarea de programe de studii de tip joint-degree sau interdisciplinare, corelate cu piața muncii ..	63
II.2.7 Reglementarea generală a modului de funcționare a programelor de studii universitare de tip dual pentru nivelurile de calificare 6-8 (în legislația primară)	63
II. 3 Internaționalizarea sistemului universitar	64
II.3.1 Promovarea ofertei educaționale	64
II.3.2 Mobilități internaționale	64
II.3.3 Studenți străini aflați la studii universitare în România	66
II.3.4 Spațiul european al educației	69
II.4. Capacitatea managementului universitar de a implementa politici naționale	70
II.5 Finanțarea învățământului superior în corelare cu creșterea autonomiei și responsabilității universităților în gestiunea fondurilor proprii	71
II.6 Îmbunătățirea studiilor doctorale	74
II.7 Susținerea parteneriatelor, deschidere către societate, orientarea către zona STEAM	76
II.8 Dezvoltarea unui ecosistem digital pentru învățământul universitar	76
II. 9 Proiecte/programe finanțate din fonduri europene	76
II.10 Sprijin pentru Ucraina	79

PARTEA A III-A - DIRECȚII DE DEZVOLTARE A ÎNVĂȚĂMÂNTULUI SUPERIOR PENTRU ANUL 2023	81
III.1 Creșterea participării la forme de învățământ terțiar	81
III.2 Creșterea participării la forme de educație pe tot parcursul vieții	81
III.3 Intensificarea eforturilor de internaționalizare a învățământului superior românesc	82
III.4 Creșterea capacității managementului universitar de a implementa politicile naționale	82
III.5 Creșterea autonomiei universitare în ceea ce privește utilizarea fondurilor proprii și politicile de resurse umane.....	83
III.6 Îmbunătățirea studiilor doctorale	83
III.7 Consolidarea unui climat etic în mediul universitar	84
III.8 Susținerea parteneriatelor, deschiderea către societate, orientarea către zona STEM	84
III.9 Dezvoltarea unui ecosistem digital pentru învățământul universitar	84
ANEXE.....	85
OPIS TABELE	89
OPIS FIGURI.....	91
OPIS ANEXE	92

Listă de abrevieri

ACBS - Agenția de Credite și Burse de Studii
ANC – Autoritatea Națională pentru Calificări
ANS – Platforma națională de colectare a datelor statistice pentru învățământul superior
ANFP – Agenția Națională a Funcționarilor Publici
ANOFM – Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă
ANPCDEFP – Agenția Națională pentru Programe Comunitare în Domeniu Educației și Formării Profesionale
ARACIS - Agenția Română pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior
CCOC - Centre de Consiliere și Orientare în Carieră
COM – Comisia Europeană
CEEPUS – Central European Exchange program for University Studies
CNATDCU - Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare
CNC – Cadrul Național al Calificărilor
CNCIS – Cadrul Național al Calificărilor din Învățământul Superior
CNFIS - Consiliul Național pentru Finanțarea Învățământului Superior
CNSPIS - Consiliul Național de Statistică și Prognoză a Învățământului Superior
DD – Domeniu de doctorat
DL – Domeniu de licență
DM – Domeniu de masterat
EHEA – European Higher Education Area
ECTS - European Credit Transfer and Accumulation System
EQPR - Pașaportului European al Calificărilor pentru Refugiați
EQAR- European Quality Assurance Register for Higher Education
ESCO — European Classification of Skills, Competences, Qualifications and Occupations (Clasificarea Europeană a Aptitudinilor, Competențelor, Calificărilor și Ocupațiilor)
EQAR – European Quality Assurance Register
EUA - European University Association
EUROSTAT – Oficiul de Statistică al Comisiei Europene
FDI – Fondul de dezvoltare instituțională
FESI – Fondul European Structural și de Investiții
FSE – Fondul Social European
HE – Higher Education
HG – Hotărâre a Guvernului
IIS – Instituții de Învățământ Superior
INS – Institutul Național de Statistică
IOSUD - Instituție organizatoare de studii universitare de doctorat
INCD - institute de cercetare
ISCED - The International Standard Classification of Education
MCSI – Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale

ME – Ministerul Educației
MFP – Ministerul Finanțelor Publice
MRR – Mecanismul de Redresare și Reziliență
OCDE - Organisation for Economic Cooperation and Development
OG – Ordonanță de Guvern
OM - Ordin de Ministru
OUG – Ordonanță de Urgență a Guvernului
POCU – Programul Operațional Capital Uman
POEO - Programului Operațional Educație și Ocupare
PNRR – Planul Național de Redresare și Reziliență
PNRAU - Program Național de Reducere a Abandonului Universitar
REI – Registrul Educațional Integrat
RMU – Registrul Matricol Unic
RMUR – Registrul Matricol al Universităților din România
RNC - Registrul Național al Calificărilor
RNCIS - Registrul Național al Calificărilor din Învățământul Superior
ROSE - Romania Secondary Education Project
SEE - Spațiul Economic European
SEÎS - Spațiului European al Învățământului Superior
STEM - Science, Technology, Engineering, Mathematics (Știință, Tehnologie, Inginerie, Matematică)
SMIS – Sistemul Unic de Management al Informației
SNIE - Sistemul Național de Indicatori pentru Educație
SNIS - Sistemul Național de Învățământ Superior
UE – Uniunea Europeană
UEFISCDI – Unitatea Executivă pentru Finanțarea Învățământului Superior, a Cercetării, Dezvoltării și Inovării
UMPFE - Unitatea de Management al Proiectelor cu Finanțare Externă

REZUMAT EXECUTIV

Raportul Proiectului *România Educat*, publicat în luna iulie 2021 și asumat prin Memorandum de Guvernul României, fundamentează principalele orientări strategice și stabilește viziunea învățământului superior în perspectiva 2030, conturând un ansamblu de politici publice și un model de guvernare în concordanță cu cerințele unui mediu socio-economic în continuă schimbare. Proiectul *România Educat* reprezintă Cadrul strategic național pentru educație și formare la toate nivelurile, validat de Comisia Europeană ca fiind condiție favorizantă tematică, de îndeplinirea căreia depinde finanțarea europeană 2021-2027.

Obiectivele generale ale Proiectului *România Educat* se referă la participarea la forme de învățământ universitar și de educație pe tot parcursul vieții, la eforturile de internaționalizare a sistemului românesc de educație, la capacitatea managementului universitar de a implementa politicile naționale, la autonomia universitară, la studiile doctorale, precum și la climatul etic în sistemul educațional. Au fost elaborate Planuri de acțiune de implementare a Proiectului România Educată, precum și planuri de monitorizare, organizate pe domenii și niveluri de învățământ.

La nivel european, evoluțiile din domeniul învățământului superior presupun aplicarea asumărilor României din cadrul Procesului Bologna/Spațiului European al Învățământului Superior. Obiectivele comune ale statelor participante în cadrul acestor demersuri vizează creșterea comparabilității și a compatibilității sistemelor de învățământ superior, pentru a susține o intensificare a mobilităților internaționale, a recunoașterii calificărilor și a angajabilității absolvenților pe piața globală a muncii.

Programul Național pentru Redresare și Reziliență, aprobat în noiembrie 2021, corelat cu Proiectul *România Educat*, cuprinde reforme și investiții importante pentru dezvoltarea învățământului superior românesc: crearea unei rute profesionale complete pentru învățământul dual și dezvoltarea a cel puțin 10 consorții regionale, digitalizarea universităților și pregătirea acestora pentru profesiile digitale ale viitorului, precum și îmbunătățirea infrastructurii universitare (cămine, cantine, spații de recreere).

Raportul privind starea învățământului superior din România 2021-2022 reprezintă o radiografie care surprinde situația *de facto*, direcțiile și prioritățile de dezvoltare a sistemului de învățământ superior, prin corelare directă cu obiectivele Proiectului *România Educat*, a stadiului de operaționalizare a acestora și a progreselor înregistrate în acest sens.

Prezentul Raport este structurat într-o succesiune logică pe trei mari părți: Partea I - Analiza ofertei și cererii sistemului de învățământ superior - a fost elaborată de Centrul Național de Politici și Evaluare în Educație – Unitatea de Cercetare în Educație; Partea a II-a - Principalele acțiuni desfășurate și rezultate obținute în anul universitar 2021-2022 - abordează participarea și situația școlară a studenților, precum și resursele umane din învățământul superior; Partea a III-a prezintă direcțiile de dezvoltare ale învățământului superior pentru anul 2023. Părțile a II-a și a III-a au fost realizate prin contribuțiile departamentelor Ministerului Educației și ale instituțiilor direct subordonate/ coordonate ME, cu atribuții în domeniul învățământului superior. Unitatea de Politici Publice a coordonat

activitățile de elaborare a Raportului, analizând și corelând datele și contribuțiile departamentelor cu politicile publice naționale și europene.

Raportul reprezintă un document de monitorizare și evaluare a stării sistemului de învățământ superior din România, cu elaborare periodică începând cu anul 2005, pentru a asigura fundamentarea politicilor educaționale pe bază de evidențe/de date. În acest scop, elaborarea raportului a avut la bază următoarele demersuri metodologice: analiza de date cantitative/indicatori statistici și analiza documentară. Aceste demersuri permit abordarea din perspectivă cantitativă și calitativă a următoarelor dimensiuni: oferta universitară, participarea la educație, situația școlară a studenților, resursele umane, conexiunea cu piața muncii. Măsurile de politică educațională implementate decurg din obiectivele Proiectului *România Educată* și sunt corelate cu țintele asumate la nivel european.

- Analiza de date cantitative vizează un set indicatori de bază incluși în Sistemul Național de Indicatori pentru Educație (SNIE). SNIE este compatibil cu sistemele internaționale de indicatori (Eurostat, OECD, UNESCO, Banca Mondială) și include o parte a indicatorilor-țintă specifici obiectivelor europene comune în domeniul educației și formării profesionale. La analiza indicatorilor au fost utilizate date oficiale furnizate de Ministerul Educației și de Institutul Național de Statistică. Pentru analizele comparative la nivel internațional au fost utilizate date Eurostat.
- Analiza documentară cuprinde sinteza de informații din documentele de politici educaționale, strategii, statistici, studii și rapoarte ale Ministerului Educației, referitoare la principalele domenii de reformă pentru învățământul superior românesc: participare universitară și pe tot parcursul vieții, internaționalizarea sistemului românesc de învățământ superior, capacitatea managementului universitar, autonomia universitară, studiile doctorale, climatul etic în sistemul educațional din România.

Partea I a Raportului prezintă starea învățământului superior din România pentru anul 2021-2022. Datele statistice sunt prezentate cantitativ (tabele, grafice) și sunt analizate calitativ, cu referire la tendințe înregistrate în ultimii ani la nivelul sistemului de învățământ superior din România și la situația anului universitar 2021-2022.

În ultimul deceniu, rata de absolvire a învățământului superior (vârsta 25-34 ani) nu s-a îmbunătățit semnificativ și s-a înregistrat o tendință de stagnare pe termen lung. În anul 2021, această rată a fost de 23,3%, ceea ce reprezintă aproape jumătate din media UE (41,2%). Printre alte cauze, nivelurile scăzute de absolvire a învățământului superior sunt determinate de ratele ridicate de părăsire timpurie a școlii, de ratele scăzute de promovare a examenului de bacalaureat și de nivelurile scăzute de participare la învățământul superior a elevilor care provin din medii defavorizate. Egalitatea de acces și de șanse rămâne o provocare semnificativă, cu o rată deosebit de scăzută de absolvire a învățământului terțiar în zonele rurale (8,2% în 2021 față de media UE de 29,6%). Rata de participare la învățământul superior a persoanelor din mediul rural nu s-a schimbat substanțial în ultimii 5 ani. Rata de absolvire în mediul urban este, de asemenea, sub media UE (44% față de 51,4%), dar decalajul este mai mic. Diferențele dintre regiuni reflectă existența unor decalaje foarte ample între diferite zone (de exemplu, o rată de 50,5% în București, comparativ cu o rată de 15,3% în zona rurală din sudul Munteniei).

Acces i participare

- Tendințele demografice din ultimii ani evidențiază scăderea constantă a populației rezidente de vârstă corespunzătoare învățământului superior. În ultimii trei ani a crescut ușor numărul total de studenți înscriși în învățământul superior. A crescut numărul de studenți din învățământul la distanță și numărul studenților străini.

- În sistemul de învățământ superior (toate ciclurile de studii) au fost înmatriculați 554.007 studenți. 87,8% dintre aceștia sunt înscriși în instituții de învățământ superior de stat și 12,2% în instituții de învățământ particular. Pe cicluri de studii: 75,1% urmează programe de licență, 20,2% – programe de masterat, 4% – programe de doctorat, iar sub 1% – programe de studii postuniversitare.

- Oferta universitară de licență a cuprins 386 de specializări de studii, structurate în 79 de domenii de studii, respectiv 2.537 programe de studii de licență. Dintre acestea: 6,4% sunt organizate cu predare în limbi străine de circulație internațională. Capacitatea maximă de școlarizare a fost de 203.648 locuri în anul I. Se remarcă anumite domenii de specializare cu număr mare de locuri alocate (Drept, Administrarea afacerilor, Limbă și literatură, Contabilitate, Management și Medicină).

- 415.839 de studenți sunt înscriși în programe de licență: 86,5% în învățământul de stat și 13,5% în cel particular. Există domenii ISCED-F 2013 cu număr mare de studenți (Afaceri, administrație și drept, Inginerie, prelucrare și construcții, Sănătate și asistență socială), iar altele cu număr redus (Științele educației, Servicii).

- Oferta pentru studiile universitare de masterat a cuprins 79 de domenii, cu 2.783 programe de studii. Acestea au fost organizate în 81 de instituții de învățământ universitar (53 de stat și 28 particulare). Capacitatea maximă de școlarizare în anul I a fost de 150.610 locuri (89,6% în instituții de stat și 10,4% în cele particulare).

- Ciclul de studii universitare de masterat a cuprins 112.140 de studenți, în scădere cu aproape 4.000 față de anul anterior. 90,8% dintre aceștia sunt incluși în învățământul de stat și 9,2% în învățământul particular. Există domenii ISCED-F 2013 cu număr mare de studenți (Afaceri, administrație și drept; Inginerie, prelucrare și construcții), iar altele cu număr foarte redus (Agricultură, silvicultură, piscicultură și științe veterinare; Științele educației; Sănătate și asistență socială).

- Oferta de studii doctorale cuprinde 70 de domenii (din cele 79 existente), 214 școli doctorale, respectiv 427 de domenii de doctorat. Sistemul IOSUD include 55 de instituții (50 de universități de stat, 4 universități particulare și Academia Română). Pentru anul I, numărul locurilor bugetate alocate la programele de studii de doctorat a fost de 3.000 locuri.

- Un număr de 22.240 de studenți erau înscriși la studii universitare de doctorat (99% în învățământul de stat și numai 1% în învățământul particular) și 154 de persoane la programe postdoctorale (învățământ de stat). Procentele cele mai ridicate de doctoranzi s-au înregistrat în cazul domeniilor Inginerie, prelucrare și construcții și Sănătate și asistență socială, iar cele mai reduse la Științele educației, Tehnologiile informației și comunicațiilor și Servicii.

Absolvenți ai învățământului universitar

- Rata de promovare a învățământului universitar de licență, în anul universitar 2021-2022, a fost de 87%. A scăzut ponderea cazurilor de repetenție și situație școlară neîncheiată (3,6%), concomitent cu creșterea ponderii pierderilor/ abandonului pe parcurs (9,4%). Cele mai

mari valori ale ratei de promovare s-au înregistrat în domeniile Științele educației și Sănătate și asistență socială, iar mai reduse în domeniul Inginerie, prelucrare și construcții.

- În ultimii cinci ani universitari, a crescut numărul de absolvenți cu diplomă ai studiilor universitare de masterat. 40.585 de studenți au absolvit studiile de masterat: 88,6% învățământul de stat și 11,4% învățământul particular.

- Începând cu anul 2015-2016, s-a înregistrat o scădere amplă a numărului de persoane care au absolvit studiile doctorale și postdoctorale. Numărul corespunzător a crescut în ultimii ani, începând cu 2018-2019. Numărul de absolvenți ai programelor postuniversitare a scăzut de la un an la altul.

- 2.404 persoane au obținut diplomă de studii universitare de doctorat și 160 diplomă de studii postdoctorale de cercetare avansată. Aproape toate titlurile (99,2%) au fost obținute în instituții de învățământ superior de stat. Cele mai multe titluri de doctor au fost obținute în domeniile Arte și științe umaniste și Inginerie, prelucrare și construcții, iar cele mai puține în domeniile Științele educației, Tehnologiile informației și comunicațiilor și Servicii.

Resurse umane în învățământul superior

- Numărul de personal este relativ constant, în ultimii ani, situându-se în jurul valorii de 50 de mii de persoane. În perioada 2018-2022, personalul didactic asociat a înregistrat o creștere semnificativă, de la 7.423 de persoane la 11.332 de persoane.

- În învățământul superior sunt angajate 50.165 de persoane, dintre care 26.555 (53%) personal didactic. 99,4% dintre cadrele didactice sunt angajate cu normă întreagă. Două treimi (68,6%) sunt cuprinse în grupa de vârstă 35-54 de ani. Personalul didactic feminin reprezintă 52,4% din total, continuându-se tendința de creștere înregistrată în ultimii ani. Raportul dintre numărul de studenți și cel al cadrelor didactice este de 15,7.

Partea a II-a a Raportului oferă o prezentare a principalelor acțiuni desfășurate și rezultatele obținute în anul universitar 2021-2022, în contextul operaționalizării obiectivelor asumate prin Proiectul *România Educată*.

Completarea legislației naționale în vigoare, la nivel de legislație primară, secundară și terțiară, este prezentată în primul capitol. O privire de ansamblu asupra situației actuale arată că, în anul universitar 2021-2022, au fost elaborate 99 de acte normative, în vederea asigurării stabilității și predictibilității organizării și funcționării sistemului de învățământ superior.

Capitolul II.2 prezintă: măsuri de sprijin pentru studenții din grupurile subreprezentate și pentru elevi la tranziția de la învățământul liceal și cel terțiar; universitățile românești în rețeaua Universităților Europene și programe de studii de tip joint-degree sau interdisciplinare; moduri de recunoaștere a învățării; reglementarea generală a modului de funcționare a programelor de studii universitare de tip dual.

Capitolul II.3- *Internaționalizarea sistemului universitar*- cuprinde promovarea internațională a universităților românești, mobilitățile internaționale și participarea studenților străini aflați la studii universitare în România. Noile valențe, generate de abordarea actuală la nivelul spațiului european de educație și respectiv de cercetare, modelează o direcție politică comună care să țină seama de schimbările structurale impuse de criza pandemică globală, într-o nouă și pronunțată dinamică, accentuându-se astfel nevoile de recalificare, prin dezvoltarea unui sistem care să ofere studenților competențe certificate pentru profesii actuale

și ale viitorului, pentru flexibilizarea integrării pe o piața muncii aflată într-o continuă evoluție, impusă de legile progresului.

În contextul globalizării, internaționalizarea sistemului universitar este un proces complex care are în vedere mai multe aspecte. Motivarea universităților să dezvolte programe de studii de tip joint-degrees sau interdisciplinare (ex. artificial intelligence, behavioral economics, cognitive sciences) corelate cu piața muncii, constituie o țintă asumată prin Proiectul *România Educat*. Astfel, începând cu anul 2021, programele de studii universitare integrate (Joint Programmes) au fost reglementate, instituțiile de învățământ superior românești putând organiza, în comun cu alte instituții de învățământ superior acreditate din Spațiul European al Învățământului Superior, programe de studii integrate, recunoscute ca atare de statul de origine. Convergent cu obiectivele Proiectului *România Educat*, se evidențiază importanța flexibilizării cadrului legal care să permită o cooperare transnațională fluidă și ambițioasă între instituțiile de învățământ superior. De asemenea, este importantă consolidarea legăturilor și a procedurilor instituționale între agențiile de evaluare, de acreditare și de asigurare a calității înregistrate în EQAR, pentru a găsi modalități de recunoaștere reciprocă automată, precum și pentru facilitarea punerii în aplicare a procedurilor de asigurare a calității, de evaluare și acreditare în comun a programelor de studii.

Capitolele următoare se referă la capacitatea managementului universitar de a implementa politici naționale, finanțarea învățământului superior în corelare cu creșterea autonomiei și responsabilității universităților în gestiunea fondurilor proprii, îmbunătățirea studiilor doctorale, susținerea parteneriatelor, deschidere către societate, dezvoltarea unui ecosistem digital pentru învățământul universitar. Ultimele capitole ale acestei părți prezintă principalele proiecte/programe finanțate din fonduri europene, precum și sprijinul acordat, în contextul geopolitic actual, de către universitățile românești, studenților și profesorilor ucraineni.

În **Partea a III-a** a Raportului sunt menționate nouă direcții de dezvoltare a învățământului superior, pentru anul 2023, convergente cu obiectivele strategice ale Proiectului *România Educat*, fiind corelate cu prioritățile europene în domeniu (Comunicarea Comisiei Europene privind o Strategie europeană pentru universități din 2022 ș.a.). Direcțiile de dezvoltare menționate vizează: asigurarea accesului tinerilor în învățământul superior; îmbunătățirea calității învățământului superior; asumarea unei responsabilități publice sporite; creșterea finanțării și a competitivității; dezvoltarea autonomiei academice; consolidarea parteneriatelor universităților cu mediul social și economic, promovarea și valorificarea diversității culturale în educație.

Proiectul *România Educat* oferă obiective clare, cuantificabile și ținte sustenabile, demararea acestuia, în anul școlar 2021-2022, determinând înregistrarea de progrese în evoluția învățământului superior. În acest sens, au fost făcuți pași importanți privind sprijinirea studenților aparținând grupurilor subreprezentate, parcursul și finalizarea studiilor superioare, creșterea procentului de studenți internaționali ș.a., precum și procentul de cursuri opționale care să ofere studenților posibilitatea de a-și particulariza și adapta formarea la complexitățile în creștere ale pieței muncii.

În perioada de referință, a fost inițiat și supus consultării publice Pachetul legislativ al educației, format din Legea învățământului preuniversitar și Legea învățământului superior. Acestea stabilesc cadrul normativ necesar operaționalizării obiectivelor Proiectului *România Educată*.

Raportul evidențiază faptul că s-au obținut primele rezultate cantitative și calitative ale măsurilor subsecvente obiectivelor Proiectului *România Educată*, prin finanțare din Planul Național de Redresare și Reziliență – Componenta Educație, Ministerul Educației derulând reforme și investiții în următoarele direcții: conectarea la cerințele pieței muncii prin crearea cadrului legislativ pentru parcurgerea unei rute complete pentru învățământul tehnic superior; operaționalizarea cadrului legislativ și normativ referitor la funcționarea consorțiilor regionale integrate pentru învățământ dual; îmbunătățirea capacității sistemului național de educație de a forma specialiști, printr-un mod adaptat dinamicii economice și sociale din România; îmbunătățirea infrastructurii digitale în domeniul eticii și integrității academice, alături de dezvoltarea competențelor digitale avansate în rândul studenților și doctoranzilor privind cercetarea și însușirea unei conduite deontologice. În acest context, trebuie remarcat impactul pozitiv și a altor măsuri *România Educată*, măsuri care se vor materializa prin accesarea de fonduri europene, finanțare de la bugetul de stat și prin alte tipuri de finanțări, într-o strânsă, directă și imediată corelare și conexare cu nevoile identificate.

Ne dorim ca raportul de față să reprezinte un instrument util, atât mediului academic cât și tuturor instituțiilor/organizațiilor interesate de starea și calitatea mediului universitar, în vederea dezvoltării și implementării unor politici publice și acțiuni menite să sporească calitatea și să îmbunătățească rezultatele sistemului național de învățământ superior.

Mulțumim anticipat tuturor celor care, prin propuneri și sugestii, pot contribui la îmbunătățirea conținutului prezentului Raport.

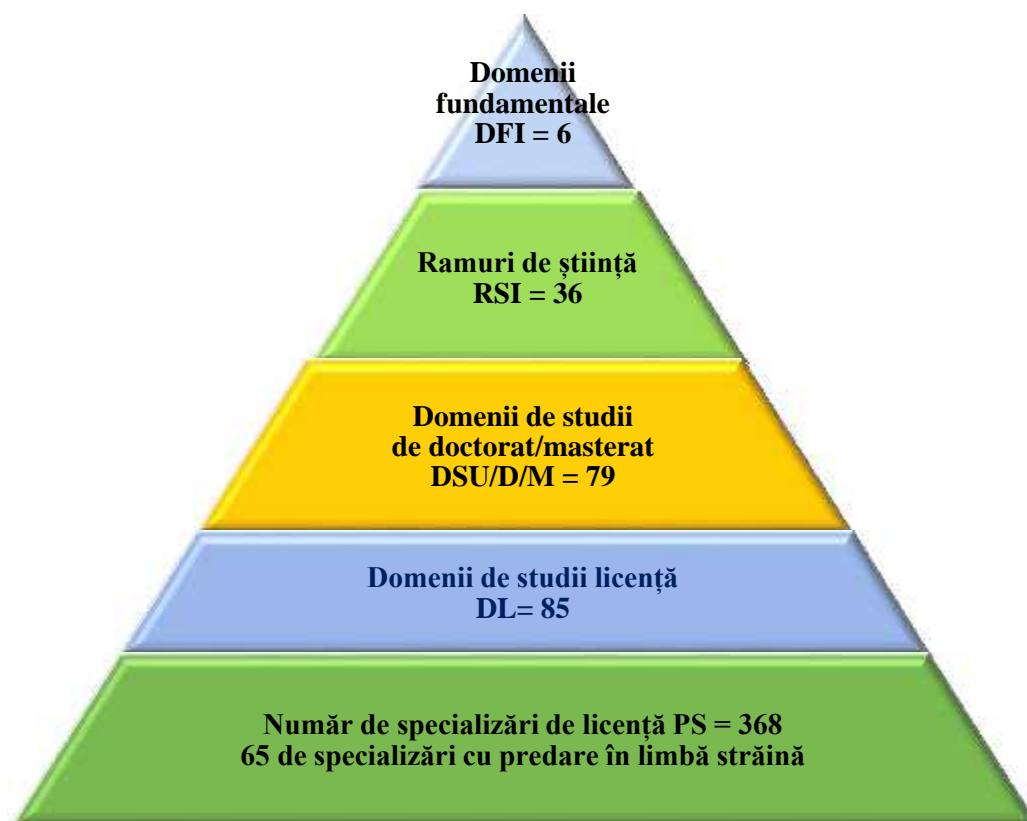
PARTEA I - ANALIZA OFERTEI ȘI CERERII SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT SUPERIOR

I.1 Rețeaua instituțiilor de învățământ superior

La nivelul anului 2021/2022, sistemul național de învățământ superior cuprindea 88 de instituții de învățământ superior, în cadrul cărora funcționau 543 de facultăți. Învățământul de stat reprezintă 60% din totalul instituțiilor de învățământ superior și 75% din totalul facultăților.

Conform HG nr. 403/883 septembrie 2021¹, structura sistemului de învățământ universitar în anul universitar în 2021/2022 cuprinde: 6 domenii fundamentale, cu 36 ramuri de știință, cărora le corespund 79 domenii de masterat/doctorat, și 85 de domenii de licență cu 368 de specializări de licență, din care 65 de specializări cu predare într-o limbă străină.

Figura 1. Structura și oferta sistemului național de învățământ superior pe cicluri de studii, în anul universitar 2021 -2022

Sursa: Prelucrare conform HG 403/883 septembrie 2021. Anexa 1. Nomenclatorul domeniilor și al specializărilor/programele de studii universitare. Anexele 2,3,4 Structura instituțiilor de învățământ forme de proprietate și programe licență.

¹ HG nr. 403/883 septembrie 2021 Nomenclatorul domeniilor și al specializărilor/programele de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2021-2022.

La nivelul anului 2021/2022, sistemul național de învățământ superior cuprindea 88 de instituții de învățământ superior, în cadrul cărora funcționau 543 de facultăți. Învățământul de stat reprezintă 60% din totalul instituțiilor de învățământ superior și 75% din totalul facultăților.

Numărul total de instituții de învățământ superior a înregistrat un trend descendent în perioada 2014-2018, determinat de scăderea numărului de universități particulare, concomitent cu păstrarea, în aproximativ aceiași parametri, a rețelei de învățământ superior de stat.

Pe parcursul ultimilor trei ani universitari, distribuția rețelei de învățământ superior pe forme de proprietate a avut valori relativ constante. Pentru anul universitar 2021/2022, datele sunt următoarele: 53 de instituții de învățământ superior de stat și 35 de instituții de învățământ superior particulare, cu 409 de facultăți de stat și 134 de facultăți particulare.

Ponderea cea mai ridicată a rețelei este prezentă în Municipiul București, care cuprinde o treime (34%) dintre instituțiile de învățământ superior și peste un sfert (27%) dintre facultăți.

Tabelul 1. Numărul de instituții de învățământ superior și de facultăți pe forme de proprietate, în perioada 2014-2021

Forma de proprietate	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022
Nr. instituții de învățământ superior, din care:	101	99	97	95	92	90	89	88
- proprietate de stat	56	56	56	56	55	55	54	53
- proprietate particulară	45	43	41	39	37	35	35	35
Nr. facultăți, din care:	583	567	560	554	545	546	541	543
- proprietate de stat	403	409	405	406	406	407	404	409
- proprietate particulară	180	158	155	148	139	139	137	134

Sursa: Date preluate din Caietele statistice privind învățământul superior, INS, 2015-2022.

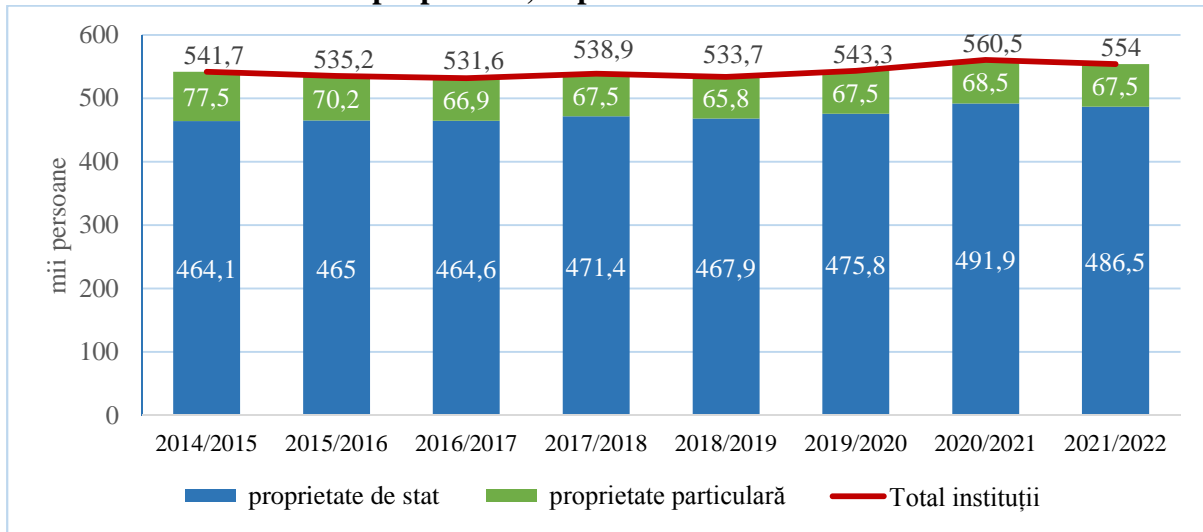
Schimbările de la nivelul rețelei de învățământ superior sunt corelate cu tendințele înregistrate la nivelul numărului de studenți înmatriculați în învățământul superior (la toate programele de studii: licență, master, doctorat, programe postuniversitare). Aceste efective au înregistrat modificări substanțiale în ultimii douăzeci de ani. După creșteri ample până în anul 2007-2008 (896,2 mii de persoane), numărul acestora a scăzut constant. În anul 2021/2022, în învățământul superior erau înscrise 554 de mii de persoane: 88% în învățământul superior de stat și 12% în cel particular.

Tabelul 2. Numărul de studenți înmatriculați în învățământul superior pe forme de proprietate în perioada 2014-2021 (mii persoane)

Forma de proprietate	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022
Total, din care:	541,7	535,2	531,6	538,9	533,7	543,3	560,5	554,0
- proprietate de stat	464,1	465,0	464,6	471,4	467,9	475,8	491,9	486,5
- proprietate particulară	77,5	70,2	66,9	67,5	65,8	67,5	68,5	67,5

Sursa: Date preluate din Caietele statistice privind învățământul superior, INS, 2015-2022.

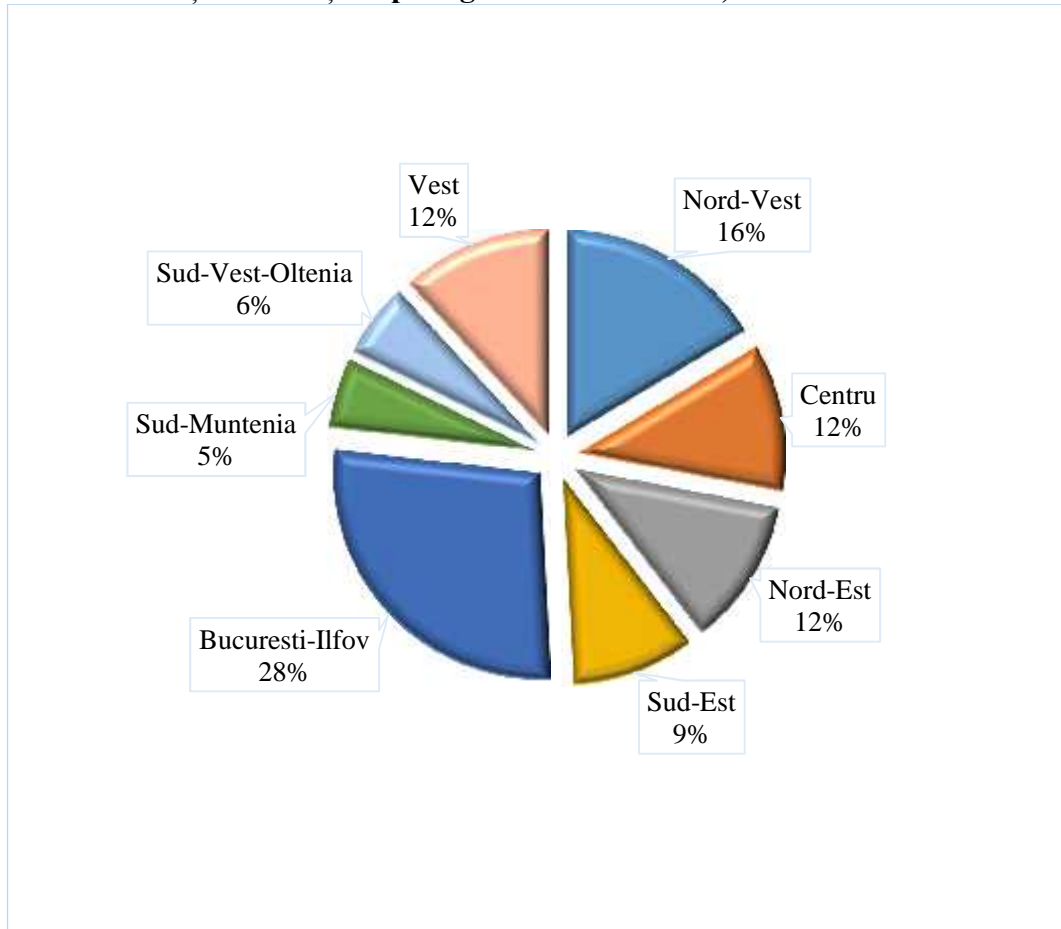
Figura 2. Evoluția numărului de facultăți și a numărului de studenți, pe forme de proprietate, în perioada 2014-2021

Sursa: Date calculate pe baza Caietelor statistice privind înv ământul superior, INS, 2015-2022.

Informațiile privind **distribuția teritorială** a instituțiilor de învățământ superior evidențiază asigurarea unui acces deschis la educația de nivel superior.

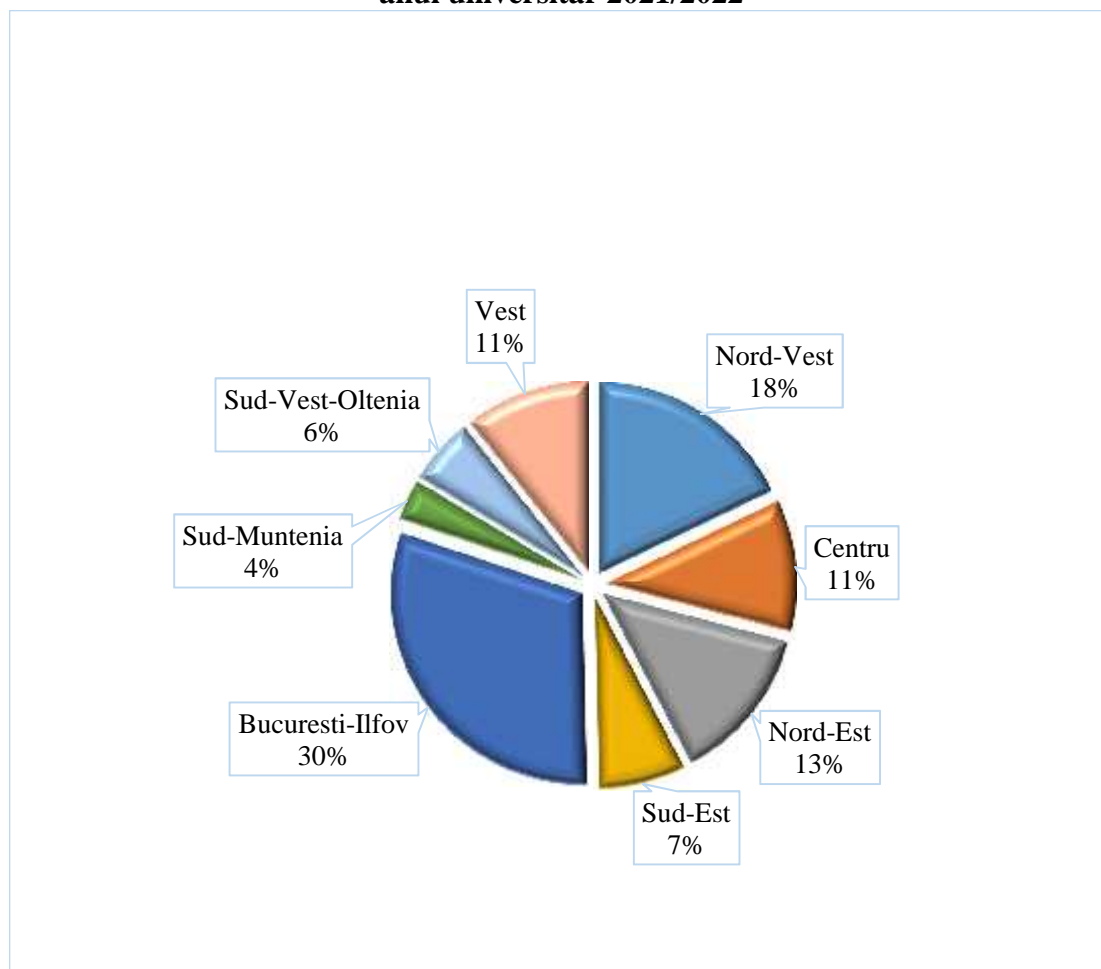
Figura 3. Distribuția facultăților pe regiuni de dezvoltare, în anul universitar 2021/2022

Sursa: Date calculate pe baza Caietului statistic În v ământul superior la începutul anului universitar 2021-2022, INS, 2022.

Figura 4. Distribuția numărului de studenți înmatriculați pe regiuni de dezvoltare, în anul universitar 2021/2022

Sursa: Date calculate pe baza Caietului statistic Învățământul superior la începutul anului universitar 2021-2022, INS, 2022.

I.2 Participarea la învățământul superior

I.2.1 Evoluția numărului de studenți

Tendențele demografice din ultimii ani evidențiază scăderea constantă a populației rezidente de vârstă corespunzătoare învățământului superior. În anul universitar 2021/2022, în sistemul de învățământ superior din România au fost înmatriculate 554 de mii de studenți, în scădere față de anul anterior. 87,8% din totalul studenților erau înscriși în instituții de învățământ superior de stat. Trei sferturi dintre studenți urmau programe de studii universitare de licență.

În ultimii ani, se constată tendințe demografice negative în ceea ce privește populația rezidentă de vârstă corespunzătoare învățământului superior, înregistrându-se scăderi la toate grupele de vârstă, cu excepția grupelor de 18 ani, 21 de ani și 23 de ani. Evoluția demografică reprezintă unul dintre factorii care influențează fluctuația numărului de studenți înmatriculați în învățământul superior.

Tabelul 3. Evoluția populației rezidente în România în grupa de vârstă 18-39 ani, la 1 iulie în perioada 2014-2022

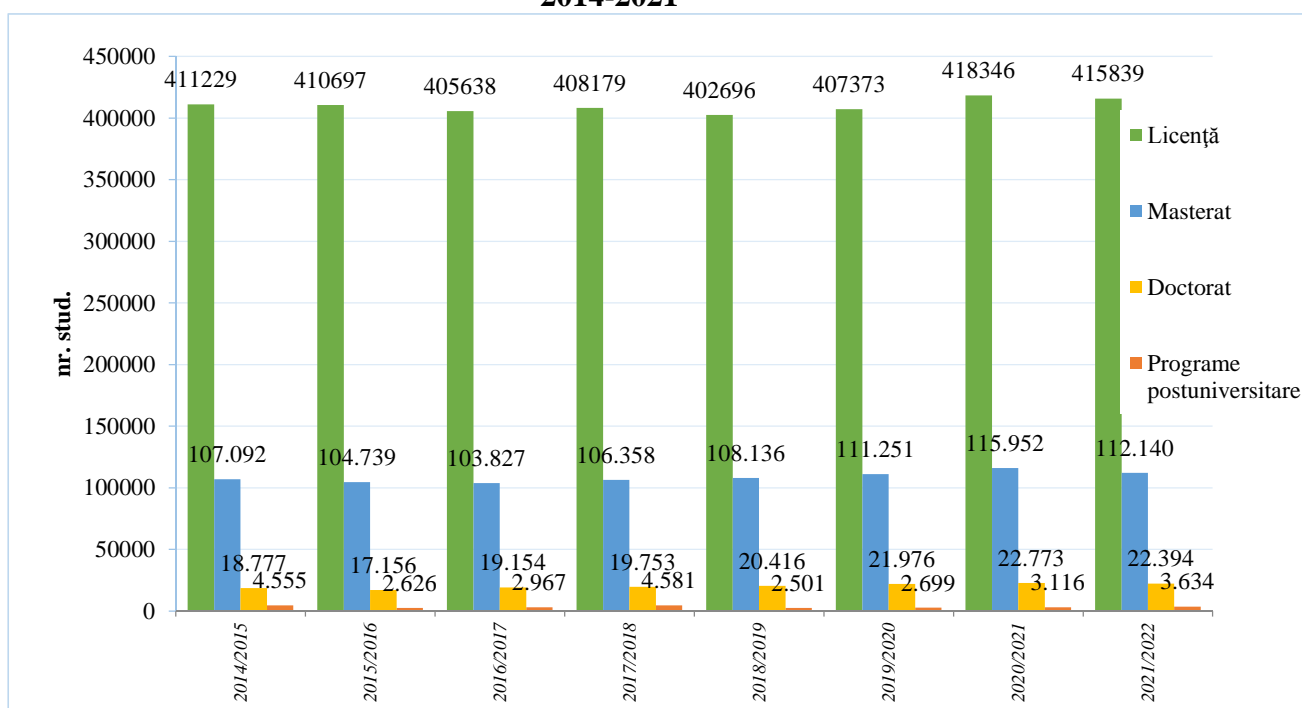
(nr. persoane)

Vârsta	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021
18 ani	213.844	213.437	215.612	214.586	213.379	208.207	201.694	202.318
19 ani	219.915	213.573	212.395	212.739	210.019	209.164	205.832	199.991
20 ani	220.333	218.402	209.971	207.970	208.232	206.071	206.328	203.709
21 ani	217.773	218.554	214.522	205.222	203.594	204.659	203.541	204.433
22 ani	221.165	215.734	214.386	209.501	200.617	200.065	202.085	201.409
23 ani	235.935	218.821	211.307	209.190	204.868	197.118	197.359	199.793
24 ani	265.824	232.956	213.694	205.544	204.411	201.420	194.466	195.115
25-29 ani	1.399.053	1.381.589	1.324.640	1.250.176	1.167.951	1.091.212	1.031.431	996.043
30-34 ani	1.367.542	1.324.302	1.299.084	1.303.873	1.334.929	1.362.739	1.352.815	1.302.080
35-39 ani	1.575.273	1.550.991	1.519.508	1.470.195	1.402.325	1.344.080	1.308.056	1.289.567

 Sursa: <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>, accesat decembrie 2022

Numărul de studenți înscriși în învățământul superior din România au înregistrat fluctuații de la un an la altul, cu unele tendințe de creștere ușoară atât per total, cât și pe cicluri de studii (licență, masterat, doctorat, programe postuniversitare) și pe forme de proprietate (învățământ de stat, învățământ particular).

În anul universitar 2021/2022, în instituțiile de învățământ superior din România erau înmatriculate 554 de mii de persoane, cu aproximativ 6 mii de persoane mai puțin decât în anul universitar precedent. Scăderea numărului s-a înregistrat atât în învățământul superior de stat (5,4 mii de persoane), cât și în cel particular (1,1 mii de persoane).

Figura 5. Evoluția numărului de studenți înmatriculați pe cicluri de studii, în perioada 2014-2021

Sursa: Date preluate din Caietele statistice privind învățământul superior, INS, 2015-2022.

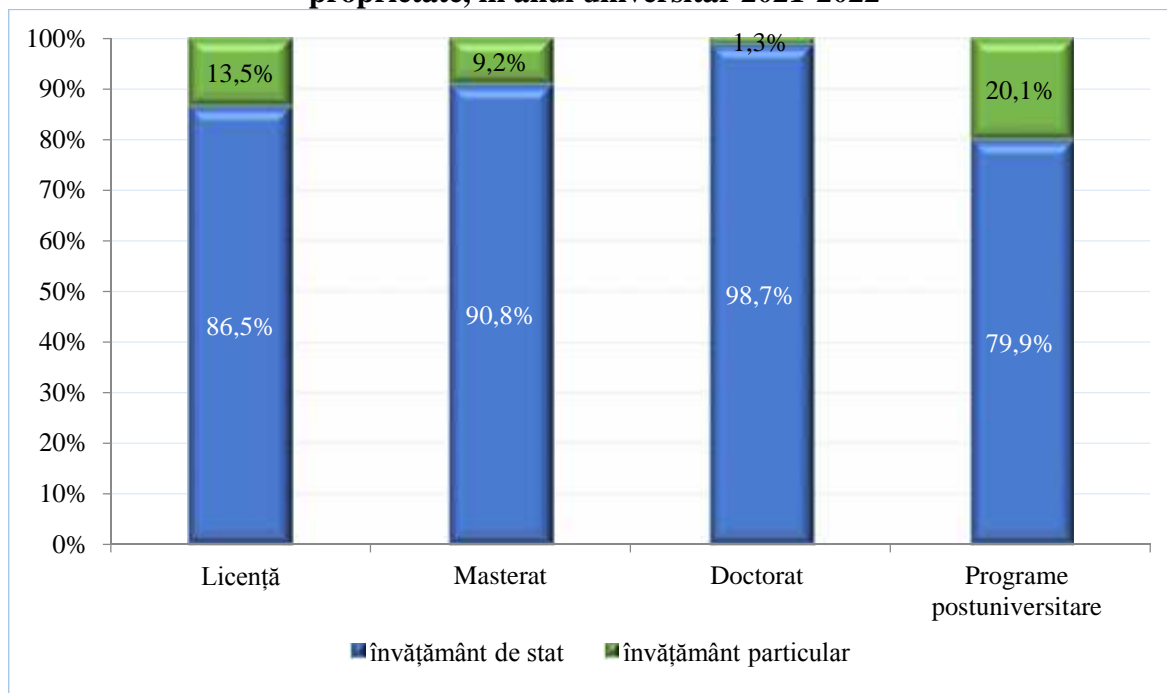
Tabelul 4. Evoluția numărului de studenți înmatriculați pe cicluri de studii și forme de proprietate, în perioada 2014-2021

An universitar/nivel studii		Total	Licență	Masterat	Doctorat	Programe postuniversitare
2014/2015	Total	541.653	411.229	107.092	18.777	4.555
	- de stat	464.149	345.336	95.860	18.513	4.440
	- particular	77.504	65.893	11.232	264	115
2015/2016	Total	535.218	410.697	104.739	17.156	2.626
	- de stat	465.012	351.450	94.129	16.971	2.462
	- particular	70.206	59.247	10.610	185	164
2016/2017	Total	531.586	405.638	103.827	19.154	2.967
	- de stat	464.642	350.149	92.838	18.885	2.770
	- particular	66.944	55.489	10.989	269	197
2017/2018	Total	538.871	408.179	106.358	19.753	4.581
	- de stat	471.376	352.299	95.436	19.563	4.078
	- particular	67.495	55.880	10.922	190	503
2018/2019	Total	533.749	402.696	108.136	20.416	2.501
	- de stat	467.931	348.517	96.979	20.104	2.331
	- particular	65.818	54.179	11.157	312	170
2019/2020	Total	543.299	407.373	111.251	21.976	2.699
	- de stat	475.823	351.738	100.189	21.752	2.144
	- particular	67.476	55.635	11.062	224	555
2020/2021	Total	560.490	418.346	115.952	22.773	3.116
	- de stat	491.943	361.734	104.951	22.460	2.495
	- particular	68.547	56.612	11.001	313	621
2021/2022	Total	554.007	415.839	112.140	22.394	3.634
	- de stat	486.520	359.744	101.776	22.097	2.903
	- particular	67.487	56.095	10.364	297	731

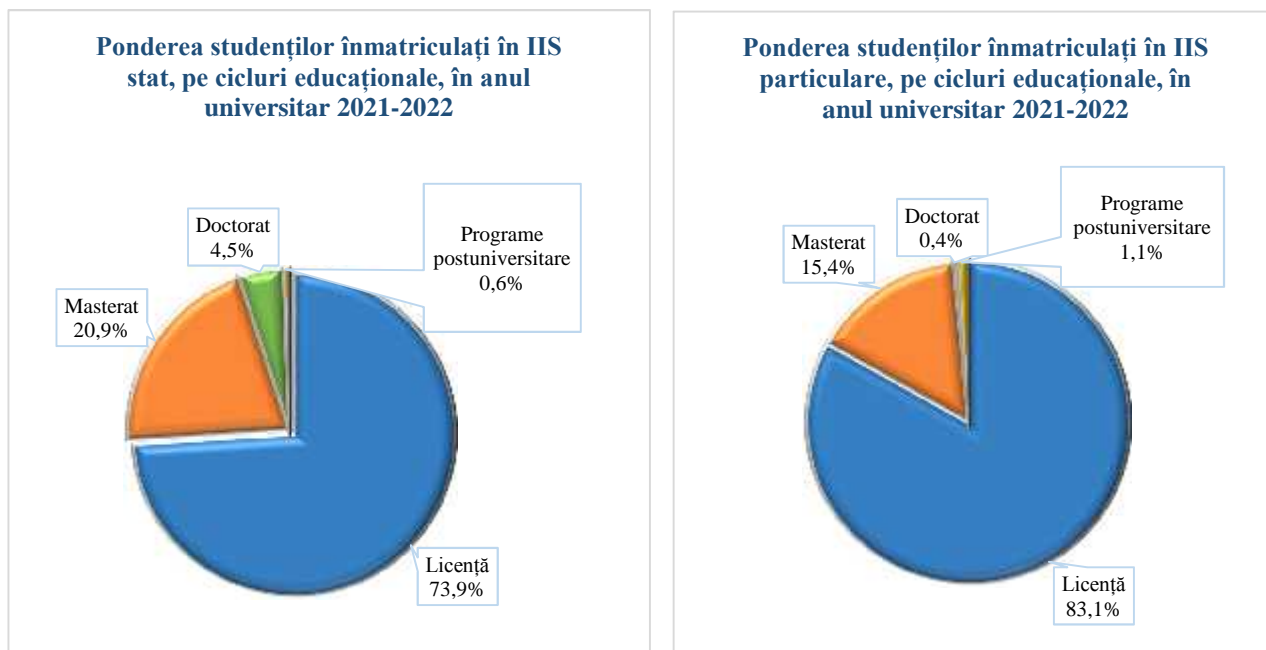
Sursa: Date preluate din Caietele statistice privind învățământul superior, INS, 2015-2022.

- Din totalul studenților înscriși în învățământul superior în anul universitar 2021/2022:
- 87,8% urmau programe de studii în instituții de învățământ superior de stat și 12,2% în instituții de învățământ particulare;
  - 75,1% urmau programe de studii universitare de licență, 20,2% – programe de studii universitare de masterat, 4% – programe de studii universitare de doctorat, iar sub 1% – programe de studii postuniversitare (programe postdoctorale, programe de studii aprofundate și academice postuniversitare, programe de studii postuniversitare de specializare);
  - ponderile pe programe de studii variază între învățământul de stat și cel particular – în special cu privire la programul de studii doctorale.

Figura 6. Ponderea studenților înmatriculați, pe cicluri de studii și forme de proprietate, în anul universitar 2021-2022

Figura 7. Ponderea studenților înmatriculați în învățământul de stat și în cel particular, pe cicluri de studii, în anul universitar 2021-2022

Sursa: Date calculate pe baza Caietului statistic Învățământul superior la începutul anului universitar 2021-2022, INS, 2022.

Ciclul I – studii universitare de licență

Efectivele de studenți înscriși în programe de studii universitare de licență au fluctuat de la un an la altul. În 2021/2022, numărul acestora a scăzut ușor, comparativ cu anul anterior. O pondere de 86,5% dintre studenți se află în instituții de învățământ superior de stat și 13,5% în cele particulare. Numărul studenților străini a crescut în ultimii ani. Distribuția studenților pe grupe de specializări înregistrează diferențe între învățământul de stat și cel particular.

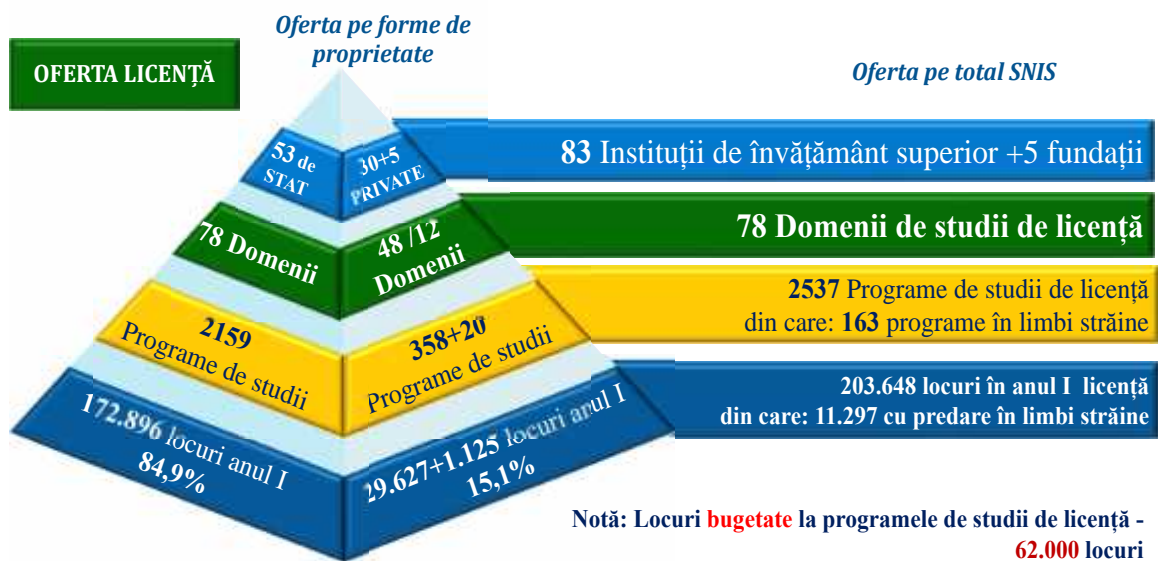
Profilul ofertei universitare de licență

La nivelul anului universitar 2021-2022, învățământul universitar de licență cuprinde 88 de instituții de învățământ universitar de licență, din care: 53 de instituții de stat, 30 universități particulare și 5 fundații.

Oferta universitară de licență cuprinde 386 de specializări de studii, structurate în 79 de domenii de studii licență, aceasta materializându-se prin dezvoltarea a 2.537 programe de studii de licență, din care 163 (6,4%) cu predare în limbi străine de circulație internațională. Din punctul de vedere al formelor de proprietate, învățământul universitar de licență cuprinde 2.159 de programe de studii de licență la stat și 378 la universitățile particulare.

Capacitatea maximă de școlarizare a fost de 203.648 locuri în anul I, din care 11.297 (5,5%) au fost locuri la programe de licență în limbi străine de circulație internațională (engleză, franceză, germană). Universităților de stat li s-a alocat 84,9% (172.896 locuri) din totalul capacității de școlarizare, drept urmare cele particulare au avut alocat 15,1%, respectiv 30.752 locuri.

Figura 8. Structura și componența ofertei universitare de licență pe forme de proprietate, anul universitar 2021-2022

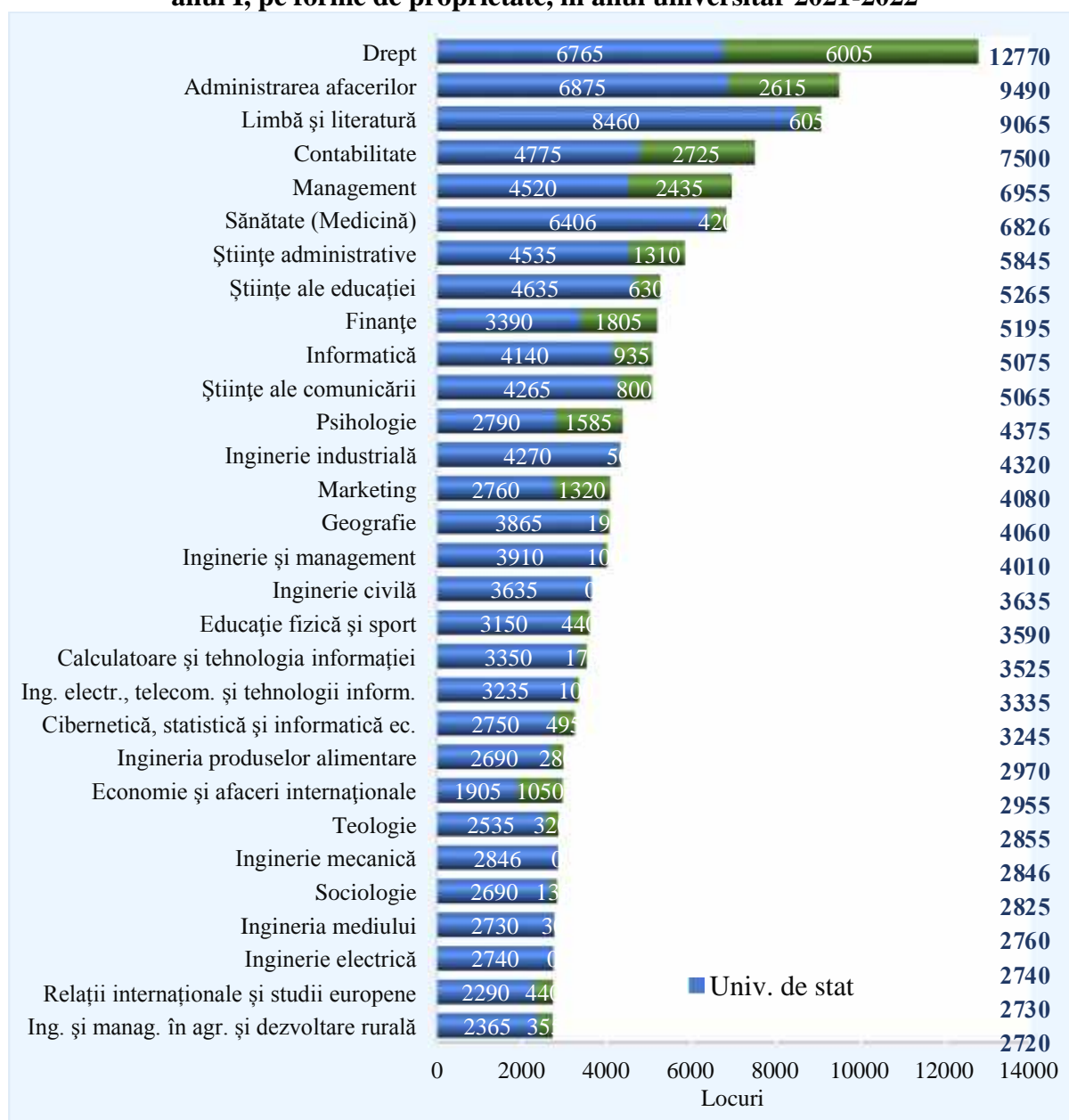

Sursa: Date colectate conform HG 403/883 septembrie 2021, Anexele 2, 3, 4 – Structura instituțiilor de învățământ pe forme de proprietate și programe licență.

Un număr mare de implementări ale unei specializări în cadrul universităților, respectiv a unui domeniu de studiu poate să fie asociat cu o bună tradiție și o experiență acumulată în timp, dar nu asigură certitudinea unei adaptări la fel de bune la actualele cerințe ale dezvoltării societății și pieței muncii. Un număr mic de implementări poate să fie asociat cu definirea unui domeniu de nișă, eventual complementar unui domeniu consacrat, dar și cu apariția unui domeniu nou, modern care necesită timp pentru formarea unor specialiști.

Alocarea numărului de locuri pe programe de studii de licență în anul universitar 2021-2022 evidențiază existența anumitor domenii de specializare cu număr mare de studenți (Drept, Administrarea afacerilor, Limbă și literatură, Contabilitate, Management și Medicină).

Figura 9. Top 30 domenii de licență (din 78 existente) după numărul locurilor alocate în anul I, pe forme de proprietate, în anul universitar 2021-2022

Sursa: Date colectate conform HG 403_883 septembrie 2021

Anexele 2,3,4 – Structura instituțiilor de învățământ pe forme de proprietate și programe licență.

În vederea aprofundării analizei ofertei universitare pe domenii de licență din punct de vedere al numărului de programe și a capacității de școlarizare în anul I, a se vedea Anexa 1² și Anexa 2³.

Tabelul 5. Distribuția numărului de programe de studii universitare de licență pe forme de organizare și forme de proprietate, în anul universitar 2021-2022

(nr. programe de studii de licență)

Forma de organizare / forma de proprietate	Număr			Pondere (%)		
	Total	învățământ de stat	învățământ particular	Total	învățământ de stat	învățământ particular
Total programe de studii, din care:	2.537	2.159	378	100,0%	100,0%	100,0%
- Învățământ cu frecvență	2.273	1.954	319	89,6%	90,5%	84,4%
- Învățământ cu frecvență redusă	90	56	34	3,5%	2,6%	9,0%
- Învățământ la distanță	174	149	25	6,9%	6,9%	6,6%

Sursa: Date colectate conform HG 403_883 septembrie 2021, Anexele 2,3,4 – Structura instituțiilor de învățământ pe forme de proprietate și programe licență.

Tabelul 6. Distribuția numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați în anul I la programele de studii de licență, pe forme de organizare și forme de proprietate, în anul universitar 2021-2022

(nr. locuri)

Forma de organizare / forma de proprietate	Număr			Pondere (%)		
	Total	învățământ de stat	învățământ particular	Total	învățământ de stat	învățământ particular
Total locuri, din care:	172.896	30.752	203.648	100,0%	100,0%	100,0%
- Învățământ cu frecvență	156.346	25.332	181.678	90,4%	82,4%	89,2%
- Învățământ cu frecvență redusă	4.505	3.470	7.975	2,6%	11,3%	3,9%
- Învățământ la distanță	12.045	1.950	13.995	7,0%	6,3%	6,9%

Sursa: Date colectate conform HG 403_883 septembrie 2021, Anexele 2,3,4 – Structura instituțiilor de învățământ pe forme de proprietate și programe licență.

Cererea de studii universitare de licență

Numărul de studenți înmatriculați în programe de studii universitare de licență a fluctuat de la un an la altul. În 2021/2022, numărul acestora a scăzut ușor, comparativ cu anul anterior. O pondere de 86,5% dintre studenți se află în instituții de învățământ superior de stat și 13,5% în cele particulare. Numărul studenților străini a crescut în ultimii ani. Distribuția studenților pe domenii înregistrează diferențe între învățământul de stat și cel particular.

² Anexa 1. Distribuția numărului de programe de studii universitare de licență pe domenii de licență, pe forme de proprietate și pe total în anul universitar 2021-2022

³ Anexa 2. Distribuția număr maxim de studenți care pot fi școlarizați în anul I la programele de studii de licență pe domenii de licență în anul universitar 2021-2022

Numărul de studenți înmatriculați în programe de licență reprezintă aproximativ trei sferturi din totalul persoanelor cuprinse în învățământul superior. În perioada de referință a raportului, acest număr de studenți a avut valori ușor fluctuante de la un an la altul. În anul 2021/2022 au fost înscriși 415,8 mii de studenți în învățământul de licență, cu 2,5 mii mai puțini comparativ cu anul precedent.

Tabelul 7. Evoluția numărului și ponderii studenților înscriși la studiile universitare de licență, în perioada 2014-2021

An universitar	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022
Număr total de studenți înscriși în învățământul superior*	541.653	535.218	531.586	538.871	533.749	543.299	560.490	554.007
Număr studenți înscriși la studii universitare de licență	411.229	410.697	405.638	408.179	402.696	407.373	418.346	415.839
% studenți înscriși la studii universitare de licență	75,9%	76,7%	76,3%	75,7%	75,4%	75,0%	74,6%	75,1%

Sursa: Date preluate din Caietele statistice privind învățământul superior, INS, 2015-2022.

*licență, masterat, cursuri și studii postuniversitare, doctorat și programe postdoctorale

Analiza numărului de studenți înscriși în programele de studii universitare de licență pe forme de organizare evidențiază următoarele aspecte, în perioada de referință a raportului:

- forma de organizare preponderentă a programelor universitare de licență este învățământul cu frecvență; numărul de studenți care urmau învățământul cu frecvență a avut ponderi relativ constante pe parcursul ultimilor opt ani (89-90%);
- numărul de studenți înscriși în învățământul cu frecvență redusă a scăzut cel mai mult în 2021/2022 (cu aproape 2,2 mii persoane);
- numărul de studenți din învățământul la distanță a înregistrat o creștere semnificativă în ultimii trei ani, cel mai probabil pe fondul schimbărilor de organizare a cursurilor, în contextul pandemic.

Tabelul 8. Evoluția numărului și ponderii studenților înscriși la studiile universitare de licență, pe forme de organizare, în perioada 2014-2021

An universitar	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022
Nr. studenți, din care:	411.229	410.697	405.638	408.179	402.696	407.373	418.346	415.839
- în învățământul cu frecvență	367.376	370.939	366.843	367.336	362.868	365.898	374.037	370.561
- în învățământul seral	144	26	-	-	-	-	-	-
- în învățământul cu frecvență redusă	17.113	15.644	15.297	15.074	15.105	15.573	15.958	13.784
- în învățământul deschis la distanță	26.596	24.088	23.498	25.769	24.723	25.902	28.351	31.494
% studenți, din care:	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
- în învățământul cu frecvență	89,3%	90,3%	90,4%	90,0%	90,1%	89,8%	89,4%	89,1%
- în învățământul seral	0,0%	0,0%	-	-	-	-	-	-

An universitar	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022
- în învățământul cu frecvență redusă	4,2%	3,8%	3,8%	3,7%	3,8%	3,8%	3,8%	3,3%
- în învățământul deschis la distanță	6,5%	5,9%	5,8%	6,3%	6,1%	6,4%	6,8%	7,6%

Sursa: Date calculate pe baza Caietelor statistice privind învățământul superior, INS, 2015-2022.

Analiza numărului de studenți înscriși în programele de licență în ultimii opt ani, în funcție de forma de proprietate a instituțiilor de învățământ superior, evidențiază următoarele aspecte:

- ponderi de 84-86% dintre studenți învață în instituții de învățământ superior de stat, iar 14-16% în cele particulare;
- numărul de studenți a înregistrat creșteri ușoare în învățământul de stat, concomitent cu scăderi la nivelul învățământului particular;
- în anul 2021/2022 au fost înscriși 415,8 mii de studenți în învățământul de licență: 86,5% în instituții de învățământ superior de stat și 13,5% în cele particulare.

Tabelul 9. Evoluția numărului și ponderii studenților înscriși la studiile universitare de licență, pe forme de proprietate, în perioada 2014-2021

Forma de învățământ	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022
Nr. studenți, din care în învățământul:	411.229	410.697	405.638	408.179	402.696	407.373	418.346	415.839
- de stat	345.336	351.450	350.149	352.299	348.517	351.738	361.734	359.744
- particular	65.893	59.247	55.489	55.880	54.179	55.635	56.612	56.095
% studenți, din care în învățământul:	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
- de stat	84,0%	85,6%	86,3%	86,3%	86,5%	86,3%	86,7%	86,5%
- particular	16,0%	14,4%	13,7%	13,7%	13,5%	13,7%	13,3%	13,5%

Sursa: Date calculate pe baza Caietelor statistice privind învățământul superior, INS, 2015-2022.

În funcție de țara de proveniență a studenților, datele pentru anul universitar 2021/2022 arată astfel: 93% din totalul studenților înscriși la studii universitare de licență sunt români, iar 7% sunt studenți străini; dintre aceștia, 7,4% în învățământul de stat și 4,6% în învățământul particular. În perioada de referință a raportului, ponderea studenților străini a crescut cu aproape 2 puncte procentuale, cu o creștere mai amplă în învățământul de stat, comparativ cu învățământul particular.

Tabelul 10. Evoluția numărului de studenți înscriși la studiile universitare de licență, în funcție țara de proveniență și pe forme de proprietate, în anul 2021/2022

Forma de învățământ	Număr			Pondere (%)	
	Total	Studenți români	Studenți străini	Studenți români	Studenți străini
Total	415.839	386.726	29.113	93,0%	7,0%
- de stat	359.744	333.213	26.531	92,6%	7,4%
- particular	56.095	53.513	2.582	95,4%	4,6%

Sursa: Date calculate pe baza Caietului statistic Învățământul superior la începutul anului universitar 2021-2022, INS, 2022.

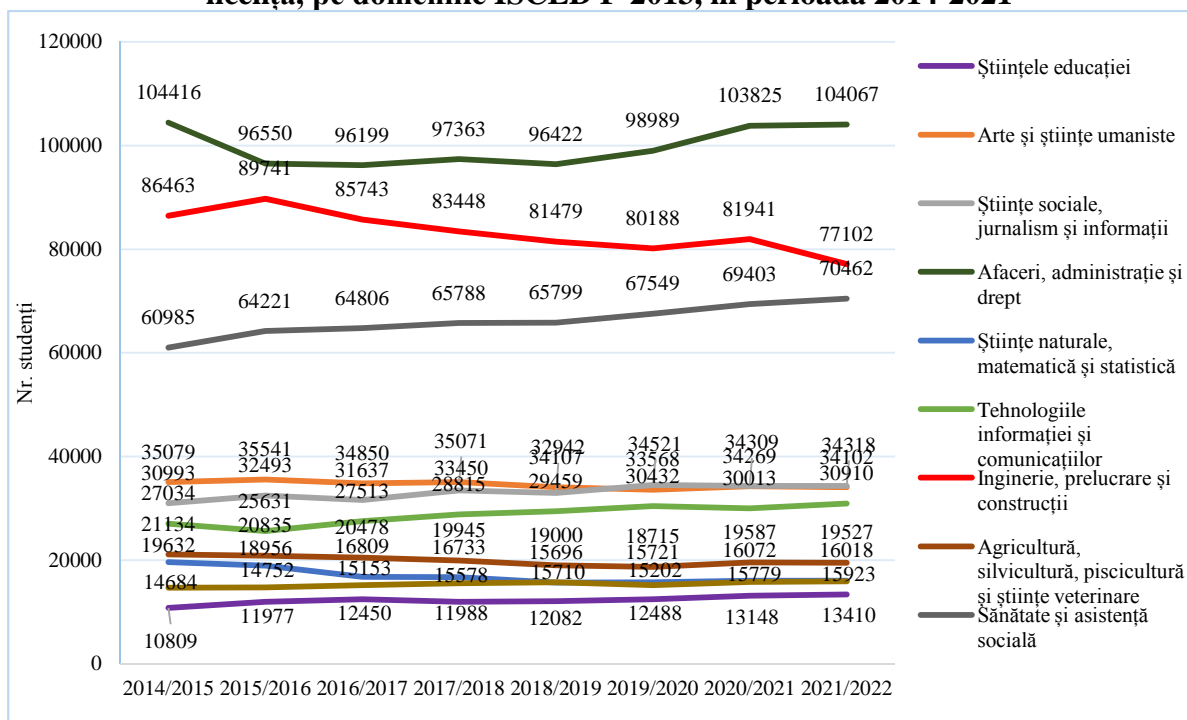
Distribuția studenților pe domenii, în conformitate cu *International Standard Classification of Education: Fields of Education detailed levels (ISCED-F 2013)*, evidențiază următoarele aspecte:

- domeniile cu cei mai mulți studenți înscriși în programele de licență sunt: *Afaceri, administrație și drept, Inginerie, prelucrare și construcții, Sănătate și asistență socială*;
- domeniile cu cei mai puțini studenți înscriși în programele de licență sunt: *Științele educației și Servicii*.

Tabelul 11. Numărul de studenți înscriși la studiile universitare de licență, pe domenii ISCED F-2013, în perioada 2014-2021

Domenii ISCED F-2013	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022
Total	411.229	410.697	405.638	408.179	402.696	407.373	418.346	415.839
Științele educației	10.809	11.977	12.450	11.988	12.082	12.488	13.148	13.410
Arte și științe umaniste	35.079	35.541	34.850	35.071	34.107	33.568	34.269	34.102
Științe sociale, jurnalism și informații	30.993	32.493	31.637	33.450	32.942	34.521	34.309	34.318
Afaceri, administrație și drept	104416	96.550	96.199	97.363	96.422	98.989	103825	104067
Științe naturale, matematică și statistică	19.632	18.956	16.809	16.733	15.696	15.721	16.072	16.018
Tehnologiile informației și comunicațiilor	27.034	25.631	27.513	28.815	29.459	30.432	30.013	30.910
Inginerie, prelucrare și construcții	86.463	89.741	85.743	83.448	81.479	80.188	81.941	77.102
Agricultură, silvicultură, piscicultură și științe veterinare	21.134	20.835	20.478	19.945	19.000	18.715	19.587	19.527
Sănătate și asistență socială	60.985	64.221	64.806	65.788	65.799	67.549	69.403	70.462
Servicii	14.684	14.752	15.153	15.578	15.710	15.202	15.779	15.923

Sursa: Date preluate din Caietele statistice privind învățământul superior, INS, 2015-2022.

Figura 10. Evoluția numărului de studenți înmatriculați la studiile universitare de licență, pe domeniile ISCED F-2013, în perioada 2014-2021

Distribuția studenților pe domeniile ISCED F-2013 necesită corelarea cu numărul de specializări incluse în fiecare grupă, respectiv cu numărul de ani de studii diferit de la un domeniu la altul. Astfel, conform procesului Bologna, studiile universitare de licență cu frecvență corespund unui număr de 180-240 de credite de studii transferabile, respectiv unui număr de 60 de credite de studii transferabile pe an de studiu; majoritatea specializărilor au 3 ani de licență, 4 ani revenind studiilor din domeniile *științe inginere ti, științe juridice și Teologie pastoral* .

Pentru anumite profesii (specializările Medicină-farmacie și Arhitectură), ciclul I și ciclul II de studii universitare pot fi oferite comasat, într-un program unitar de studii universitare cu o durată de 5-6 ani, diplomele obținute fiind, în unele cazuri, echivalente diplomei de master.

Pentru anul universitar 2021/2022, distribuția studenților pe ani de studii este prezentată în tabelul următor. Datele evidențiază că, pe parcursul duratei de studiu a programelor de licență, ponderea (respectiv numărul) studenților scade de la anul I către anul terminal, în cazul tuturor domeniilor de specializare.

Tabelul 12. Numărul și ponderea studenților înscriși la studiile universitare de licență pe domeniile ISCED F-2013 și pe ani de studiu, în anul universitar 2021-2022

Domenii ISCED F-2013	Total studenți	Procent						
		An preg.	An I	An II	An III	An IV	An V	An VI
Total	415.839	0,2%	30,4%	27,2%	26,3%	11,6%	2,3%	1,9%
Științele educației	13.410	-	35,6%	33,1%	31,3%	-	-	-
Arte și științe umaniste	34.102	2,5%	35,0%	29,8%	28,3%	4,5%	-	-
Științe sociale, jurnalism și informații	34.318	-	36,3%	32,1%	31,6%	-	-	-
Afaceri, administrație și drept	104.067	-	33,3%	29,6%	29,0%	8,1%	-	-
Științe naturale, matematică și statistică	16.018	-	36,8%	29,7%	29,2%	4,3%	-	-
Tehnologiile informației și comunicațiilor	30.910	-	29,4%	27,7%	28,8%	14,1%	-	-
Inginerie, prelucrare și construcții	77.102	-	26,8%	24,3%	22,8%	24,4%	0,8%	0,8%
Agricultură, silvicultură, piscicultură și științe veterinare	19.527	-	27,2%	24,3%	19,9%	20,1%	4,5%	4,0%
Sănătate și asistență socială	70.462	-	22,9%	21,6%	20,6%	13,9%	11,6%	9,3%
Servicii	15.923	-	34,6%	30,1%	30,1%	5,2%	-	-

Sursa: Date calculate pe baza Caietului statistic Învățământul superior la începutul anului universitar 2021-2022, INS, 2022.

Analiza distribuției studenților din programele de licență evidențiază o serie de diferențe în funcție de forma de proprietate. Cele mai ample diferențe între învățământul de stat și cel particular se înregistrează în următoarele situații:

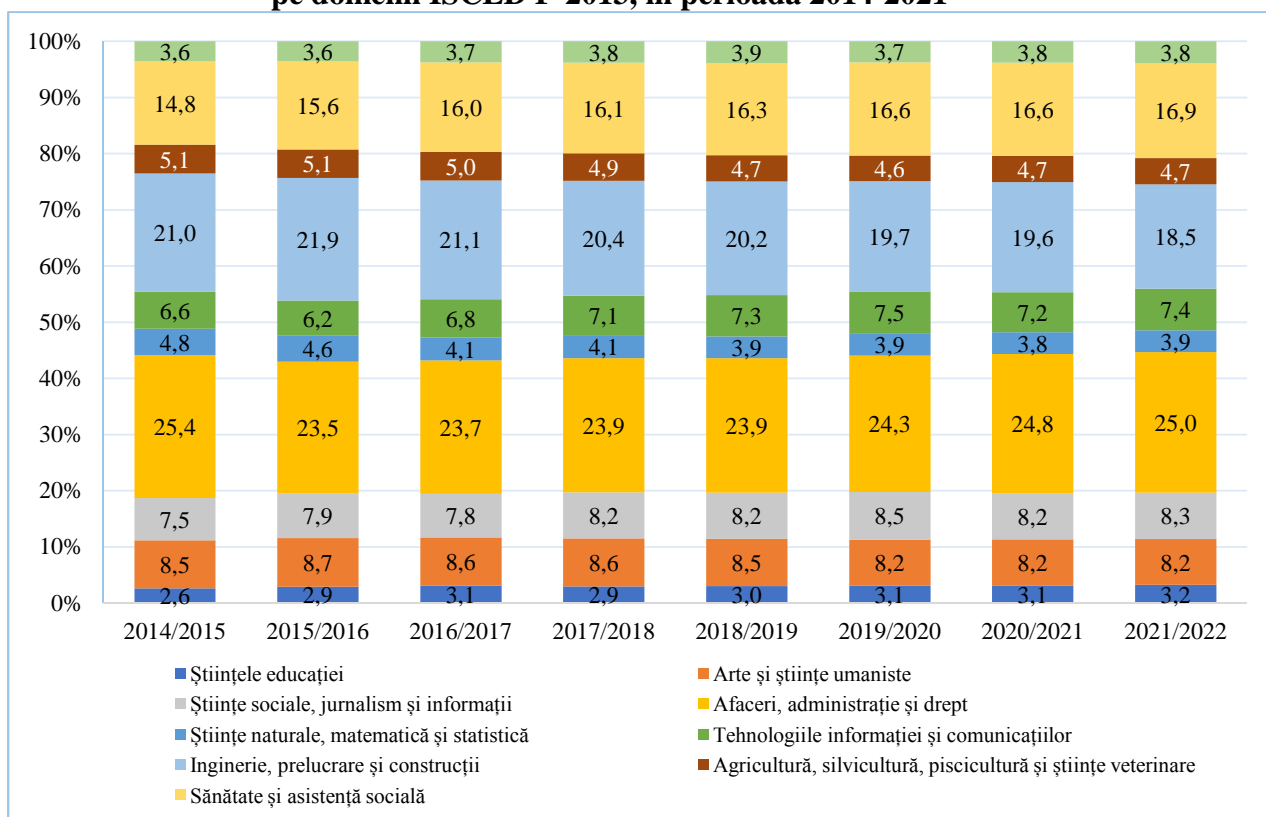
- domeniul *Afaceri, administrație și drept* cuprinde peste jumătate (57,9%) dintre studenții din învățământul superior particular, respectiv numai 20,0% dintre studenții din învățământul superior de stat;

- domeniul *Inginerie, prelucrare i construcții* cuprinde 21,1% dintre studenții din învățământul superior de stat, respectiv numai 2,3% dintre studenții din învățământul superior particular;
- domeniul foarte slab reprezentate în învățământul particular sunt *tiințe naturale, matematic i statistic și Agricultur , silvicultur , piscicultur i tiințe veterinare*.

Tabelul 13. Numărul și ponderea studenților înscriși la studii universitare de licență în 2021/2022, pe domenii ISCED F-2013 și pe forme de proprietate

Domenii ISCED F-2013	Număr		Pondere	
	De stat	Particular	De stat	Particular
Total	359.744	56.095	100,0%	100,0%
Științele educației	11.967	1.443	3,3%	2,6%
Arte și științe umaniste	32.169	1.933	9,0%	3,5%
Științe sociale, jurnalism și informații	27.224	7.094	7,6%	12,7%
Afaceri, administrație și drept	71.606	32.461	20,0%	57,9%
Științe naturale, matematică și statistică	15.639	379	4,4%	0,7%
Tehnologiile informației și comunicațiilor	28.300	2.610	7,9%	4,7%
Inginerie, prelucrare și construcții	75.800	1.302	21,1%	2,3%
Agricultură, silvicultură, piscicultură și științe veterinare	19.007	.520	5,3%	1,0%
Sănătate și asistență socială	63.660	6.802	17,7%	12,1%
Servicii	14.372	1.551	4,0%	2,8%

Sursa: Date calculate pe baza Caietului statistic Învățământul superior la începutul anului universitar 2021-2022, INS, 2022.

Figura 11. Evoluția ponderii studenților înmatriculați la studiile universitare de licență, pe domenii ISCED F-2013, în perioada 2014-2021

Ciclul II – studii universitare de masterat

În anul universitar 2021/2022, ciclul de studii universitare de masterat a cuprins 112,1 mii de studenți, în scădere față de anul anterior. Există unele grupe de specializări cu efective ample de studenți la programe de masterat, iar altele cu efective mai reduse. Distribuția studenților pe grupe de specializări înregistrează diferențe între învățământul de stat și cel particular.

Profilul ofertei universitare de masterat

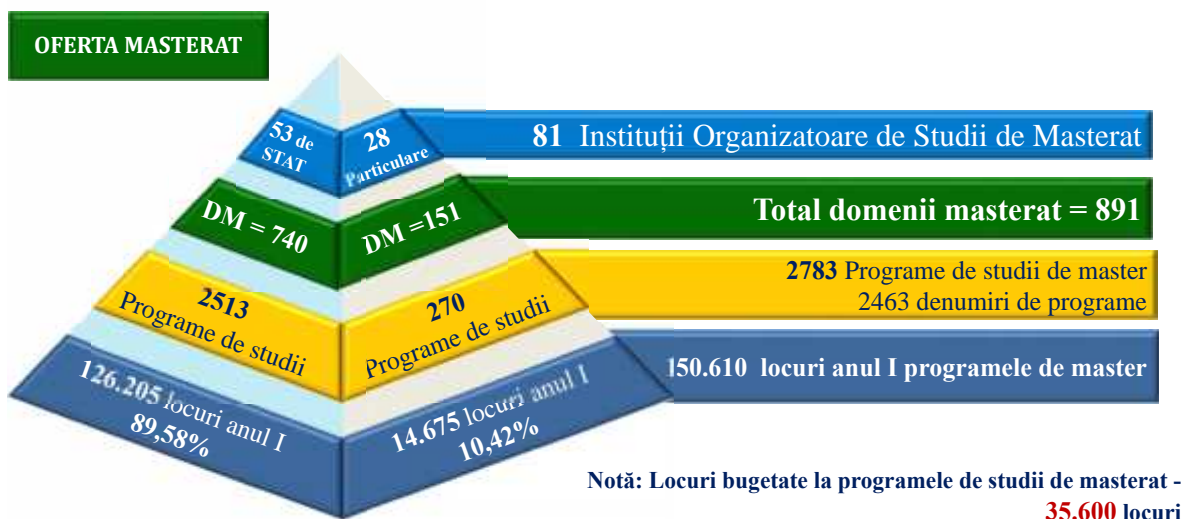
Învățământul universitar de masterat se desfășoară în 81 de instituții de învățământ universitar, din care: 53 de instituții de stat și 28 de instituții particulare.

Oferta universitară de masterat este formată din 79 de DM, care s-a materializat prin dezvoltarea la nivelul tuturor universităților a 891 de domenii, respectiv 2.783 programe de studii de masterat. Din punct de vedere al formelor de proprietate, oferta cuprinde 2.513 programe de studii de masterat la stat și 270 la universitățile particulare.

Capacitatea maximă de școlarizare în anul I este de 150.610 locuri, în care IIS de stat dețin 89,58% (126.205 locuri) din totalul capacității de școlarizare, drept urmare cele particulare dețin 10,42%, respectiv 14.675 locuri.

Sinteza celor expuse mai sus este reprezentată în diagrama grafică din Figura 12.

Figura 12. Structura și componența ofertei universitare de masterat pe forme de proprietate, în anul universitar 2021-2022

Sursa: Date colectate conform HG nr. 738/2020.

Profilul cererii universitare de masterat

Numărul de studenți înscriși în programele de masterat reprezintă aproximativ o cincime din totalul persoanelor cuprinse în învățământul superior. În perioada de referință a raportului,

aceste efective au avut valori ușor fluctuante de la un an la altul. În anul 2021/2022, la programe de masterat au fost înscriși 112,1 mii de studenți, cu 3,8 mii mai puțini comparativ cu anul precedent.

Tabelul 14. Evoluția numărului și ponderii studenților înscriși la studii universitare de masterat

An universitar	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022
Număr total de persoane înscrise în învățământul superior*	541.653	535.218	531.586	538.871	533.749	543.299	560.490	554.007
Număr studenți înscriși la studii universitare de masterat	107.092	104.739	103.827	106.358	108.136	111.251	115.952	112.140
% studenți înscriși la studii universitare de masterat	19,8	19,6	19,5	19,7	20,3	20,5	20,7	20,2

Sursa: Date preluate din Caietele statistice privind învățământul superior, INS, 2015-2022.

Not : *licenț , masterat, cursuri și studii postuniversitare, doctorat și programe postdoctorale

Analiza datelor pe forme de proprietate arată că, la nivelul anului 2021/2022, o pondere majoritară de 90,8% dintre studenții înscriși la masterat erau incluși în învățământul de stat și numai 9,2% în învățământul particular. Situația a fost relativ constantă în intervalul analizat.

Tabelul 15. Evoluția numărului și ponderii studenților înscriși la studiile universitare de masterat, pe forme de proprietate

Forma de proprietate	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022
Nr. studenți, din care în învățământul:								
- de stat	107.092	104.739	103.827	106.358	108.136	111.251	115.952	112.140
- particular	95.860	94.129	92.838	95.436	96.979	100.189	104.951	101.776
% studenți, din care în învățământul:								
- de stat	89,5%	89,9%	89,4%	89,7%	89,7%	90,1%	90,5%	90,8%
- particular	10,5%	10,1%	10,6%	10,3%	10,3%	9,9%	9,5%	9,2%

Sursa: Date calculate pe baza Caietelor statistice privind învățământul superior, INS, 2015-2022.

Distribuția studenților din programele de tip masterat pe cele zece domenii ISCED F-2013 evidențiază, la nivelul anului 2021/2022, următoarele aspecte:

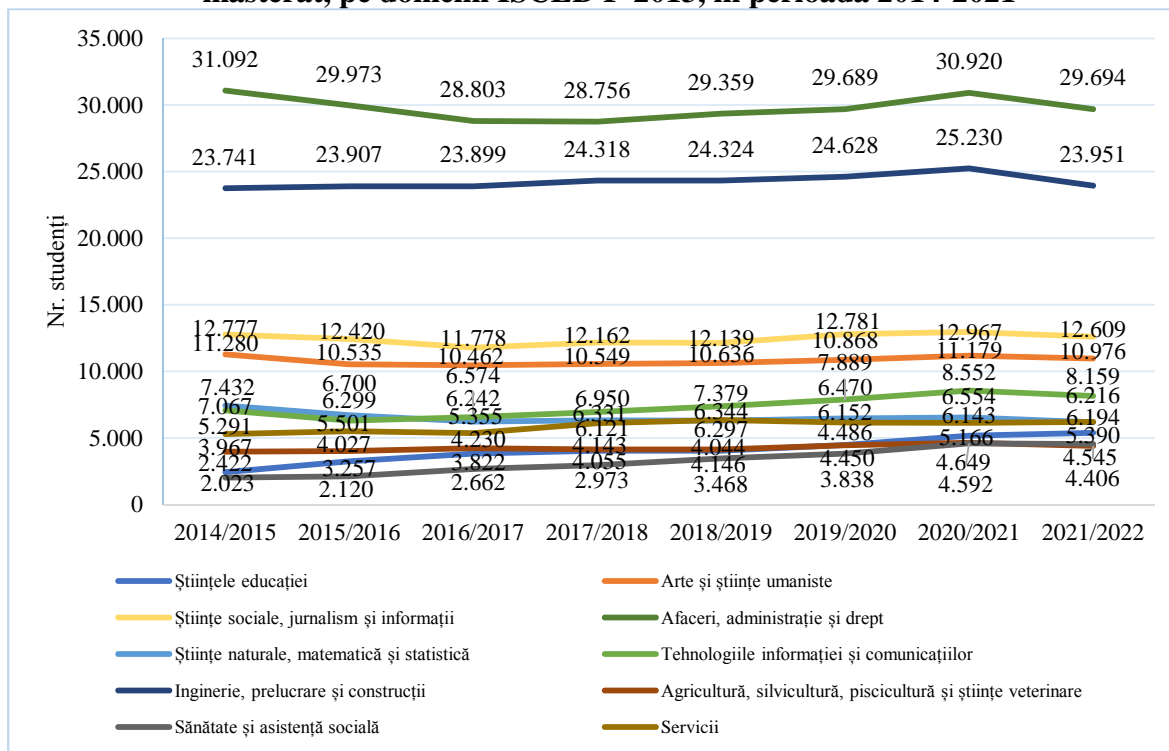
- numărul cel mai mare s-a înregistrat în domeniile *Afaceri, administrație și drept* (26,5%) și *Inginerie, prelucrare și construcții* (21,4%);
- cele mai mici efective se observă la *Agricultur , silvicultur , piscicultur și științe veterinare* (3,9%), *Sănătate și asistență socială* (4,0%) și *Științele educației* (4,8%);
- deși au efective reduse de studenți la programele de masterat, domeniile *Științele educației* și *Sănătate și asistență socială* au înregistrat cele mai ample creșteri în ultimii opt ani.

Tabelul 16. Evoluția numărului de studenți înscriși la studiile universitare de masterat, pe domenii ISCED F-2013 în perioada 2014-2021

Domenii ISCED F-2013	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022
Total	107.092	104.739	103.827	106.358	108.136	111.251	115.952	112.140
Științele educației	2.422	3.257	3.822	4.055	4.044	4.486	5.166	5.390
Arte și științe umaniste	11.280	10.535	10.462	10.549	10.636	10.868	11.179	10.976
Științe sociale, jurnalism și informații	12.777	12.420	11.778	12.162	12.139	12.781	12.967	12.609
Afaceri, administrație și drept	31.092	29.973	28.803	28.756	29.359	29.689	30.920	29.694
Științe naturale, matematică și statistică	7.432	6.700	6.242	6.331	6.297	6.470	6.554	6.194
Tehnologiile informației și comunicațiilor	7.067	6.299	6.574	6.950	7.379	7.889	8.552	8.159
Inginerie, prelucrare și construcții	23.741	23.907	23.899	24.318	24.324	24.628	25.230	23.951
Agricultură, silvicultură, piscicultură și științe veterinare	3.967	4.027	4.230	4.143	4.146	4.450	4.649	4.406
Sănătate și asistență socială	2.023	2.120	2.662	2.973	3.468	3.838	4.592	4.545
Servicii	5.291	5.501	5.355	6.121	6.344	6.152	6.143	6.216

Sursa: Date preluate din Caietele statistice privind învățământul superior, INS, 2015-2022.

Figura 13. Evoluția numărului de studenți înmatriculați la studiile universitare de masterat, pe domenii ISCED F-2013, în perioada 2014-2021

Numărul de studenți de la programele de masterat înregistrează unele diferențe pe forme de proprietate, astfel:

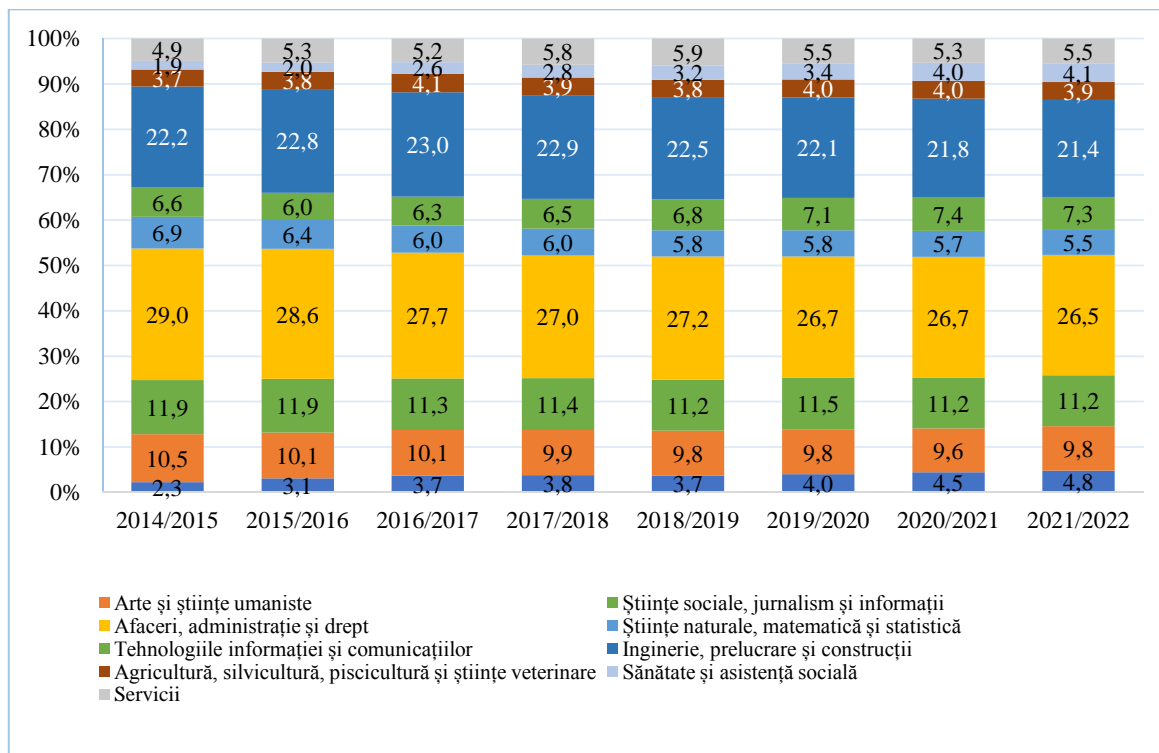
- 61,2% dintre studenții din programele de masterat din învățământul particular sunt înscriși în domeniul *Afaceri, administrație și drept*, comparativ cu doar 22,9% dintre cei din învățământul de stat din același domeniu;
- comparativ cu învățământul particular, cele mai mari diferențe în favoarea celui de stat se înregistrează la următoarele domenii: *Inginerie, prelucrare și construcții* (23,3% față de 2,0%), *Arte și științe umaniste* (10,4% față de 3,9%).

Tabelul 17. Numărul și ponderea studenților înscriși la studiile universitare de masterat pe domenii ISCED F-2013 și pe forme de proprietate, în 2021/2022

Domenii ISCED F-2013	Număr		Pondere %	
	De stat	Particular	De stat	Particular
Total	101.776	10.364	100%	100%
Științele educației	5.161	229	5,1%	2,2%
Arte și științe umaniste	10.569	407	10,4%	3,9%
Științe sociale, jurnalism și informații	10.485	2.124	10,3%	20,5%
Afaceri, administrație și drept	23.355	6.339	22,9%	61,2%
Științe naturale, matematică și statistică	6.037	157	5,9%	1,5%
Tehnologiile informației și comunicațiilor	7.873	286	7,7%	2,8%
Inginerie, prelucrare și construcții	23.743	208	23,3%	2,0%
Agricultură, silvicultură, piscicultură și științe veterinare	4.351	55	4,3%	0,5%
Sănătate și asistență socială	4.495	50	4,4%	0,5%
Servicii	5.707	509	5,6%	4,9%

Sursa: Date calculate pe baza Caietului statistic Învățământul superior la începutul anului universitar 2021-2022, INS, 2022.

Figura 14. Evoluția ponderii studenților înmatriculați la studiile universitare de masterat, pe domenii ISCED F-2013, în perioada 2014-2021

Programele postuniversitare au ca scop actualizarea sau dezvoltarea unor unități de competență solicitate de standardele ocupaționale și sunt dedicate absolvenților care au finalizat cu diplomă cel puțin studiile universitare de licență sau echivalente. Numărul de persoane înscrise la aceste programe variază de la un an universitar la altul.

La nivelul anului 2021/2022, au existat 3634 de persoane participante la programe postuniversitare. Dintre acestea, trei sferturi (74,4%) erau înscrise în domeniul *științele educației*; acest domeniu a înregistrat cea mai amplă creștere de efective, în perioada de referință a raportului. La nivelul domeniilor *Agricultură , silvicultură , piscicultură și științe veterinare* și *Sănătate și asistență socială*, nu există studenți înscriși în programe postuniversitare.

Tabelul 18. Numărul de studenți înmatriculați la programe postuniversitare, pe domenii ISCDE F-2013, în perioada 2014-2021

Domenii ISCED F-2013	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022
Total	4.017	2.530	2.967	4.578	2.501	2.699	3.116	3.634
Științele educației	859	730	794	1.591	1.266	1.744	2.245	2.705
Arte și științe umaniste	200	225	241	209	245	242	216	175
Științe sociale, jurnalism și informații	341	239	192	179	135	57	113	263
Afaceri, administrație și drept	160	62	276	458	304	151	112	53
Științe naturale, matematică și statistică	287	298	138	185	188	167	164	139
Tehnologiile informației și comunicațiilor	141	224	17	148	138	163	155	253
Inginerie, prelucrare și construcții	281	177	50	230	144	122	111	36
Agricultură, silvicultură, piscicultură și științe veterinare	-	-	-	15	-	-	-	-
Sănătate și asistență socială	1.504	114	1.100	1.102	-	-	-	-
Servicii	244	461	159	461	81	53	-	10

Sursa: Date preluate din Caietele statistice privind învățământul superior, INS, 2015-2022.

Ciclul III – studii universitare de doctorat și alte programe postuniversitare

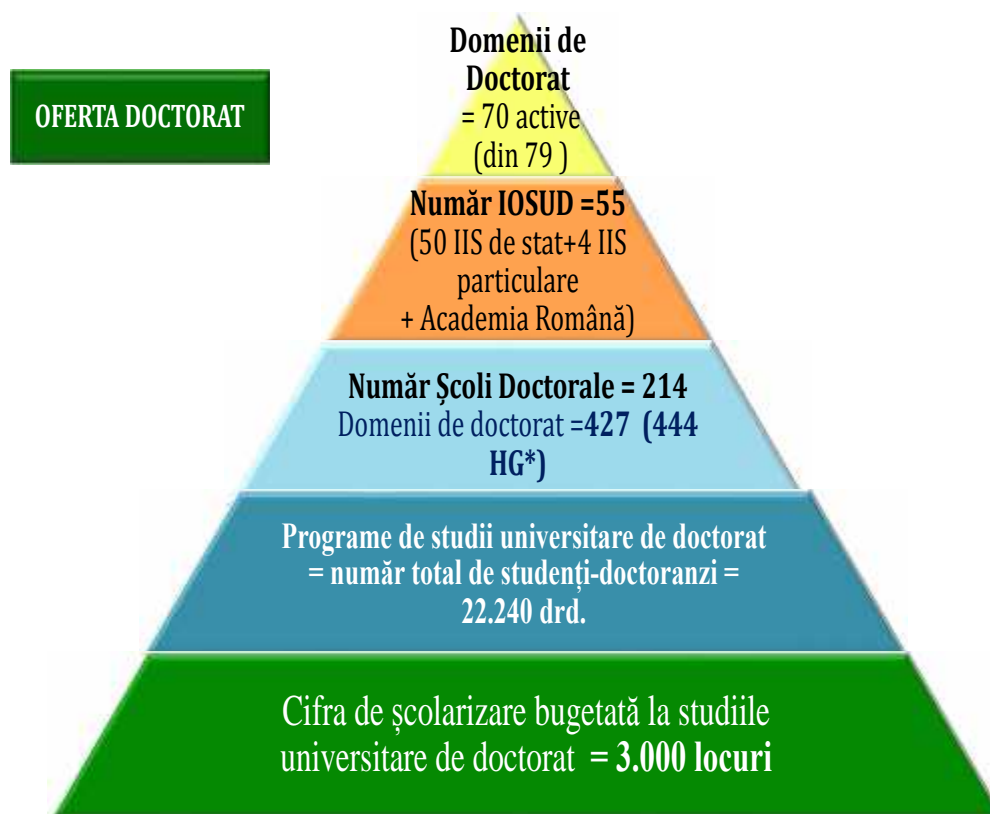
La nivelul anului universitar 2021/2022, peste 22 de mii de persoane erau înscrise la programe de studii universitare de doctorat și un număr redus de persoane la programe postdoctorale de cercetare avansată.

Profilul ofertei studiilor doctorale

Sistemul instituțiilor organizatoare de studii universitare de doctorat (IOSUD) este format din 55 de instituții, respectiv 50 de universități de stat, 4 universități particulare și Academia Română.

Oferta de studii doctorale cuprinde 70 de domenii (din cele 79 existente), 214 școli doctorale, respectiv 427 de domenii de doctorat. Numărul de programe de studii de doctorat este echivalent cu numărul de studenți doctoranzi înmatriculați, care în anul 2021 a fost de 22.240 persoane. Pentru anul I, numărul locurilor bugetate alocate la programele de studii de doctorat a fost de 3.000 locuri.

Figura 15. Structura și componența ofertei universitare de doctorat, anul universitar 2021-2022

Not : * Diferența dintre frecvența de apariție a domeniilor de doctorat în HG (444 DD) și respectiv frecvența unitară corespunzătoare (427 DD) se datorează diferitelor forme de organizare la nivelul instituțiilor organizatoare de doctorat. În cadrul aceluiași IOSUD, un domeniu de doctorat poate figura în două sau trei școli doctorale.

Profilul cererii studiilor doctorale

În perioada de referință a raportului, a crescut numărul de studenți înscriși la studiile universitare de doctorat. În anul universitar 2021/2022, un număr de 22.240 de studenți erau înscriși la studii universitare de doctorat, în ușoară scădere (cu 533 de persoane) față de anul precedent. 99% din totalul doctoranzilor erau în învățământul de stat și numai 1% în învățământul particular.

Numărul persoanelor care urmează programe postdoctorale de cercetare avansată variază de la un an la altul. În anul universitar 2021/2022, un număr de 154 de persoane erau înscrise la aceste programe.

Tabelul 19. Numărul de studenți înmatriculați la studii universitare de doctorat și la alte programe postdoctorale, pe forme de proprietate, în perioada 2014-2021

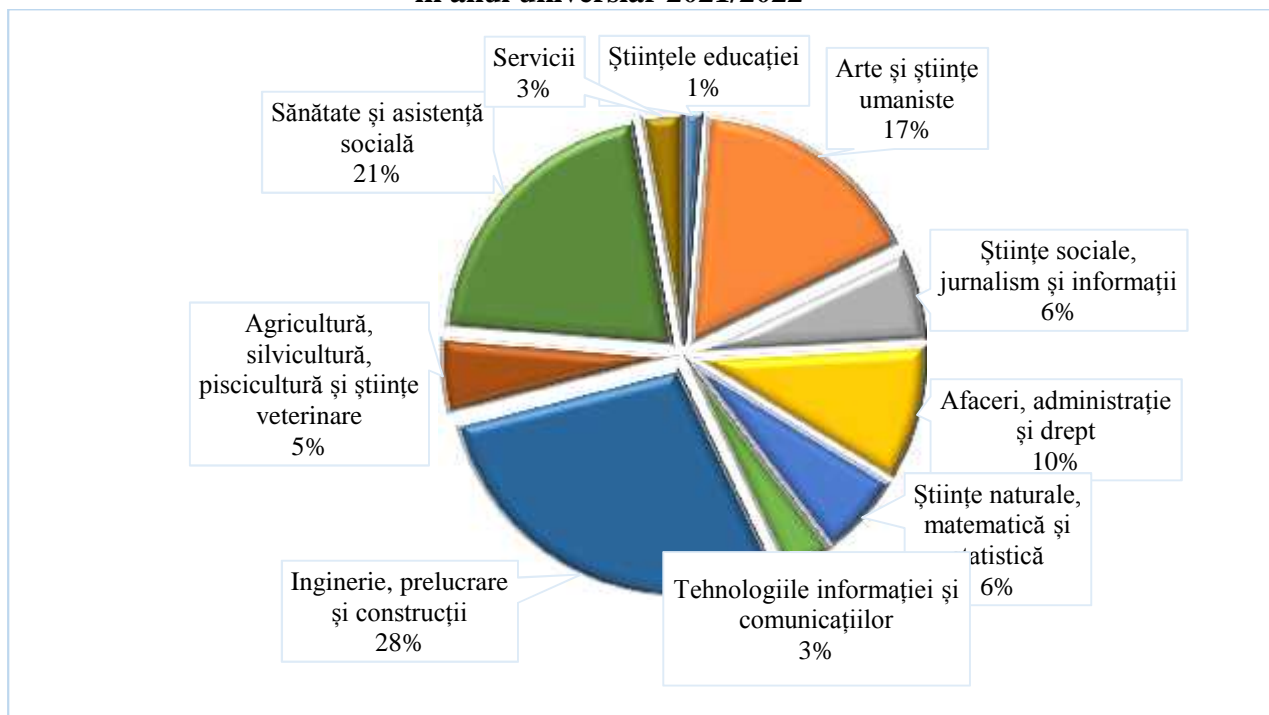
An universitar/forma de proprietate		Total	Doctorat	Programe postdoctorale
2014/2015	Total	19.315	18.777	538
	- de stat	19.051	18.513	538
	- particular	264	264	-
2015/2016	Total	17.252	17.156	96
	- de stat	17.067	16.971	96
	- particular	185	185	-
2016/2017	Total	19.154	19.143	11
	- de stat	18.885	18.874	11
	- particular	269	269	-
2017/2018	Total	19.756	19.753	3
	- de stat	19.566	19.563	3
	- particular	190	190	-
2018/2019	Total	20.416	20.380	36
	- de stat	20.104	20.068	36
	- particular	312	312	-
2019/2020	Total	21.976	21.666	310
	- de stat	21.752	21.442	310
	- particular	224	224	-
2020/2021	Total	23.076	22.773	303
	- de stat	22.763	22.460	303
	- particular	313	313	-
2021/2022	Total	22.394	22.240	154
	- de stat	22.097	21.943	154
	- particular	297	297	-

Sursa: Date preluate din Caietele statistice privind învățământul superior, INS, 2015-2022.

Analiza distribuției doctoranzilor pe domeniile ISCED F-2013 evidențiază diferențe semnificative:

- astfel, procentele cele mai ridicate de doctoranzi s-au înregistrat în cazul domeniilor *Inginerie, prelucrare și construcții* (27,2%) și *Sănătate și asistență socială* (19,6%);
- alte domenii cu ponderi importante de studenți doctoranzi sunt *Arte și științe umaniste* (17,2%) și *Afaceri, administrație și drept* (9,6%);
- cele mai mici ponderi de doctoranzi s-au înregistrat la nivelul domeniilor *Științele educației* (1,2%), *Tehnologiile informației și comunicațiilor* (3,0%) și *Servicii* (3,4%).

Figura 16. Structura pe domeniile ISCED-F 2013 a studenților doctoranzi înmatriculați în anul universitar 2021/2022

Sursa: Date calculate pe baza Caietului statistic Învățământul superior la începutul anului universitar 2021-2022, INS, 2022.

1.2.2 Rata specifică de cuprindere pe vârste

La nivelul anului universitar 2021/2022, ratele specifice de cuprindere pe vârste au înregistrat valori asemănătoare cu anii precedenți. Ratele de cuprindere a genului feminin au valori mari decât cele corespunzătoare băieților.

Rata specifică de cuprindere pe vârste exprimă procentul studenților de o anumită vârstă cuprinși în învățământul superior, din totalul populației rezidente din România de aceeași vârstă. Valorile acestui indicator reflectă gradul de participare a unei cohorte la acest nivel de studii.

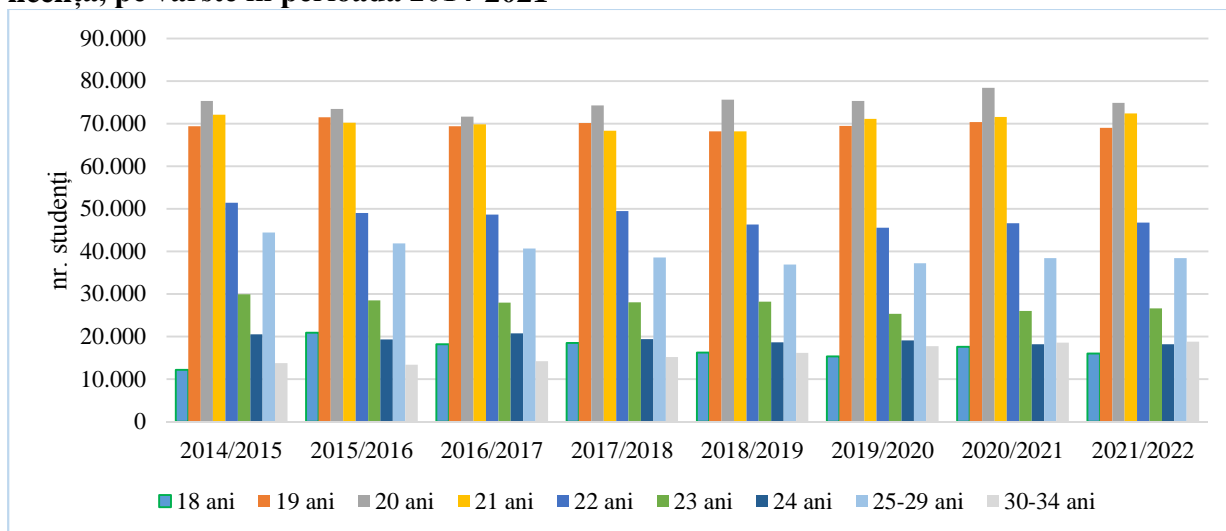
Analiza distribuției pe vârste a numărului de studenți din învățământul universitar de licență evidențiază următoarele aspecte:

- există fluctuații de la un an la altul a numărului de studenți pe vârste;
- în anul universitar 2015/2016, s-au înregistrat creșteri foarte ample la nivelul a două grupe de vârstă (18 ani și 19 ani), ca urmare a faptului că în acest an a intrat în sistemul de învățământ superior generația de copii care a avut debutul școlar în 2003/2004, concomitent la 6 și la 7 ani (pe fondul modificărilor legislative specifice);
- în anul 2021/2022, față de anul precedent, se înregistrează scăderi de efective la nivelul persoanelor de 18, 19 și 20 de ani;
- se evidențiază o creștere de la un an la altul a numărului de studenți “non-tradiționali”, cu vârste de peste 30 de ani.

Tabelul 20. Evoluția numărului de studenți înscriși în învățământul universitar de licență, pe vârste, în perioada 2014-2021

Vârsta	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022
18 ani	12.218	20.880	18.218	18.533	16.230	15.353	17.611	16.022
19 ani	69.381	71.460	69.399	70.111	68.195	69.448	70.331	68.991
20 ani	75.320	73.464	71.630	74.253	75.635	75.318	78.382	74.828
21 ani	72.113	70.218	69.857	68.300	68.198	71.117	71.588	72.401
22 ani	51.440	48.986	48.647	49.463	46.277	45.530	46.597	46.753
23 ani	29.921	28.529	27.948	28.079	28.199	25.346	26.001	26.590
24 ani	20.556	19.360	20.766	19.423	18.634	19.073	18.165	18.229
25-29 ani	44.420	41.857	40.640	38.569	36.895	37.186	38.416	38.409
30-34 ani	13.803	13.425	14.201	15.182	16.193	17.730	18.540	18.825

Sursa: Date preluate din Caietele statistice privind învățământul superior, INS, 2015-2022.

Figura 17. Evoluția numărului de studenți înmatriculați în învățământul universitar de licență, pe vârste în perioada 2014-2021

Sursa: Date calculate pe baza Caietelor statistice privind învățământul superior, INS, 2015-2022.

Rata specifică de cuprindere pe vârste reflectă gradul de participare la educație a unei anumite cohorte. Valorile acesteia oferă o imagine asupra participării la învățământul universitar, cu fluctuații semnificative în funcție de grupele de vârstă și de gen.

Datele indică faptul că cele mai mari rate specifice de cuprindere se înregistrează la vârstele teoretice ale învățământului universitar (19, 20 și 21 de ani).

Se remarcă o mai amplă participare la învățământul superior a populației feminine, pentru toate vârstele. Cele mai mari diferențe, în comparație cu populația masculină, se înregistrează la vârstele de 19, 20 și 21 de ani – date care evidențiază că ponderea fetelor care se înscriu în învățământul superior imediat după finalizarea liceului este mai amplă, comparativ cu ponderea băieților.

Tabelul 21. Evoluția ratelor specifice de cuprindere pe vârste și pe sexe în învățământul universitar de licență, în perioada 2014-2021 (%)

Anii	Genul	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022
18 ani	Total	5,7	9,8	8,5	8,6	7,6	7,4	8,8	7,9
	Feminin	6,7	11,7	10,6	10,7	9,2	8,8	10,7	10,0
	Masculin	4,8	8,0	6,4	6,6	6,0	5,9	7,0	6,0
19 ani	Total	31,6	33,5	32,8	32,8	32,3	33,2	34,3	34,5
	Feminin	37,2	38,8	37,9	38,3	38,5	37,1	41,0	40,8
	Masculin	26,1	28,5	27,9	27,6	26,5	29,0	28,1	28,6
20 ani	Total	34,2	33,6	34,1	35,6	36,3	36,6	38,0	36,7
	Feminin	39,8	39,1	39,1	41,2	42,8	41,2	45,1	44,1
	Masculin	28,9	28,4	29,2	30,3	30,1	31,7	31,4	29,9
21 ani	Total	33,1	32,2	32,5	33,2	33,5	34,8	35,2	35,4
	Feminin	39,2	37,1	38,3	37,9	37,8	37,7	40,6	41,7
	Masculin	27,5	27,4	27,0	28,6	29,4	31,7	30,1	29,5
22 ani	Total	23,3	22,7	22,7	23,5	23,1	22,8	23,1	23,2
	Feminin	24,1	23,9	23,1	24,5	23,5	22,1	23,8	24,5
	Masculin	22,5	21,7	22,2	22,6	22,7	23,5	22,4	22,0
23 ani	Total	12,7	13,1	13,2	13,4	13,8	12,9	13,2	13,3
	Feminin	13,1	13,1	13,1	13,2	14,3	12,4	13,9	13,9
	Masculin	12,3	13,0	13,3	13,5	13,3	13,3	12,5	12,7
24 ani	Total	7,7	8,3	9,7	9,4	9,1	9,5	9,3	9,3
	Feminin	7,5	8,6	10,0	9,7	9,2	9,5	10,0	9,7
	Masculin	7,9	8,1	9,4	9,1	9,1	9,5	8,7	9,0
25-29 ani	Total	3,2	3,0	3,1	3,1	3,2	3,4	3,7	3,9
	Feminin	2,9	2,8	2,8	2,9	3,0	2,9	3,6	3,9
	Masculin	3,4	3,2	3,3	3,2	3,3	3,9	3,8	3,8
30-34 ani	Total	1,0	1,0	1,1	1,2	1,2	1,3	1,4	1,4
	Feminin	1,0	1,0	1,1	1,1	1,2	1,2	1,4	1,5
	Masculin	1,0	1,0	1,1	1,2	1,2	1,4	1,3	1,4

Sursa: Date calculate pe baza Caietelor statistice privind învățământul superior, INS, 2015-2022 și a datelor INS privind populația rezident la 1 iulie a fiecărui an.

1.2.3 Rata brut de cuprindere

La nivelul anului universitar 2021/2022, rata brut de cuprindere în învățământul superior a fost de 41,2%. Se prezintă decalajele pe sexe.

Rata brută de cuprindere reprezintă numărul total al studenților din țară cuprinși în învățământul superior, indiferent de vârstă, raportat la totalul populației rezidente din România la data de 1 iulie, din grupa oficială de vârstă corespunzătoare învățământului superior (19-23 de ani). Acest indicator măsoară accesul la învățământul superior.

În perioada analizată, rata brută de cuprindere în învățământul superior a crescut ușor de la un an la altul. Analiza datelor pe sexe evidențiază un decalaj constant în favoarea populației feminine. La nivelul anului universitar 2021/2022, valoarea ratei brute de cuprindere a fost de 41,2%, iar diferența pe sexe s-a accentuat, ajungând la 10 puncte procentuale în favoarea populației feminine.

Tabelul 22. Evoluția ratei brute de cuprindere în învățământul universitar de licență*, pe total și pe sexe, în perioada 2014-2021 (%)

Genul	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022
Total	35,0	35,8	35,9	36,6	36,7	37,4	38,5	41,2
Feminin	38,9	39,8	39,8	40,5	40,7	39,7	43,3	46,6
Masculin	31,4	32,1	32,3	32,8	32,9	35,0	33,9	36,1

Sursa: Date calculate pe baza Caietelor statistice privind învățământul superior, INS, 2015-2022.

Not : * în segmentul de vârstă 19-23 de ani

Obs.: Indicatorul a fost calculat prin raportarea numărului de studenți din țară (fără studenții străini) la populația din grupa de vârstă 19-23 de ani.

I.3 Situația școlară a studenților

I.3.1 Rata de promovare în învățământul universitar de licență

Rata de promovare în învățământul universitar de licență a crescut de la un an la altul. La nivelul anului universitar 2020/2021, rata de promovare a fost de 87%. A scăzut ponderea cazurilor de repetenție și situație școlară neîncheiată, concomitent cu creșterea ponderii pierderilor pe parcurs.

La nivelul anului universitar 2020/2021, din totalul de 418,3 mii de studenți înscriși în învățământul de licență la începutul anului, la final de an s-au regăsit 379,1 mii de studenți. Astfel, din totalul celor înscriși la începutul anului universitar, 87% au promovat, 3,6% au fost declarați repetenți și/sau cu situația neîncheiată și 9,4% au abandonat studiile pe parcurs. Datele au înregistrat unele diferențe în funcție de forma de studiu și de forma de proprietate:

- comparativ cu învățământul particular, în învățământul superior de stat din 2020/2021 s-a înregistrat o valoare mai mică pentru rata de promovare, respectiv o valoare mai mare pentru pierderile școlare pe parcursul anului universitar; aceste date schimbă tendința statisticilor ultimilor ani, care clasificau învățământul de stat pe o poziție mai bună, comparativ cu învățământul particular din perspectiva acestor indicatori;
- învățământul cu frecvență înregistrează ponderi mai mari de promovare, respectiv ponderi mai reduse de repetenție și pierderi școlare, comparativ cu celelalte forme (cu frecvență redusă, la distanță).

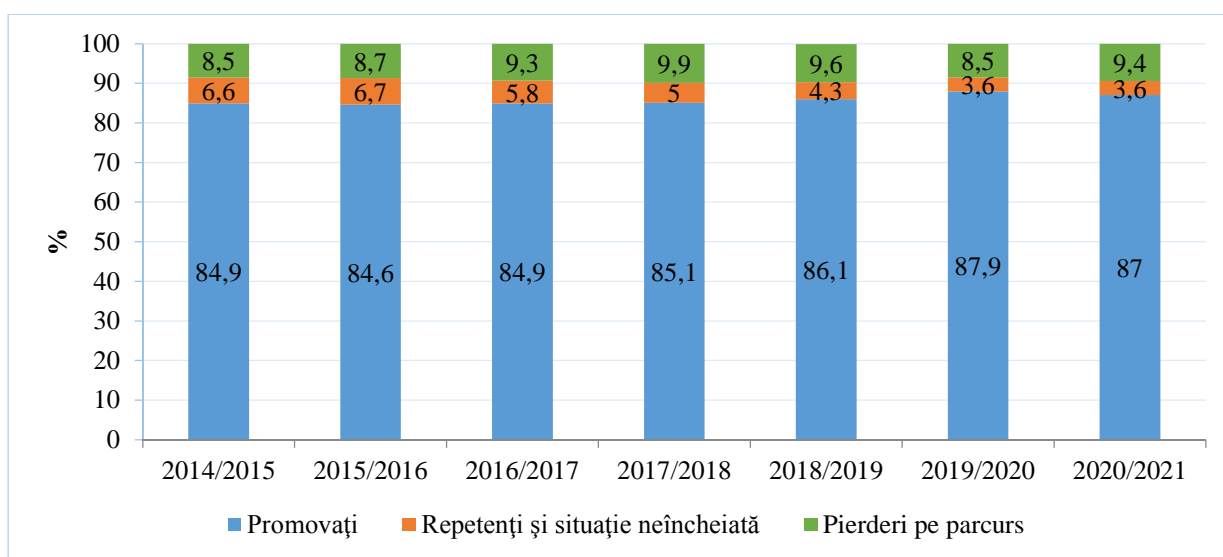
Tabelul 23. Situația școlară a studenților din învățământul universitar de licență pe forme de organizare și forme de proprietate, la finalul anului universitar 2020/2021

Forma de învățământ	Nr. studenți				% din total înscriși la început de an		
	La început de an	La sfârșit de an	Promovați	Repetenți și situație neîncheiată	Promovați	Repetenți și situație neîncheiată	Pierderi pe parcurs
Număr studenți	418.346	379.136	364.159	14.977	87,0%	3,6%	9,4%
Pe forme de învățământ							
Învățământ cu frecvență	374.037	340.624	327.597	13.027	87,6%	3,5%	8,9%
Învățământ cu frecvență redusă	15.958	13.881	13.265	616	83,1%	3,9%	13,0%
Învățământ la distanță	28.351	24.631	23.297	1.334	82,2%	4,7%	13,1%
Pe forme de proprietate							
Învățământ de stat	361.734	326.353	313.726	12.627	86,7%	3,5%	9,8%
Învățământ particular	56.612	52.783	50.433	2.350	89,1%	4,2%	6,8%

Sursa: Date calculate pe baza Caietului statistic Învățământul superior la sfârșitul anului universitar 2020-2021, INS, 2022.

Analiza comparativă a datelor corespunzătoare ultimilor ani universitari evidențiază următoarele tendințe:

- creșterea relativ constantă a ponderii studenților promovați;
- scăderea de la un an la altul a ponderii cazurilor de repetenție, situații neîncheiate și întrerupere a studiilor;
- valori ușor fluctuante ale pierderilor pe parcursul anilor universitari (calculate ca diferența procentuală dintre studenții înscriși la început de an universitar și cei aflați în evidență la final de an universitar).

Figura 18. Situația școlară a studenților din învățământul universitar de licență, la final de an universitar, în perioada 2014-2020

Sursa: Date calculate pe baza Caietelor statistice privind învățământul superior, INS, 2015-2022.

Analiza pe domenii a ponderii studenților promovați la finalul anului 2020/2021 (din totalul studenților înscriși la început de an/grupă de specializări) evidențiază următoarele aspecte:

- cele mai mari valori ale ratei de promovare s-au înregistrat la grupele *științele educației și S n tate i asistenț social* ;
- valorile cele mai reduse ale indicatorului au fost la grupa *Inginerie, prelucrare i construcții*.

Tabelul 24. Rata de promovare a studenților din învățământul universitar de licență, pe domeniile ISCED-F 2013, în perioada 2014-2020(%)

Domenii ISCED F-2013	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017 /2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021
Total	84,9%	84,6%	84,9%	85,1%	86,0%	87,9%	87,0%
Științele educației	91,6%	91,5%	87,3%	90,3%	90,8%	92,4%	90,9%
Arte și științe umaniste	86,8%	83,6%	84,0%	84,6%	85,0%	86,4%	84,7%
Științe sociale, jurnalism și informații	85,5%	81,4%	82,4%	84,6%	85,5%	86,9%	87,0%
Afaceri, administrație și drept	83,1%	83,7%	84,0%	82,7%	84,1%	85,6%	85,6%
Științe naturale, matematică și statistică	84,9%	83,9%	84,8%	83,4%	83,5%	88,0%	85,3%
Tehnologiile informației și comunicațiilor	83,6%	82,6%	82,3%	83,2%	84,3%	85,6%	85,6%
Inginerie, prelucrare și construcții	78,2%	78,7%	79,5%	80,5%	81,5%	84,0%	82,3%
Agricultură, silvicultură, piscicultură și științe veterinare	89,4%	87,7%	87,4%	87,6%	88,5%	90,1%	88,4%
Sănătate și asistență socială	93,1%	94,1%	94,8%	94,1%	95,1%	96,7%	95,8%
Servicii	89,1%	88,8%	86,0%	86,2%	85,8%	88,0%	87,6%

Sursa: Date calculate pe baza Caietelor statistice privind învățământul superior, INS, 2015-2022.

Notă: Grupele de specializări sunt clasificate în conformitate cu *International Standard Classification of Education: Fields of Education detailed levels (ISCED-F 2013)*.

I.3.2. Absolvenți ai învățământului superior

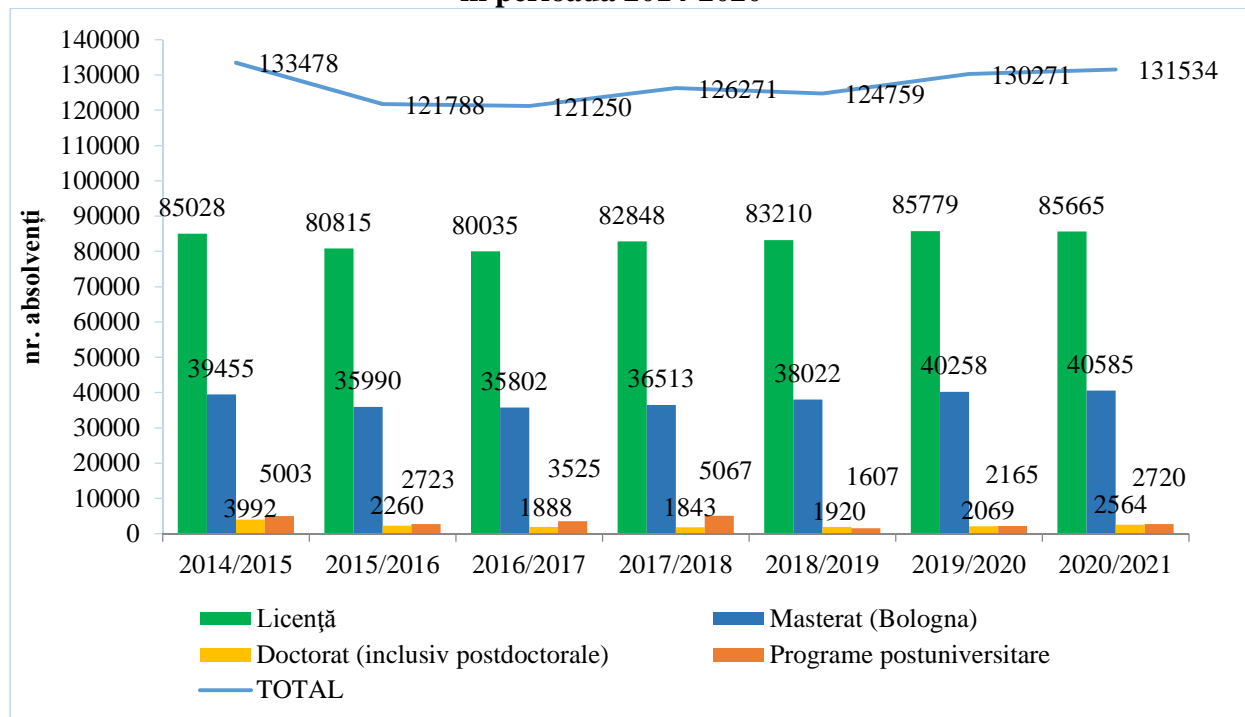
La finalul anului 2020/2021, un număr de 131.534 de persoane au absolvit cu diplomă învățământul superior (licență, masterat, doctorat, programe postuniversitare), valoare în creștere față de anul anterior.

Datele statistice referitoare la absolvenții învățământului superior se raportează la două categorii distincte: categoria „absolvenți” reprezintă persoanele care au finalizat un ciclu de învățământ superior (licență, masterat, doctorat sau cursuri postuniversitare), respectiv care au promovat ultimul an de studiu al unei facultati, indiferent dacă a reușit sau nu la examenul de absolvire; categoria „absolvenți cu diplomă” reprezintă persoanele care, după finalizarea unui ciclu de învățământ superior, au obținut o diplomă (ex. diplomă de licență, diplomă de masterat, diplomă de doctorat etc.).

Analiza numărului de absolvenți cu diplomă ai învățământului superior evidențiază fluctuații de la un an la altul. În ultimii ani universitari s-a înregistrat creșterea numărului de absolvenți la toate programele de studii: licență, masterat, doctorat, programe postuniversitare.

La finalul anului 2020/2021, un număr de 131.534 de persoane au absolvit învățământul superior cu o diplomă – valoare în creștere față de anul anterior.

Figura 19. Evoluția numărului de absolvenți de studii superioare pe nivele educaționale în perioada 2014-2020

Sursa: Date preluate din Caietele statistice privind învățământul superior, INS, 2015-2022.

La fel ca în ultimii ani, și în anul universitar 2020-2021 mai multe fete decât băieții au finalizat cu diplomă învățământul superior: șase din zece absolvenți sunt fete (59,3%) și patru sunt băieți (40,7%). Cele mai mari diferențe pe sexe, în favoarea populației feminine, se înregistrează în rândul absolvenților de programe postuniversitare (58,4 puncte procentuale) și masterat (23,4 puncte procentuale).

Tabelul 25. Numărul și ponderea absolvenților cu diplomă ai învățământului superior, la finalul anului universitar 2020/2021, pe programe de studii și pe sexe

Nivele educaționale	Număr			Pondere		
	Total	Feminin	Masculin	Total	Feminin	Masculin
Total	131.534	78.039	53.495	100%	59,3%	40,7%
Licență	85.665	49.439	36.226	100%	57,7%	42,3%
Masterat (Bologna)	40.585	25.049	15.536	100%	61,7%	38,3%
Doctorat (inclusiv postdoctorale)	2.564	1.398	1.166	100%	54,5%	45,5%
Programe postuniversitare	2.720	2.153	567	100%	79,2%	20,8%

Sursa: Date calculate pe baza Caietului statistic Învățământul superior la sfârșitul anului universitar 2020-2021, INS, 2022.

Absolvenți ai învățământului universitar de licență

După o tendință generală de scădere a numărului de absolvenți ai învățământului universitar de licență (cu sau fără diplomă de licență) în perioada 2014-2016, numărul acestora a crescut în ultima perioadă, cu o creștere mai amplă în ultimii doi ani, până la 88,9 mii de absolvenți la finalul anului universitar 2020-2021. Pe toată perioada analizată, în rândul absolvenților se păstrează o pondere mai amplă a populației feminine, comparativ cu populația masculină. De

asemenea, se remarcă o creștere de la un an la altul a ponderii absolvenților din învățământul de stat, concomitent cu scăderea ponderii absolvenților din învățământul particular în perioada 2014-2018; în ultimii doi ani, trendul se inversează.

Tabelul 26. Numărul și ponderea absolvenților învățământului universitar de licență (cu și fără diplomă de licență), pe sexe

Genul	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021
Număr persoane							
Total	86.636	82.354	82.098	85.614	85.514	88.239	88.934
Feminin	50.410	48.034	47.703	50.318	49.637	51.165	51.549
Masculin	36.226	34.320	34.395	35.296	35.877	37.074	37.385
Pondere							
Feminin	58,2%	58,3%	58,1%	58,8%	58,0%	57,8%	58,0%
Masculin	41,8%	41,7%	41,9%	41,2%	42,0%	43,2%	42,0%

Sursa: Date preluate din Caietele statistice privind învățământul superior, INS, 2015-2022.

Tabelul 27. Numărul și ponderea absolvenților învățământului universitar de licență (cu și fără diplomă de licență), pe forme de proprietate

Genul	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021
Număr persoane							
Total	86.636	82.354	82.098	85.614	85.514	88.239	88.934
De stat	69.054	67.826	69.052	72.344	73.252	74.983	75.429
Particular	17.582	14.528	13.046	13.270	12.262	13.256	13.505
Pondere							
De stat	79,7%	82,4%	84,1%	84,5%	85,7%	85,2%	84,8%
Particular	20,3%	17,6%	15,9%	15,5%	14,3%	14,8%	15,2%

Sursa: Date preluate din Caietele statistice privind învățământul superior, INS, 2015-2022.

Analiza distribuției absolvenților învățământului universitar de licență (cu sau fără diplomă de licență) pe domeniile ISCED-F 2013 evidențiază:

- ponderi relativ constante de la un an la altul ale absolvenților pe fiecare dintre domeniile de specializări;
- ponderi mari, pe tot parcursul perioadei analizate, la nivelul domeniilor: *Afaceri, administrație și drept* (25-30%), *Inginerie, prelucrare și construcții* (17-19%) și de *Sănătate și asistență socială* (12-15%);
- ponderi reduse (3-5%) la nivelul domeniilor: *Științele educației; Servicii; Agricultură, silvicultură, piscicultură și științe veterinare; Științe naturale, matematică și statistică*.

Tabelul 28. Evoluția ponderii absolvenților de licență pe domenii ISCED F-2013, în perioada 2014-2020

Domeniul ISCED F-2013	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021
Total, din care:	86.636	82.354	82.098	85.614	85.514	88.239	88.934
Științele educației	3,6%	4,1%	4,1%	3,9%	4,0%	4,0%	4,0%
Arte și științe umaniste	9,1%	9,4%	9,1%	9,2%	8,8%	9,0%	8,7%
Științe sociale, jurnalism și informații	9,0%	9,2%	8,6%	9,5%	9,3%	9,8%	9,4%
Afaceri, administrație și drept	30,6%	26,8%	26,1%	25,8%	24,9%	25,9%	26,5%
Științe naturale, matematică și statistică	5,3%	5,2%	4,7%	4,9%	4,4%	4,5%	4,1%

Tehnologiile informației și comunicațiilor (TIC)	5,8%	5,4%	6,1%	6,6%	7,0%	7,3%	7,6%
Inginerie, prelucrare și construcții	16,9%	17,5%	18,3%	16,6%	18,5%	16,8%	16,9%
Agricultură, silvicultură, piscicultură și științe veterinare	4,3%	4,6%	4,8%	4,5%	4,6%	4,0%	4,0%
Sănătate și asistență socială	11,6%	13,7%	14,0%	14,6%	14,4%	14,5%	14,4%
Servicii	3,7%	4,2%	4,2%	4,4%	4,3%	4,3%	4,3%

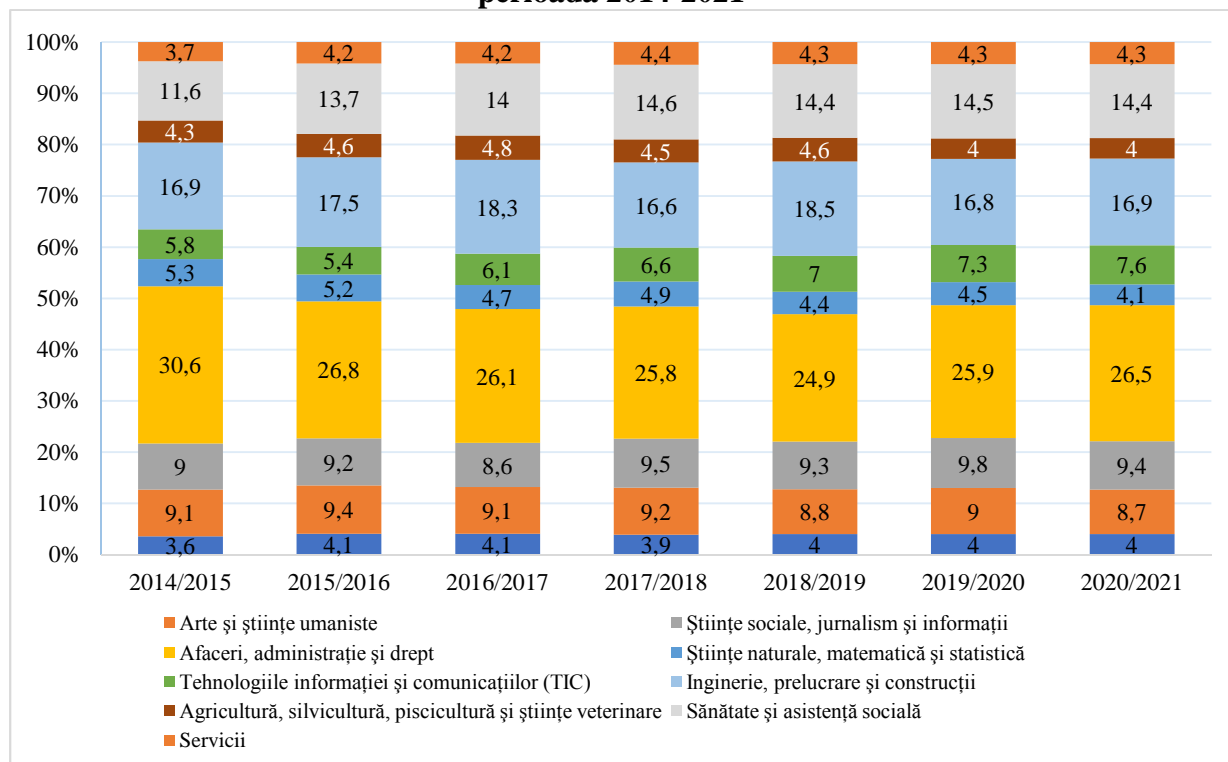
Sursa: Date calculate pe baza Caietelor statistice privind învățământul superior, INS, 2015-2022.

În anul universitar 2020/2021, s-au prezentat la examenul de licență 88,1 mii de studenți, dintre care aproximativ 2,5 mii au fost respinși. Ponderea absolvenților cu diplomă de licență a fost de 97,2%.

Analizând datele pe parcursul ultimilor șapte ani universitari, se evidențiază următoarele:

- Prezența la examenul de licență: numărul studenților care s-au prezentat la examenul de licență a crescut în mod constant de la un an la altul. Ponderi de 86-89% dintre aceștia provin din seriile curente. Ponderea celor care provin din seriile anterioare este mai mare în învățământul particular comparativ cu cel de stat.
- Rata de reușită la examenul de licență: ponderea studenților care au absolvit cu diplomă examenul de licență a fost relativ constantă de la un an la altul (96-97%), cu valori mai mari în cazul absolvenților care provin din seria curentă (98-99%), respectiv în cazul absolvenților care provin din învățământul de stat.

Figura 20. Evoluția ponderii absolvenților de licență pe domenii ISCED F-2013, în perioada 2014-2021

Tabelul 29. Rezultatele absolvenților la examenul de licență, pe forme de proprietate, în perioada 2014-2020

Forma de proprietate	Total prezenți				Seria curentă			
	Număr prezenți	Număr reușiți (absolvenți cu diplomă)	Număr respinși	Pondere reușiți	Număr prezenți	Număr reușiți (absolvenți cu diplomă)	Număr respinși	Pondere reușiți
2014/2015								
Total	87.930	85.028	2.902	96,7%	76.123	74.990	1.133	98,5%
De stat	70.156	68.124	2.032	97,1%	61.811	60.984	827	98,7%
Particular	17.774	16.904	870	95,1%	14.312	14.006	306	97,9%
2015/2016								
Total	83.512	80.815	2.697	96,8%	72.228	70.845	1.383	98,1%
De stat	68.666	66.512	2.154	96,9%	60.427	59.223	1.204	98,0%
Particular	14.846	14.303	543	96,3%	11.801	11.622	179	98,5%
2016/2017								
Total	82.987	80.035	2.952	96,4%	72.609	71.192	1.417	98,0%
De stat	69.301	67.026	2.275	96,7%	61.601	60.391	1.210	98,0%
Particular	13.686	13.009	677	95,1%	11.008	10.801	207	98,1%
2017/2018								
Total	85.874	82.848	3.026	96,5%	76.122	74.724	1.398	98,2%
De stat	72.584	70.119	2.465	96,6%	65.192	63.979	1.213	98,1%
Particular	13.290	12.729	561	95,8%	10.930	10.745	185	98,3%
2018/2019								
Total	86.173	83.210	2.963	96,6%	75.785	74.601	1.184	98,4%
De stat	73.579	71.178	2.401	96,7%	65.663	64.607	1.056	98,4%
Particular	12.594	12.032	562	95,5%	10.122	9.994	128	98,7%
2019/2020								
Total	88.011	85.779	2.232	97,5%	78.252	77.619	633	99,2%
De stat	74.837	73.057	1.780	97,6%	66.802	66.308	494	99,3%
Particular	13.174	12.722	452	96,6%	11.450	11.311	139	98,8%
2020/2021								
Total	88.123	85.665	2.458	97,2%	78.332	77.439	893	98,9%
De stat	74.100	72.306	1.794	97,6%	66.646	65.979	667	99,0%
Particular	14.023	13.359	664	95,3%	11.686	11.460	226	98,1%

Sursa: Date calculate pe baza Caietelor statistice privind învățământul superior, INS, 2015-2022.

Absolvenți cu diplomă ai studiilor universitare de masterat

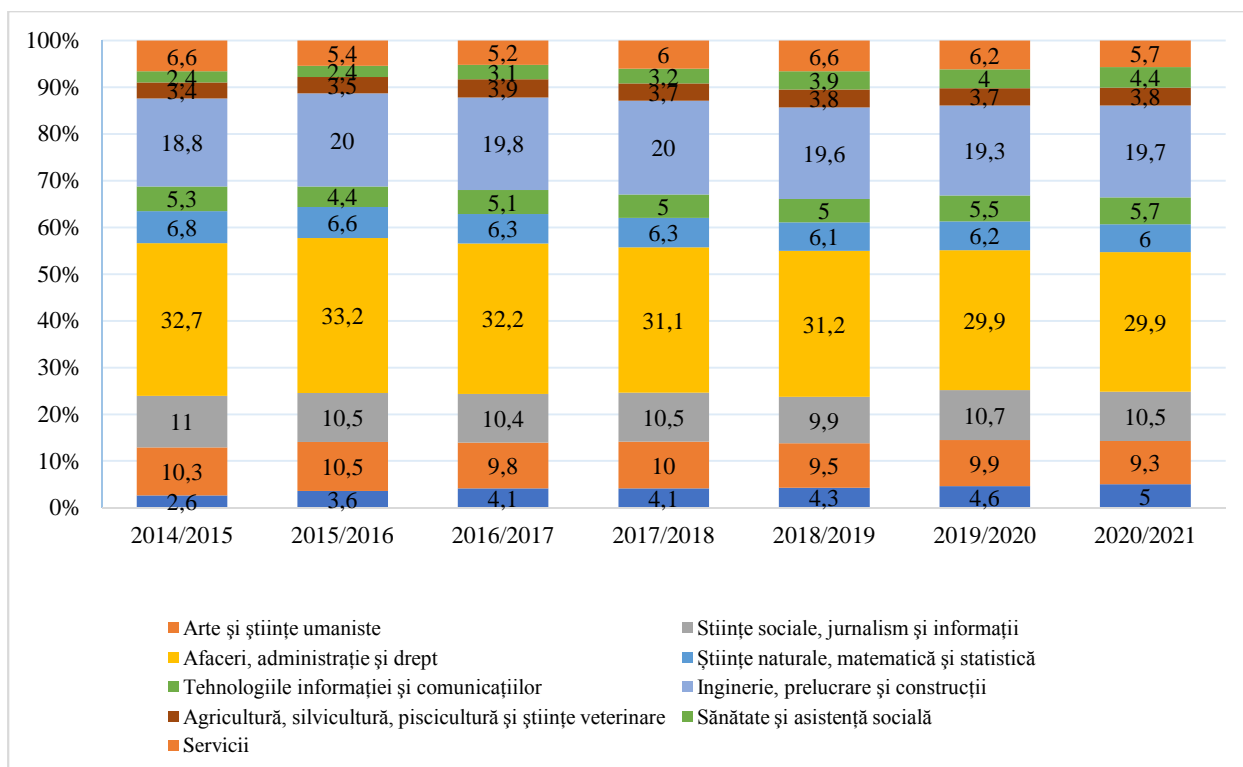
În ultima perioadă, numărul de absolvenți cu diplomă ai studiilor universitare de masterat a crescut de la un an la altul, până la un efectiv de 40.585 de absolvenți la finalul anului 2020/2021. Dintre aceștia: 88,6% au absolvit învățământul de stat și 11,4% învățământul particular; 61,7% sunt femei și 38,3% bărbați.

Analiza distribuției absolvenților cu diplomă de master pe domeniile ISCED F-2013 evidențiază: ponderi ample la nivelul domeniilor *Afaceri, administrație și drept și Inginerie, prelucrare și construcții*; ponderi reduse la nivelul domeniilor: *Agricultură, silvicultură, piscicultură și științe veterinare; Sănătate și asistență socială și Științele educației*.

Tabelul 30. Evoluția ponderii absolvenților cu diplomă din învățământul universitar de masterat, pe domeniile ISCED F-2013, în perioada 2014-2020 (%)

Domenii ISCED F-2013	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021
Total	39.455	35.990	35.802	36.513	38.022	40.258	40.585
Științele educației	2,6%	3,6%	4,1%	4,1%	4,3%	4,6%	5,0%
Arte și științe umaniste	10,3%	10,5%	9,8%	10,0%	9,5%	9,9%	9,3%
Științe sociale, jurnalism și informații	11,0%	10,5%	10,4%	10,5%	9,9%	10,7%	10,5%
Afaceri, administrație și drept	32,7%	33,2%	32,2%	31,1%	31,2%	29,9%	29,9%
Științe naturale, matematică și statistică	6,8%	6,6%	6,3%	6,3%	6,1%	6,2%	6,0%
Tehnologiile informației și comunicațiilor	5,3%	4,4%	5,1%	5,0%	5,0%	5,5%	5,7%
Inginerie, prelucrare și construcții	18,8%	20,0%	19,8%	20,0%	19,6%	19,3%	19,7%
Agricultură, silvicultură, piscicultură și științe veterinare	3,4%	3,5%	3,9%	3,7%	3,8%	3,7%	3,8%
Sănătate și asistență socială	2,4%	2,4%	3,1%	3,2%	3,9%	4,0%	4,4%
Servicii	6,6%	5,4%	5,2%	6,0%	6,6%	6,2%	5,7%

Sursa: Date calculate pe baza Caietelor statistice privind învățământul superior, INS, 2015-2022.

Figura 21. Evoluția ponderii absolvenților cu diplomă de masterat pe domeniile ISCED F-2013, în perioada 2014-2021

Absolvenți cu diplomă ai studiilor universitare de doctorat și postdoctorat

Începând cu anul 2015/2016, s-a înregistrat o scădere amplă a numărului de persoane care au absolvit studiile doctorale și postdoctorale. Numărul corespunzător a crescut în ultimii ani, începând cu 2018/2019.

În anul universitar 2020/2021, un număr de 2.564 de persoane au obținut diplomă de studii universitare de doctorat și postdoctorat: 2.404 – diplomă de doctor în științe, 160 – diplomă de studii postdoctorale de cercetare avansată. Aproape toate titlurile (99,2%) au fost obținute în instituții de învățământ superior de stat.

Pe domenii, distribuția absolvenților este următoarea:

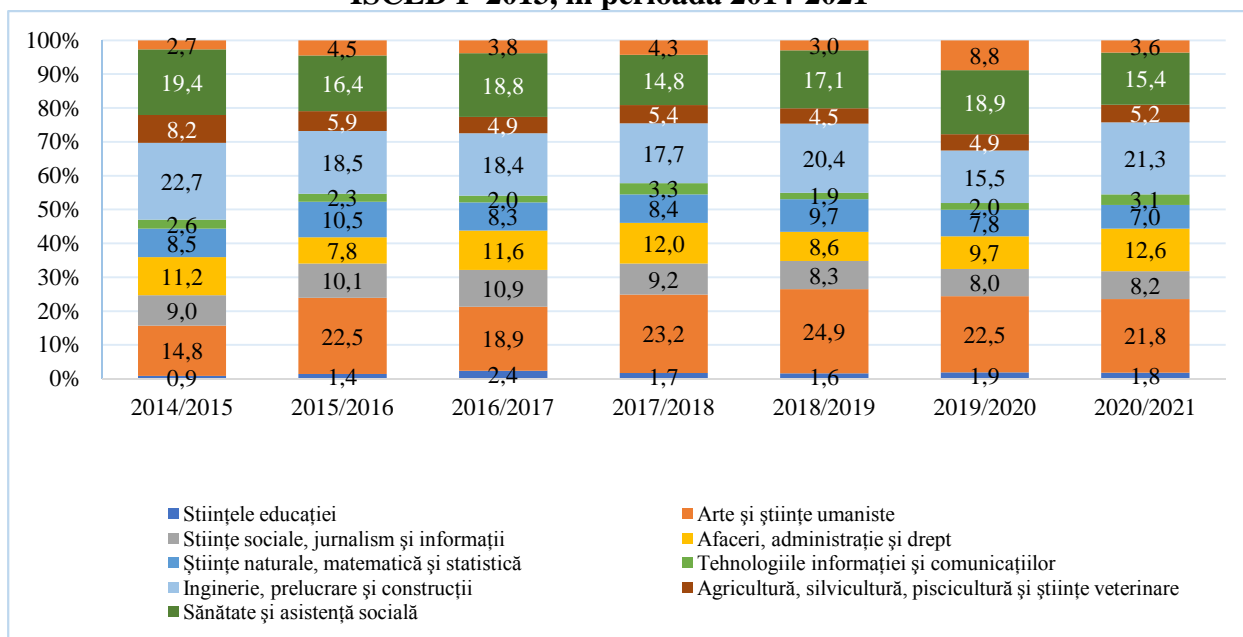
- cele mai multe titluri de doctor au fost obținute în domeniile *Arte și științe umaniste și Inginerie, prelucrare și construcții*, iar cele mai puține în domeniile *științele educației, Tehnologiile informației și comunicațiilor și Servicii*;
- peste jumătate dintre absolvenții de studii postdoctorale de cercetare avansată s-au înregistrat în domeniul *Inginerie, prelucrare și construcții*.

Tabelul 31. Evoluția ponderii absolvenților de doctorat și postdoctorat, pe domenii ISCED F-2013, în perioada 2014-2020

Domenii ISCED F-2013	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021
Total	3.992	2.260	1.888	1.843	1.920	2.069	2.564
Științele educației	0,9%	1,4%	2,4%	1,7%	1,6%	1,9%	1,8%
Arte și științe umaniste	14,8%	22,5%	18,9%	23,2%	24,9%	22,5%	21,8%
Științe sociale, jurnalism și informații	9,0%	10,1%	10,9%	9,2%	8,3%	8,0%	8,2%
Afaceri, administrație și drept	11,2%	7,8%	11,6%	12,0%	8,6%	9,7%	12,6%
Științe naturale, matematică și statistică	8,5%	10,5%	8,3%	8,4%	9,7%	7,8%	7,0%
Tehnologiile informației și comunicațiilor	2,6%	2,3%	2,0%	3,3%	1,9%	2,0%	3,1%
Inginerie, prelucrare și construcții	22,7%	18,5%	18,4%	17,7%	20,4%	15,5%	21,3%
Agricultură, silvicultură, piscicultură și științe veterinare	8,2%	5,9%	4,9%	5,4%	4,5%	4,9%	5,2%
Sănătate și asistență socială	19,4%	16,4%	18,8%	14,8%	17,1%	18,9%	15,4%
Servicii	2,7%	4,5%	3,8%	4,3%	3,0%	8,8%	3,6%

Sursa: Date calculate pe baza Caietelor statistice privind învățământul superior, INS, 2015-2022.

Figura 22. Evoluția ponderii absolvenților de doctorat și postdoctorat pe domenii ISCED F-2013, în perioada 2014-2021

Absolvenți cu diplomă ai programelor postuniversitare

Numărul de absolvenți ai programelor postuniversitare a scăzut de la un an la altul. La nivelul anului universitar 2020/2021, un număr de 2720 de persoane au absolvit studii și cursuri postuniversitare; dintre aceștia, 80% sunt femei, iar 84% provin din învățământul de stat.

Distribuția absolvenților de programe postuniversitare pe domeniile ISCED F-2013a înregistrat fluctuații ample:

- la unele domenii (*Sănătate și asistență socială, Servicii*) numărul de absolvenți a scăzut foarte mult, până la niciun absolvent în ultimii ani;
- la alte domenii (*Științele educației*) numărul celor care au absolvit studii și cursuri postuniversitare a crescut foarte mult.

Tabelul 32. Evoluția ponderii absolvenților cu diplomă din învățământul postuniversitar, pe domenii ISCED F-2013, în perioada 2014-2020

Domenii ISCED F-2013	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021
Total	5.003	2.723	3.525	5.067	1.607	2.165	2.720
Științele educației	14,2%	16,4%	35,3%	19,9%	52,3%	68,3%	82,2%
Arte și științe umaniste	2,4%	4,8%	1,9%	2,3%	6,0%	6,1%	3,3%
Științe sociale, jurnalism și informații	3,5%	8,2%	4,6%	2,6%	7,8%	3,6%	3,3%
Afaceri, administrație și drept	3,3%	7,1%	9,9%	9,0%	15,1%	5,1%	5,6%
Științe naturale, matematică și statistică	3,6%	5,4%	5,8%	1,7%	3,9%	5,1%	1,7%
Tehnologiile informației și comunicațiilor	1,8%	0,8%	0,3%	0,9%	1,7%	3,0%	1,3%
Inginerie, prelucrare și construcții	3,0%	5,2%	4,4%	3,2%	12,4%	6,5%	2,6%
Agricultură, silvicultură, piscicultură și științe veterinare	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Sănătate și asistență socială	56,1%	2,0%	31,2%	60,3%	0,0%	0,0%	0,0%
Servicii	12,1%	50,1%	6,6%	0,2%	0,7%	2,4%	0,0%

Sursa: Date calculate pe baza Caietelor statistice privind învățământul superior, INS, 2015-2022.

I.4 Resurse umane în învățământul superior

I.4.1 Evoluția personalului angajat

Numărul de personal angajat în învățământul superior este relativ constant, în ultimii ani, situându-se în jurul valorii de 50 de mii de persoane. Personalul didactic reprezintă peste jumătate din personalul angajat în învățământul superior. 90% din totalul personalului didactic predă în învățământul superior de stat.

La nivelul anului 2021/2022, în învățământul superior erau angajate 50.165 de persoane. Distribuția numărului de personal pe categorii a fost relativ constant de la un an la altul, cu ușoare tendințe de creștere la nivelul personalului de întreținere și operațional, respectiv cu tendințe de scădere la nivelul personalului de conducere fără norme didactice.

Tabelul 33. Evoluția personalului angajat în instituțiile de învățământ superior în perioada 2014-2021

Categorie personal angajat/ Anul	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022
Total personal, din care:	50.845	49.993	50.009	50.204	50.225	50.603	50.112	50.165
Personal didactic	27.772	26.949	26.618	26.266	26.384	26.429	25.991	26.555
Personal didactic auxiliar	9.986	9.566	9.259	8.762	8.864	8.774	9.037	9.116
Personal administrativ	5.445	6.076	6.389	6.922	6.511	6.745	6.305	5.987
Personal întreținere și operațional	7.069	7.101	7.466	8.045	8.265	8.452	8.560	8.284
Personal de conducere fără norme didactice	573	301	277	209	201	203	219	223

Sursa: Date preluate din Caietele statistice privind învățământul superior, INS, 2015-2022.

În ultimul an de referință, ponderea personalului didactic a fost de 52,9% din totalul angajaților din învățământul superior; 99,4% din totalul personalului didactic funcționau cu normă întreagă. Cei mai mulți (68,6%) erau cuprinși în grupa de vârstă 35-54 de ani.

Municipiul București concentrează cel mai ridicat număr de personal angajat și cel mai ridicat număr de cadre didactice din învățământul superior (16.282 de persoane, respectiv 8497 de cadre didactice). Practic, un angajat din trei, respectiv un cadru didactic din trei lucrează într-o instituție de învățământ superior din București.

Distribuția pe categorii a personalului angajat în învățământul superior este diferită în funcție de forma de proprietate:

- ponderea personalului didactic în totalul personalul angajat este mai mare în învățământul particular, comparativ cu învățământul de stat;
- personalul didactic auxiliar și personalul de întreținere și operațional au ponderi mai ridicate în învățământul de stat, comparativ cu învățământul particular.

Tabelul 34. Distribuția personalului angajat în instituțiile de învățământ superior pe categorii și pe forme de proprietate, în anul universitar 2021/2022

Categorie personal angajat/ Anul	Total	% pe categorii de personal angajat		% pe forme de proprietate		
		Învățământ de stat	Învățământ particular	Total	Învățământ de stat	Învățământ particular
Total personal angajat (număr)	50.165	45.772	4.393			
Total personal angajat (%)		100,0%	100,0%	100%	91,2%	8,8%
Personal didactic	26.555	52,4%	58,3%	100%	92,9%	7,1%
Personal didactic auxiliar	9.116	18,5%	14,9%	100%	91,0%	9,0%
Personal administrativ	5.987	11,9%	12,7%	100%	93,4%	6,6%
Personal întreținere și operațional	8.284	16,9%	12,7%	100%	82,1%	17,9%

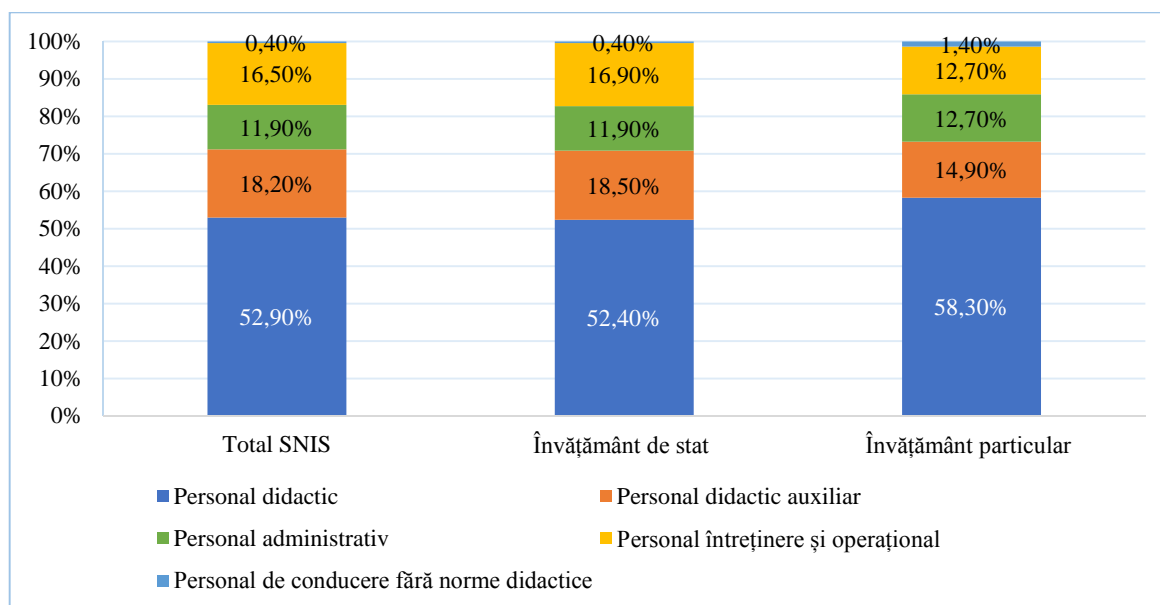
Personal de conducere fără norme didactice	223	0,4%	1,4%	100%	91,2%	8,8%
--	-----	------	------	------	-------	------

Sursa: Date calculate pe baza Caietului statistic Învățământul superior la începutul anului universitar 2021-2022, INS, 2022.

Analiza distribuției personalului didactic pe forme de proprietate evidențiază următoarele aspecte:

- în perioada de referință s-au înregistrat scăderi ale numărului cadrelor didactice atât în învățământul de stat, cât și în cel particular;
- 90% din totalul personalului didactic predă în învățământul superior de stat și numai 10% în învățământul particular.

Figura 23. Personalul angajat în instituțiile de învățământ superior pe categorii și pe forme de proprietate, în anul universitar 2021/2022

Tabelul 35. Evoluția numărului personalului didactic din învățământul superior, pe forme de proprietate

Forma de proprietate	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022
Total personal angajat	50.845	49.993	50.009	50.204	50.225	50.603	50.112	50.165
Total personal didactic, din care:	27.772	26.949	26.618	26.266	26.384	26.429	25.991	26.555
- proprietate de stat	24.467	23.978	23.776	23.566	23.822	23.621	23.204	23.992
- proprietate particulară	3.305	2.971	2.842	2.700	2.562	2.808	2.787	2.563

Sursa: Date calculate pe baza Caietelor statistice privind învățământul superior, INS, 2015-2022.

I.4.2 Distribuția pe funcții didactice a personalului din învățământul superior

În anul universitar 2020/2021, nu s-au înregistrat diferențe semnificative în comparație cu anul precedent în ceea ce privește distribuția pe funcții didactice a personalului din învățământul superior.

Structura corpului profesoral academic pe funcții didactice indică evoluția resurselor umane angajate în sistemul de învățământ superior, în funcție de progresul acestora în carieră. De asemenea, acest indicator oferă o imagine semnificativă cu privire la politicile de personal la nivelul fiecărei instituții de învățământ superior, raportate la politicile publice în această arie.

Datele de mai jos evidențiază o creștere de la un an la altul a numărului de cadre didactice din învățământul superior. Structura pe funcții didactice a personalului angajat în instituțiile de învățământ superior este una echilibrată. În cazul personalului titular cu funcția de bază în universitate, există o evoluție relativ constantă în perioada de referință a raportului, în timp ce în cazul personalului didactic asociat se înregistrează evoluție oscilantă.

Tabelul 36. Evoluția numărului de cadre didactice pe funcții didactice* în perioada 2014-2021

An	Total personal	Total	Profesor	Conferențiar	Lector / Șef de lucrări	Asistent	Preparator
2014/ 2015	Total personal didactic	28.876	5.081	5.876	10.628	6.895	396
	Personal didactic titular, cu funcția de bază în universitate	22.947	4.071	5.299	8.258	4.923	396
	Personal didactic asociat	5.929	1.010	577	2.370	1.972	-
2015/ 2016	Total personal didactic	30.974	5.344	5.971	12.033	7.554	75
	Personal didactic titular, cu funcția de bază în universitate	22.323	4.240	5.380	8.317	4.314	72
	Personal didactic asociat	8.651	1.104	591	3.716	3.240	3
2016/ 2017	Total personal didactic	32.043	5.527	6.663	12.480	7.368	5
	Personal didactic titular, cu funcția de bază în universitate	23.985	4.495	6.066	9.236	4.183	5
	Personal didactic asociat	8.058	1.032	597	3.244	3.185	-
2017/ 2018	Total personal didactic	28.043	4.801	6.070	11.153	6.019	-
	Personal didactic titular, cu funcția de bază în universitate	21.982	4.090	5.651	8.606	3.635	-
	Personal didactic asociat	6.061	711	419	2.547	2.384	-
2018/ 2019	Total personal didactic	31.118	5.315	6.762	12.559	6.479	3
	Personal didactic titular, cu funcția de bază în universitate	23.695	4.413	6.239	9.428	3.615	-
	Personal didactic asociat	7.423	902	523	3.131	2.864	3
2019/ 2020	Total personal didactic	33.700	5.646	7.207	14.030	6.817	1
	Personal didactic titular, cu funcția de bază în universitate	23.654	4.392	6.511	9.688	3.063	-
	Personal didactic asociat	10.046	1.254	696	4.342	3.754	1
2020/ 2021	Total personal didactic	34.440	5.446	7.381	14.964	6.649	-
	Personal didactic titular, cu funcția de bază în universitate	23.579	4.315	6.576	9.758	2.930	-
	Personal didactic asociat	10.861	1.131	805	5.206	3.719	-

An	Total personal	Total	Profesor	Conferențiar	Lector / Șef de lucrări	Asistent	Preparator
2021/ 2022	Total personal didactic	35.030	5.370	7.643	14.798	7.219	-
	Personal didactic titular, cu funcția de bază în universitate	23.698	4.260	6.768	9.835	2.835	-
	Personal didactic asociat	11.332	1.110	875	4.963	4.384	-

Sursa: Ministerul Educației

* Datele sunt culese în luna ianuarie a fiecărui an universitar.

În perioada 2018-2022, personalul didactic asociat a înregistrat o creștere semnificativă, de la 7.423 de persoane la 11.332 de persoane. Această creștere este observată în cazul tuturor funcțiilor, cu valori semnificativ mai mari în cazul lectorilor/șefilor de lucrări și asistenților. Putem vorbi, astfel, de o dinamică în politicile de resurse umane, ce poate reflecta un mai mare accent pus de universități pe atragerea unor persoane cu expertiză în activitatea academică, cu un impact pozitiv așteptat asupra creșterii calității serviciilor educaționale oferite.

1.4.3 Ponderea personalului didactic pe sexe

Începând cu anul universitar 2016/2017 ponderea personalului didactic feminin în totalul personalului didactic a depășit pragul de 50%. Această tendință a continuat și în anul universitar 2021/2022.

În ultimii ani universitari, distribuția personalului didactic pe sexe s-a schimbat. Dacă până la nivelul anului 2014/2015 existau mai multe cadre didactice bărbați decât femei, după acest an trendul s-a inversat. În prezent, personalul didactic feminin reprezintă 52,4% din total, continuându-se tendința de creștere înregistrată în ultimii ani.

Tabelul 37. Ponderea personalului didactic în învățământul superior, pe sexe (%)

Genul	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022
Feminin	49,4%	50,0%	50,8%	51,3%	50,9%	51,7%	52,1%	52,4%
Masculin	50,6%	50,0%	49,2%	48,7%	49,1%	48,3%	47,9%	47,6%

Sursa: Date calculate pe baza Caietelor statistice privind învățământul superior, INS, 2015-2022.

Conform datelor *Institutului Național de Statistic*, ponderea femeilor a continuat să crească și la nivelul personalului didactic cu funcții de conducere. Cu toate acestea se păstrează decalajul pe sexe, femeile reprezentând doar 41% din totalul personalului cu funcții de conducere, în anul universitar 2021/2022.

1.4.4 Numărul de studenți ce revine unui cadru didactic

În anul universitar 2021/2022 a continuat tendința de scădere a numărului de studenți care revine unui cadru didactic. Se mențin diferențele pe forme de proprietate, valoarea acestui indicator fiind mai ridicată în cazul învățământului particular.

În ultimii ani universitari, raportul dintre numărul de studenți și cel al cadrelor didactice a fost de 15-16 studenți/cadru didactic – în reducere semnificativă față de perioada de dinainte de 2010, când indicatorul avea valoarea de aproximativ 25 de studenți/cadru didactic.

Se evidențiază un decalaj important între valorile indicatorului pe forme de proprietate. În mod constant, numărul de studenți ce revine unui cadru didactic este mai mare în învățământul particular, comparativ cu învățământul de stat. La nivelul anului 2021/2022, diferența dintre valorile indicatorului a fost de aproximativ 7 studenți/cadru didactic.

Tabelul 38. Numărul de studenți ce revine unui cadru didactic în învățământul universitar de licență

Forma de proprietate/ An universitar	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022
Total	14,8	15,2	15,3	15,5	15,3	15,4	16,1	15,7
Învățământul de stat	14,1	14,7	14,7	14,9	14,6	14,9	15,6	15,0
Învățământul particular	19,9	19,9	20,6	20,7	21,1	19,8	20,3	21,9

Sursa: Date calculate pe baza Caietelor statistice privind învățământul superior, INS, 2015-2022.

Partea a II-a. PRINCIPALELE ACȚIUNI DESFĂȘURATE ȘI REZULTATE OBTINUTE ÎN ANUL UNIVERSITAR 2021-2022

II.1 Asigurarea cadrului normativ al sistemului de învățământ superior

În vederea asigurării stabilității și predictibilității organizării și funcționării sistemului de învățământ superior, în anul universitar 2021-2022, a fost completat cadrul normativ cu o serie de ordonanțe de urgență, hotărâri de guvern și ordine de ministru. Astfel, în perioada octombrie 2021 - septembrie 2022, în domeniul învățământului superior, au fost emise următoarele acte normative:

Legi

Legea nr. 164/2021 din 18 iunie 2021 privind acceptarea Convenției globale pentru recunoașterea calificărilor din învățământul superior, adoptată la Paris la 25 noiembrie 2019 publicată în: MO nr. 615 din 22 iunie 2021.

Ordonanțe de urgență

Ordonanță de Urgență nr. 20/2022 din 7 martie 2022 privind modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru stabilirea unor măsuri de sprijin și asistență umanitară;

Ordonanța de Urgență nr. 100/2022 din 29 iunie 2022 privind aprobarea și implementarea Planului național de măsuri cu privire la protecția și incluziunea persoanelor strămutate din Ucraina, beneficiare de protecție temporară în România, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative;

Ordonanță de Urgență nr. 22/2021 din 31 martie 2021 privind modificarea și completarea Legii educației naționale nr. 1/2011 și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 75/2005 privind asigurarea calității educației;

Ordonanță de Urgență nr.128/2022 privind modificarea și completarea Legii educației naționale nr.1/2011, cu modificările și completările ulterioare.

Hotărâri de guvern

H.G. nr. 403/2021 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programele de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2021 - 2022, cu modificările și completările ulterioare;

H.G. nr. 385/2021 privind domeniile și programele de studii universitare de master acreditate și numărul maxim de studenți ce pot fi școlarizați în anul universitar 2021 - 2022, cu modificările și completările ulterioare;

H.G: nr. 477/2021 privind aprobarea cifrelor de școlarizare pentru învățământul preuniversitar de stat și pentru învățământul superior de stat în anul școlar/universitar 2021 – 2022.

Ordine de ministru

Ordin privind completarea anexei la Ordinul ministrului educației nr. 5.140/2019 pentru aprobarea Metodologiei privind mobilitatea academică a studenților;

Ordin nr. 3199/2021 pentru modificarea și completarea Metodologiei-cadru privind organizarea admiterii în ciclurile de studii universitare de licență, de master și de doctorat, aprobată prin Ordinul ministrului educației naționale și cercetării științifice nr. 6.102/2016, MO nr. 106 din 1 februarie 2021;

Ordin nr. 3200/2021 din 28 ianuarie 2021 pentru modificarea și completarea Metodologiei-cadru de organizare și desfășurare a examenelor de licență/diplomă și disertație, aprobată prin Ordinul ministrului educației naționale și cercetării științifice nr. 6.125/2016, MO nr. 106 din 1 februarie 2021;

Ordin nr. 3320/2021 privind aprobarea Metodologiei de alocare și utilizare a fondului pentru dezvoltarea instituțională a instituțiilor de învățământ superior de stat, pentru anul 2021, MO nr. 244 din 10 martie 2021;

Ordin nr. 3321/2021 privind aprobarea Metodologiei de alocare a fondurilor bugetare pentru finanțarea de bază și finanțarea suplimentară a instituțiilor de învățământ superior de stat din România, pentru anul 2021, MO nr. 233 din 8 martie 2021;

Ordin nr. 3322/2021 privind constituirea și utilizarea fondului pentru finanțarea situațiilor speciale care nu pot fi integrate în formula de finanțare a instituțiilor de învățământ superior de stat, pentru anul 2021, MO nr. 208 din 2 martie 2021;

Ordin nr. 3651/2021 din 12 aprilie 2021 privind aprobarea Metodologiei de evaluare a studiilor universitare de doctorat și a sistemelor de criterii, standarde și indicatori de performanță utilizați în evaluare, MO nr. 414 din 20 aprilie 2021;

Ordin nr. 3857/2021 din 27 mai 2021 privind aprobarea Metodologiei de monitorizare specială a Institutului Teologic Creștin după Evanghelie "Timotheus" din București, MO nr. 581 din 9 iunie 2021;

Ordin nr. 3910/2021 din 14 iunie 2021 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare și a organigramei Bibliotecii Centrale Universitare "Carol I", MO nr. 640 din 30 iunie 2021;

Ordin nr. 3910/2021 din 14 iunie 2021 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare și a organigramei Bibliotecii Centrale Universitare "Carol I", MO nr. 640 din 30 iunie 2021;

Ordin Nr. 4469/2021 din 26 iulie 2021 privind aprobarea Metodologiei de punere în aplicare a prevederilor art. 223 alin. (2¹) din Legea educației naționale nr. 1/2011, MO nr. 762 din 5 august 2021;

Ordin nr. 4583/2021 din 4 august 2021 privind publicarea Procedurii de selectare, prin concurs, a membrilor Consiliului Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Superior, MO nr. 764 din 5 august 2021;

Ordin nr. 4594/2021 din 5 august 2021 privind modificarea Metodologiei-cadru de organizare și înregistrare a programelor postuniversitare de către instituțiile de învățământ superior, aprobată prin Ordinul ministrului educației naționale nr. 4.750/2019, MO nr. 806 din 23 august 2021;

Ordin nr. 5236/2021 din 9 septembrie 2021 privind menținerea acreditării Universității Politehnica din București în vederea organizării programelor de studii universitare de doctorat, MO nr. 888 din 16 septembrie 2021

Ordin nr. 5255/2021 din 10 septembrie 2021 privind verificarea respectării eticii și deontologiei universitare în elaborarea tezelor de doctorat din perioada 1990 – 2016, MO nr. 888 din 16 septembrie 2021;

Ordin nr. 5267/2021 din 14 septembrie 2021 privind menținerea acreditării Universității de Științe Agronomice și Medicină Veterinară din București în vederea organizării programelor de studii universitare de doctorat, MO nr. 888 din 16 septembrie 2021;

Ordin nr. 5323/2021 din 27 septembrie 2021 privind stabilirea cuantumului burselor pentru studenții masteranzi înmatriculați la programele de studii de master didactic, cu finanțare de la bugetul de stat, la forma de învățământ cu frecvență din instituțiile de învățământ superior de stat, pentru cifra de școlarizare aprobată anual pentru aceste programe de studii, prin hotărâre a Guvernului, MO nr. 966 din 9 octombrie 2021;

Ordin Nr. 5492/2021 din 25 octombrie 2021 privind stabilirea grupului de lucru responsabil de realizarea exercițiului național de metaranking, MO nr. 1067 din 8 noiembrie 2021;

Ordin nr. 5496/2021 din 27 octombrie 2021 privind menținerea acreditării Universității Naționale de Arte "George Enescu" din Iași în vederea organizării programelor de studii universitare de doctorat, MO nr. 1067 din 8 noiembrie 2021;

Ordin nr. 5497/2021 din 27 octombrie 2021 privind menținerea acreditării Universității Naționale de Artă Teatrală și Cinematografică "I.L. Caragiale" din București în vederea organizării programelor de studii universitare de doctorat, MO nr. 1067 din 8 noiembrie 2021;
Ordin nr. 5498/2021 din 27 octombrie 2021 privind menținerea acreditării Universității "Lucian Blaga" din Sibiu în vederea organizării programelor de studii universitare de doctorat, MO nr. 1062 din 5 noiembrie 2021;

Ordin nr. 5499/2021 din 27 octombrie 2021 privind menținerea acreditării Universității Naționale de Educație Fizică și Sport din București în vederea organizării programelor de studii universitare de doctorat, MO nr. 1067 din 8 noiembrie 2021;

Ordin nr. 5500/2021 din 27 octombrie 2021 privind menținerea acreditării Universității Tehnice din Cluj-Napoca în vederea organizării programelor de studii universitare de doctorat, MO nr. 1067 din 8 noiembrie 2021;

Ordin nr. 5505/2021 din 28 octombrie 2021 privind modificarea și completarea anexei la Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5.052/2012 pentru aprobarea Normelor metodologice privind alocarea de fonduri de la bugetul de stat instituțiilor de învățământ superior de stat pentru organizarea și desfășurarea activităților extracurriculare - științifice, tehnice, cultural-artistice și sportive naționale, precum și a celor pentru studenții capabili de performanțe, MO nr. 1080 din 11 noiembrie 2021;

Ordin nr. 5574/2021 din 9 noiembrie 2021 privind publicarea Procedurii de selectare, prin concurs, a membrilor Consiliului Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Superior, MO nr. 1103 din 19 noiembrie 2021;

Ordin nr. 5566/2021 din 5 noiembrie 2021 privind aprobarea Listei instituțiilor de învățământ superior acreditate care organizează, în anul universitar 2021 - 2022, în condițiile legii, Programul de formare psihopedagogică în vederea certificării competențelor pentru profesia didactică (nivelurile I și II) și pentru stabilirea instituțiilor de învățământ superior care organizează probe ale examenelor în vederea obținerii gradelor didactice II și I în învățământul preuniversitar, MO nr. 1081 din 11 noiembrie 2021;

Ordin nr. 5585/2021 din 12 noiembrie 2021 privind componența Consiliului de etică și management universitar, MO nr. 1101 din 18 noiembrie 2021;

Ordin nr. 5597/2021 din 17 noiembrie 2021 pentru completarea Ordinului ministrului educației nr. 5.492/2021 privind stabilirea grupului de lucru responsabil de realizarea exercițiului național de metaranking, MO nr. 1098 din 18 noiembrie 2021;

Ordin nr. 5626/2021 din 24 noiembrie 2021 privind corelarea prin transfer a numărului de locuri între cicluri de studii universitare și numărul de locuri - granturi de studii (anul I) finanțate de la bugetul de stat pentru instituțiile de învățământ superior de stat, pentru anul universitar 2021 – 2022, MO nr. 1147 din 2 decembrie 2021;

Ordin nr. 5774/2021 din 14 decembrie 2021 privind menținerea acreditării Universității "Dunărea de Jos" din Galați în vederea organizării programelor de studii universitare de doctorat, MO nr. 1235 din 28 decembrie 2021;

Ordin nr. 5775/2021 din 14 decembrie 2021 privind menținerea acreditării Academiei de Studii Economice din București în vederea organizării programelor de studii universitare de doctorat, MO nr. 8 din 4 ianuarie 2022;

Ordin nr. 5776/2021 din 14 decembrie 2021 privind menținerea acreditării Universității Tehnice de Construcții din București în vederea organizării programelor de studii universitare de doctorat, MO nr. 20 din 6 ianuarie 2022;

Ordin nr. 5823/2021 din 17 decembrie 2021 privind constituirea și utilizarea fondului pentru finanțarea situațiilor speciale care nu pot fi integrate în formula de finanțare a instituțiilor de învățământ superior de stat, pentru anul 2022, MO nr. 8 din 4 ianuarie 2022;

Ordin nr. 5824/2021 din 17 decembrie 2021 pentru aprobarea Metodologiei de alocare a fondurilor bugetare pentru finanțarea de bază și finanțarea suplimentară a instituțiilor de învățământ superior de stat din România, pentru anul 2022, MO nr. 38 din 13 ianuarie 2022;

Ordin nr. 5825/2021 din 17 decembrie 2021 pentru aprobarea Metodologiei de alocare și utilizare a fondului pentru dezvoltarea instituțională a instituțiilor de învățământ superior de stat, pentru anul 2022, MO nr. 29 din 10 ianuarie 2022;

Ordin nr. 5835/2021 din 17 decembrie 2021 privind menținerea acreditării Universității din Craiova în vederea organizării programelor de studii universitare de doctorat, MO nr. 55 din 19 ianuarie 2022;

Ordin nr. 5836/2021 din 17 decembrie 2021 privind menținerea acreditării Școlii Naționale de Studii Politice și Administrative din București în vederea organizării programelor de studii universitare de doctorat, MO nr. 55 din 19 ianuarie 2022;

Ordin nr. 5837/2021 din 17 decembrie 2021 privind menținerea acreditării Academiei Naționale de Informații "Mihai Viteazul" din București în vederea organizării programelor de studii universitare de doctorat, MO nr. 55 din 19 ianuarie 2022;

Ordin nr. 5838/2021 din 17 decembrie 2021 privind menținerea acreditării Universității "Alexandru Ioan Cuza" din Iași în vederea organizării programelor de studii universitare de doctorat, MO nr. 55 din 19 ianuarie 2022;

Ordin nr. 5839/2021 din 17 decembrie 2021 privind menținerea acreditării Universității "Petrol-Gaze" din Ploiești în vederea organizării programelor de studii universitare de doctorat, MO nr. 55 din 19 ianuarie 2022;

Ordin nr. 5842/2021 din 17 decembrie 2021 privind menținerea acreditării Universității de Vest din Timișoara în vederea organizării programelor de studii universitare de doctorat, MO nr. 55 din 19 ianuarie 2022;

Ordin nr. 5843/2021 din 17 decembrie 2021 privind menținerea acreditării Universității de Medicină și Farmacie din Craiova în vederea organizării programelor de studii universitare de doctorat, MO nr. 55 din 19 ianuarie 2022;

Ordin nr. 5844/2021 din 17 decembrie 2021 privind menținerea acreditării Universității Naționale de Muzică din București în vederea organizării programelor de studii universitare de doctorat, MO nr. 55 din 19 ianuarie 2022;

Ordin nr. 5845/2021 din 17 decembrie 2021 privind menținerea acreditării Academiei Naționale de Muzică "Gheorghe Dima" din Cluj-Napoca în vederea organizării programelor de studii universitare de doctorat, MO nr. 55 din 19 ianuarie 2022;

Ordin nr. 5846/2021 din 17 decembrie 2021 privind menținerea acreditării Universității de Arte din Târgu Mureș în vederea organizării programelor de studii universitare de doctorat, MO nr. 55 din 19 ianuarie 2022;

Ordin nr. 5945/2021 din 23 decembrie 2021 privind menținerea acreditării Universității de Medicină și Farmacie, Științe și Tehnologie "George Emil Palade" din Târgu Mureș în vederea organizării programelor de studii universitare de doctorat, MO nr. 49 din 17 ianuarie 2022;

Ordin nr. 5946/2021 din 23 decembrie 2021 privind menținerea acreditării Universității "Nicolae Titulescu" din București în vederea organizării programelor de studii universitare de doctorat, MO nr. 49 din 17 ianuarie 2022;

Ordin nr. 5947/2021 din 23 decembrie 2021 privind menținerea acreditării Universității de Științe Agricole și Medicină Veterinară din Cluj-Napoca în vederea organizării programelor de studii universitare de doctorat, MO nr. 49 din 17 ianuarie 2022;

Ordin nr. 5948/2021 din 23 decembrie 2021 privind menținerea acreditării Universității "Babeș-Bolyai" din Cluj-Napoca în vederea organizării programelor de studii universitare de doctorat, MO nr. 49 din 17 ianuarie 2022;

Ordin nr. 5949/2021 din 23 decembrie 2021 privind menținerea acreditării Universității Naționale de Arte din București în vederea organizării programelor de studii universitare de doctorat, MO nr. 49 din 17 ianuarie 2022;

Ordin nr. 5950/2021 din 23 decembrie 2021 privind menținerea acreditării Universității "Vasile Alecsandri" din Bacău în vederea organizării programelor de studii universitare de doctorat, MO nr. 49 din 17 ianuarie 2022;

Ordin nr. 5951/2021 din 23 decembrie 2021 privind menținerea acreditării Universității Naționale de Apărare "Carol I" din București în vederea organizării programelor de studii universitare de doctorat, MO nr. 49 din 17 ianuarie 2022;

Ordin nr. 5952/2021 din 23 decembrie 2021 privind menținerea acreditării Academiei Tehnice Militare "Ferdinand I" din București în vederea organizării programelor de studii universitare de doctorat, MO nr. 49 din 17 ianuarie 2022;

Ordin nr. 5953/2021 din 23 decembrie 2021 privind menținerea acreditării Universității de Medicină și Farmacie "Iuliu Hațieganu" din Cluj-Napoca în vederea organizării programelor de studii universitare de doctorat, MO nr. 49 din 17 ianuarie 2022;

Ordin nr. 5954/2021 din 23 decembrie 2021 privind menținerea acreditării Universității de Medicină și Farmacie "Carol Davila" din București în vederea organizării programelor de studii universitare de doctorat, MO nr. 49 din 17 ianuarie 2022;

Ordin nr. 5955/2021 din 23 decembrie 2021 privind menținerea acreditării Universității "Titu Maiorescu" din București în vederea organizării programelor de studii universitare de doctorat, MO nr. 49 din 17 ianuarie 2022;

Ordin nr. 5956/2021 din 23 decembrie 2021 privind menținerea acreditării Universității Tehnice "Gheorghe Asachi" din Iași în vederea organizării programelor de studii universitare de doctorat, MO nr. 49 din 17 ianuarie 2022;

Ordin nr. 5957/2021 din 23 decembrie 2021 privind menținerea acreditării Universității "1 Decembrie 1918" din Alba Iulia în vederea organizării programelor de studii universitare de doctorat, MO nr. 27 din 10 ianuarie 2022;

Ordin nr. 5958/2021 din 23 decembrie 2021 privind menținerea acreditării Universității "Aurel Vlaicu" din Arad în vederea organizării programelor de studii universitare de doctorat, MO nr. 27 din 10 ianuarie 2022;

Ordin nr. 5959/2021 din 23 decembrie 2021 privind menținerea acreditării Universității de Medicină și Farmacie "Grigore T. Popa" din Iași în vederea organizării programelor de studii universitare de doctorat, MO nr. 27 din 10 ianuarie 2022;

Ordin nr. 5978/2021 din 29 decembrie 2021 privind menținerea acreditării Universității "Ovidius" din Constanța în vederea organizării programelor de studii universitare de doctorat, MO nr. 47 din 17 ianuarie 2022;

Ordin nr. 5979/2021 din 29 decembrie 2021 privind menținerea acreditării Universității din Oradea în vederea organizării programelor de studii universitare de doctorat, MO nr. 47 din 17 ianuarie 2022;

Ordin nr. 5980/2021 din 29 decembrie 2021 privind menținerea acreditării Universității "Transilvania" din Brașov în vederea organizării programelor de studii universitare de doctorat, MO nr. 47 din 17 ianuarie 2022;

Ordin nr. 5981/2021 din 29 decembrie 2021 privind menținerea acreditării Universității "Politehnica" Timișoara în vederea organizării programelor de studii universitare de doctorat, MO nr. 47 din 17 ianuarie 2022;

Ordin nr. 5982/2021 din 29 decembrie 2021 privind menținerea acreditării Universității "Valahia" din Târgoviște în vederea organizării programelor de studii universitare de doctorat, MO nr. 47 din 17 ianuarie 2022;

Ordin nr. 5983/2021 din 29 decembrie 2021 privind menținerea acreditării Academiei Române în vederea organizării programelor de studii universitare de doctorat, MO nr. 52 din 18 ianuarie 2022

Ordin nr. 5984/2021 din 29 decembrie 2021 privind menținerea acreditării Universității de Arhitectură și Urbanism "Ion Mincu" din București în vederea organizării programelor de studii universitare de doctorat, MO nr. 52 din 18 ianuarie 2022;

Ordin nr. 5985/2021 din 29 decembrie 2021 privind menținerea acreditării Universității din Petroșani în vederea organizării programelor de studii universitare de doctorat, MO nr. 57 din 19 ianuarie 2022;

Ordin nr. 5986/2021 din 29 decembrie 2021 privind menținerea acreditării Universității de Artă și Design din Cluj-Napoca în vederea organizării programelor de studii universitare de doctorat, MO nr. 57 din 19 ianuarie 2022;

Ordin nr. 5987/2021 din 29 decembrie 2021 privind menținerea acreditării Universității de Medicină și Farmacie "Victor Babeș" din Timișoara în vederea organizării programelor de studii universitare de doctorat, MO nr. 57 din 19 ianuarie 2022;

Ordin nr. 5988/2021 din 29 decembrie 2021 privind menținerea acreditării Universității "Ștefan cel Mare" din Suceava în vederea organizării programelor de studii universitare de doctorat, MO nr. 57 din 19 ianuarie 2022;

Ordin nr. 5989/2021 din 29 decembrie 2021 privind menținerea acreditării Universității din Pitești în vederea organizării programelor de studii universitare de doctorat, MO nr. 57 din 19 ianuarie 2022;

Ordin nr. 5990/2021 din 29 decembrie 2021 privind menținerea acreditării Universității din București în vederea organizării programelor de studii universitare de doctorat, MO nr. 57 din 19 ianuarie 2022;

Ordin nr. 3020/2022 din 10 ianuarie 2022 privind aprobarea Calendarului pentru acordarea unui ajutor financiar în vederea achiziționării de calculatoare pentru anul 2022, MO nr. 62 din 20 ianuarie 2022;

Ordin nr. 3095/2022 din 7 februarie 2022 pentru aprobarea Metodologiei privind realizarea exercițiului național de metaranking, MO nr. 174 din 22 februarie 2022;

Ordin nr. 3102/2022 din 8 februarie 2022 pentru aprobarea Metodologiei-cadru privind organizarea admiterii în ciclurile de studii universitare de licență, de master și de doctorat, MO nr. 171 din 21 februarie 2022;

Ordin nr. 3106/2022 din 9 februarie 2022 privind aprobarea Metodologiei-cadru de organizare și desfășurare a examenelor de licență/diplomă și disertație, MO nr. 169 din 21 februarie 2022;

Ordin nr. 3126/2022 din 11 februarie 2022 pentru aprobarea Metodologiei privind finanțarea cercetării științifice universitare din cadrul instituțiilor de învățământ superior de stat în anul 2022, MO nr. 179 din 23 februarie 2022;

Ordin nr. 3364/2022 din 10 martie 2022 privind aprobarea componenței nominale a Consiliului Național de Statistică și Prognoză a Învățământului Superior (CNSPIS), MO nr. 250 din 14 martie 2022;

Ordin nr. 3467/2022 din 23 martie 2022 pentru modificarea Ordinului ministrului educației nr. 5.979/2021 privind menținerea acreditării Universității din Oradea în vederea organizării programelor de studii universitare de doctorat, MO nr. 349 din 8 aprilie 2022;

Ordin nr. 3498/2022 din 31 martie 2022 privind stabilirea modalității de acordare a voucherelor de vacanță pentru unitățile/instituțiile de învățământ de stat, Ministerul Educației și alte instituții publice din subordinea/coordonarea acestuia, pentru anul 2022, MO nr. 373 din 14 aprilie 2022;

Ordin nr. 4094/2022 din 22 iunie 2022 pentru modificarea și completarea Ordinului ministrului educației nr. 5.990/2021 privind menținerea acreditării Universității din București în vederea organizării programelor de studii universitare de doctorat;

Ordin nr. 4139/2022 din 29 iunie 2022 privind aprobarea Metodologiei-cadru de organizare a programului de formare psihopedagogică în vederea certificării competențelor pentru profesia didactică de către departamentele de specialitate din cadrul instituțiilor de învățământ superior acreditate;

Ordin nr. 4150/2022 din 29 iunie 2022 pentru aprobarea cadrului de competențe digitale al profesionistului din educației;

Ordin nr. 4186/2022 din 4 iulie 2022 pentru modificarea Ordinului ministrului educației nr. 5.236/2021 privind menținerea acreditării Universității Politehnica din București în vederea organizării programelor de studii universitare de doctorat;

Ordin nr. 4260/2022 din 15 iulie 2022 privind acreditarea domeniului de doctorat "Biotehnologii" în cadrul Școlii Doctorale de Ingineria Resurselor Vegetale și Animale, organizată la Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară a Banatului "Regele Mihai I al României" din Timișoara;

Ordin nr. 4292/2022 din 22 iulie 2022 privind acreditarea domeniului de doctorat "Marketing" în cadrul Școlii Doctorale - Științe socioumane, organizată la Universitatea "Dunărea de Jos" din Galați;

Ordin Nr. 4403/2022 din 4 august 2022 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului național al calificărilor, NR. 809 din 17 august 2022, MO nr. 809 din 17 august 2022;

Ordin nr. 3982/2022 privind aprobarea Ghidului solicitantului Schemei de Granturi pentru digitalizarea universităților;

Ordin nr. 4059/2022 de modificare a Anexei ordinului nr. 3982/2022;

Ordin nr. 4054/2022 pentru constituirea Comitetului de gestionare a procesului de evaluare a aplicațiilor pentru acordarea granturilor.

II.2 Participarea la forme de învățământ terțiar

II.2.1 Analize și studii suport pentru fundamentarea politicilor publice pentru învățământul superior

- Culegerea de studii „Higher Education in Romania: Overcoming Challenges and Embracing Opportunities”⁴ (UEFISCDI, 2022) conține 13 analize care se concentrează pe domenii de interes pentru învățământul superior românesc, cum ar fi măsuri sistemice de îmbunătățire a accesului, participării și absolvirii studenților, promovarea mai bună a învățământului superior românesc pentru atragerea studenților, precum și instrumente pentru o utilizare mai eficientă a datelor la nivelul învățământului superior. Sunt incluse propuneri de politici bazate pe dovezi care ar putea sprijini noi inițiative strategice în învățământul superior, inclusiv o nouă legislație.
- „Studii doctorale în România: Provocări și oportunități”⁵ (UEFISCDI, 2022) adresează problematica generală a studiilor doctorale, identifică o serie de provocări ale sistemului actual și formulează recomandări;
- „Convergența învățământului superior în domeniul științelor ingineresti la sistemul de cicluri de studii Bologna” (UEFISCDI, 2022);
- „Raport Chestionarul Național Studențesc” (2022);

⁴ <https://link.springer.com/book/10.1007/978-3-030-94496-4>.

⁵ Studiul privind gradul de satisfacție a studenților cu privire la calitatea învățământului superior (2019 -2020)” și Raportul au fost realizate în cadrul proiectului „Calitate în învățământul superior: internaționalizare și baze de date pentru dezvoltare învățământului românesc”, finanțat prin Fondul Social European – Programul Operațional Capital Uman, Cod SMIS 126766.

- „Studiu privind angajabilitatea absolvenților de învățământ superior din România” (UEFISCDI, 2022);
- „Abandonul în învățământul superior românesc” (UEFISCDI, 2022);
- „Cadru de politică publică privind îmbunătățirea accesului, a participării și a absolvirii în învățământul superior din România” (UEFISCDI, 2022);
- „Evaluare ex-ante a impactului introducerii unui sistem centralizat de admitere în universități” (UEFISCDI, 2022).

II.2.2. Sprijinirea studenților din grupurile subreprezentate pentru participarea în învățământul terțiar

Rata de absolvire a învățământului terțiar în România rămâne cea mai scăzută din toate țările UE. În ultimul deceniu, această rată nu s-a îmbunătățit semnificativ și se poate observa o tendință de stagnare pe termen lung. În 2021, această rată a fost de 23,3 %, ceea ce reprezintă aproape jumătate din media UE (41,2 %). Printre alte cauze, nivelurile scăzute de absolvire a învățământului superior sunt cauzate de ratele ridicate de părăsire timpurie a școlii, de ratele scăzute de promovare a examenului de bacalaureat și de nivelurile scăzute de participare la învățământul superior a elevilor care provin din medii defavorizate. Egalitatea rămâne o provocare semnificativă, cu o rată deosebit de scăzută de absolvire a învățământului terțiar în zonele rurale (8,2 % în 2021 față de media UE de 29,6 %). Rata de participare la învățământul superior a persoanelor din zonele rurale nu s-a schimbat substanțial în ultimii 5 ani. Rata de absolvire în orașe este, de asemenea, sub media UE (44 % față de 51,4 %), dar decalajul este mai mic. Diferențele dintre regiuni reflectă decalajul dintre mediul rural și cel urban (de exemplu, există o rată de 50,5 % în București față de o rată de 15,3 % în zona rurală din sudul Munteniei). Există, de asemenea, o disparitate de gen persistentă, 20,6 % dintre bărbații cu vârste cuprinse între 25 și 34 de ani având o diplomă de învățământ terțiar, față de 26,2 % dintre femei.⁶

Măsurile care au vizat accesul și participarea la învățământul terțiar:

1. sprijinirea exceptării de la plata taxelor școlare pentru studenții cu rezultate deosebite; burse pentru studenții cu cele mai bune rezultate;
2. suplimentarea exceptării de la plata taxelor pentru studenți, pe bază de merit, cu un program pentru sprijinirea celor care au nevoie – burse sociale, în principal la nivel instituțional;
3. subvenții pentru cazare și masă (prin finanțare suplimentară);
4. încurajarea atragerii studenților din grupuri subreprezentate și netradiționali, inclusiv români care locuiesc în străinătate;
5. creșterea transparenței informațiilor și oferirea de îndrumări cu privire la oportunitățile și rezultatele educaționale, care să stea la baza alegerii parcursului educațional și să ajute la reducerea abandonului școlar;
6. stimularea instituțiilor de învățământ superior de stat pentru suplimentarea fondului pentru burse provenit de la bugetul de stat, pentru fiecare categorie de burse, cu fonduri provenite din venituri proprii. Ponderele fondurilor alocate de universități pentru burse, provenite din venituri proprii, din totalul fondului pentru burse al universității constituie un indicator de performanță în evaluările instituționale realizate de către Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior (ARACIS), respectiv indicator de performanță pentru acordarea finanțării suplimentare a instituțiilor de învățământ superior.

Pentru susținerea politicilor Ministerului Educației privind creșterea capacității universităților de a asigura accesul la programe de studii pentru persoane provenite din medii dezavantajate socioeconomic, Consiliul Național pentru Finanțarea Învățământului Superior

⁶ Monitorul educației și formării 2022 – Analiză de țară, Comisia Europeană.

(CNFIS) a formulat propuneri privind integrarea în metodologiile de finanțare a prevederilor care să asigure șanse egale și să conducă la realizarea incluziunii sociale (stimularea universităților de a face demersuri în vederea creșterii accesului și echității). Astfel, Metodologia de repartizare a finanțării suplimentare, aprobată și implementată în anul 2022, include și un set de indicatori de calitate privind orientarea regională și echitatea socială (cu o pondere de 20% din Finanțarea suplimentară-FS), 5% din FS fiind pentru indicatorul de calitate IC4.1 - *Capacitatea de a integra persoanele provenite din medii dezavantajate*, care urmărește stimularea universităților pentru realizarea acțiunilor de sprijinire a studenților ce provin din grupuri dezavantajate.

Referitor la garantarea unui număr de locuri bugetate pentru persoane provenite din medii dezavantajate, socioeconomic, cu specific etnici romi, în anul universitar 2021-2022 au fost alocate studenților români aparținând minorității rome 327 locuri finanțate de la bugetul de stat pentru studii universitare de licență, 81 de locuri pentru studii universitare de masterat și 10 locuri pentru studii universitare de doctorat.

Studiul *Abandonul în învățământul superior românesc*⁷ realizează o cartografiere privind practicile și abordările fenomenului de abandon universitar la nivel internațional și național în politici publice și contexte legislative. De asemenea, a fost realizată o mapare a procedurilor și practicilor specifice existente în instituțiile de învățământ superior din România. Echipa de cercetare a propus o definiție riguroasă din punct de vedere științific a abandonului universitar, calculând rata abandonului în învățământul superior din România pornind de la datele disponibile în Registrul Matricol Unic (RMU). Autorii au propus o definiție a abandonului universitar, aplicată în acest raport: „*Ponderea studenților, din cadrul unei generații, care nu au reușit să finalizeze studiile în termen de doi ani de la finalizarea teoretică a programului de studiu*”.

Concluzii transversale:

- în România, abandonul în cadrul ciclului de licență și în durata formală de absolvire a programului de studiu este de 48,65%;
- în programele de 5 și 6 ani, ratele de abandon după durata formală a acestora sunt cele mai scăzute și anume 28,9% respectiv 29,86% în timp ce în programele de 3 ani rata abandonului este de 49,71% iar pentru programe de 4 ani este 50,49%;
- aproape jumătate dintre studenții care nu își finalizează studiile, le abandonează după primul an de studiu, atât în cazul ciclului de licență (aprox. 44%) cât și la masterat (aprox. 42,8%);
- gradul de „recuperare” a studenților după durata formală a programului de doctorat, inclusiv după o perioadă mai lungă de timp, este mult mai mare decât în cazul programelor de licență și masterat. Există diferențe notabile între programele de 3 și cele de 4 ani.

Studiul propune recomandări specifice (pe niveluri de studiu) și generale privind flexibilizarea sistemului și centrarea sa pe nevoile reale ale studentului:

- îmbunătățirea politicilor publice pentru o mai bună evaluare a abandonului și pentru reducerea acestui fenomen;
- includerea unui indicator privind abandonul universitar sau rate de absolvire ca indicator în politicile naționale;

⁷ Realizat în cadrul proiectului „Calitate în învățământul superior: internaționalizare și baze de date pentru dezvoltare învățământului românesc”, finanțat prin Fondul Social European – Programul Operațional Capital Uman, Cod SMIS 126766, proiect implementat de Unitatea Executivă pentru Finanțarea Învățământului Superior, a Cercetării, Dezvoltării și Inovării (UEFISCDI), în parteneriat cu Ministerul Educației, în perioada 2018 – 2022 <https://editura.uefiscdi.ro/6-abandonul-in-invatamantul-superior-romanesc-definire-masurare-interpretare>

- distribuirea eficientă a resurselor pe bază de nevoi; în ceea ce privește bursele sociale, pentru un impact crescut asupra reducerii abandonului universitar, acestea ar trebui să se acorde studenților care au cel mai mare risc de abandon;
- operaționalizarea țintei asumată în proiectul „România Educată”: „finalizarea studiilor de către minimum două treimi dintre cei înscriși în anul I”, respectiv reducerea abandonului universitar de la 48,65% la maxim 33% din cohorta studenților; măsurile prin care poate fi atinsă această țintă vor fi susținute printr-un Program Național de Reducere a Abandonului Universitar (PNRAU), susținut prin proiectul Legii învățământului superior.
- recunoașterea experienței de învățare a studenților care abandonează studiile, printr-un document de studii emis automat, a creditelor obținute până în momentul încheierii procesului educațional (micro-certificări sau documente tip fișe matricole) și încurajarea finalizării studiilor la o perioadă mai lungă de timp de la abandonarea programului de studiu prin recunoașterea automată și totală a creditelor obținute anterior (indiferent de timpul care a trecut de la abandon), cu posibilitatea reînscriserii în alte programe și/sau alte instituții de învățământ superior cu recunoașterea (micro-) certificărilor/creditelor de studii obținute anterior; încurajarea dezvoltării de programe cu trunchi comun care să includă cursuri mai generale în primul an de studii și oportunitatea de a opta ulterior pentru o anumită specializare, în paralel cu dezvoltarea serviciilor de orientare în carieră.

II.2.3 Sprijinirea elevilor la tranziția dintre învățământul liceal și cel terțiar

În temeiul ordinului nr. 5052/2012, cu modificările și completările ulterioare, se alocă fonduri pentru participarea elevilor din clasele terminale la activitățile extracuriculare.

În cadrul *Proiectului pentru învățământul secundar – ROSE* au fost finanțate 105 proiecte în cadrul Schemei de granturi *Programe de vară de tip punte*, organizată de universități pentru elevii de liceu, care propune activități cum ar fi: cursuri, consiliere profesională și orientare în carieră, pregătire pentru examenul de bacalaureat, ateliere de lucru în domenii specifice, vizite de studii, competiții sportive, activități recreative, evenimente etc.

*Cadrul de politică publică privind îmbunătățirea accesului, a participării și a absolvirii în învățământul superior din România*⁸ vizează dezvoltarea de măsuri sistemice în vederea creșterii accesului și pentru finalizarea studiilor pentru studenții din categoriile vulnerabile, cu următoarele recomandări privind tranziția de la preuniversitar (învățământul liceal) către învățământul superior:

- monitorizarea anuală a indicatorilor privind tranziția și accesul la învățământul superior;
- o mai bună monitorizare a progresului către clasele finale și a procesului de înscriere la examenul de bacalaureat;
- abordare integrată privind monitorizarea absolvenților de învățământ liceal;
- revizuirea modului de organizare a bacalaureatului și a utilizării rezultatelor pentru admiterea în învățământul postliceal;
- schimbarea conținutului și a modalității de testare (după modelul PISA).

⁸ Realizat cadrul proiectului „Calitate în învățământul superior: internaționalizare și baze de date pentru dezvoltarea învățământului românesc”, cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman (POCU) și implementat de Unitatea Executivă pentru Finanțarea Învățământului Superior, a Cercetării, Dezvoltării și Inovării (UEFISCDI), în parteneriat cu Ministerul Educației, în perioada 2018 – 2022 <https://editura.uefiscdi.ro/4-cadru-de-politica-publica-privind-imbunatatirea-accesului-a-participarii-si-a-absolvirii-in-invatamantul-superior-din-romania>

II.2.4 Reglementarea recunoașterii învățării anterioare, acumulate în medii formale sau informale

A fost aprobată Legea nr. 164 din 18 iunie 2021 privind acceptarea Convenției globale pentru recunoașterea calificărilor din învățământul superior. Convenția, adoptată la Paris la 25 noiembrie 2019, stipulează recunoașterea, la nivelul statelor a calificărilor și a învățării anterioare, documentate sau certificate, dobândite în alte state, în scopul accesului la sistemul de învățământ superior.

Cadrul de politică publică privind îmbunătățirea accesului, a participării și a absolvirii în învățământul superior din România propune un set de recomandări privind accesul la învățământul superior, prima dintre acestea fiind recunoașterea învățării anterioare, mai ales în ceea ce privește accesul persoanelor din cadrul grupurilor defavorizate la învățământul superior, acces care poate fi crescut prin crearea unor mecanisme mai ușoare de recunoaștere a învățării anterioare. Aceste mecanisme pot facilita crearea de căi educaționale flexibile și pot oferi oportunități persoanelor care parcurg un tip de învățare informală sau non-formală. Sistemele de recunoaștere a învățării anterioare previn situațiile în care o persoană calificată este obligată să parcurgă un program de educație formală care dublează activitatea profesională anterioară care ar trebui recunoscută.⁹

Recunoașterea studiilor parțiale și a învățării anterioare se poate realiza în două moduri:

1. Fiecare stat parte poate recunoaște, în scopul finalizării unui program de învățământ superior sau continuării studiilor de învățământ superior, după caz, și ținând cont de legislația statelor părți privind accesul, studiile parțiale dovedite prin documente sau certificate sau învățarea anterioară dovedită prin documente sau atestată, dobândită într-un alt stat parte, cu excepția cazului în care pot fi identificate diferențe substanțiale între studiile parțiale sau învățarea anterioară și partea din programul de învățământ superior căruia i-ar corespunde, în statul parte în care se solicită recunoașterea. În caz contrar, este suficient ca un stat parte să permită unei persoane care a efectuat studii parțiale dovedite prin documente sau certificate sau învățare anterioară documentată sau certificată într-un alt stat parte să obțină o evaluare a acestor studii parțiale sau a învățării anterioare, la cererea persoanei în cauză.
2. Pentru finalizarea parțială, documentată sau certificată în ceea ce privește recunoașterea studiilor parțiale și a calificărilor deținute de refugiați și persoane strămutate, fiecare stat parte adoptă măsurile necesare și posibile, în cadrul sistemului său de învățământ și în conformitate cu dispozițiile sale constituționale, legislative și de reglementare, pentru a elabora proceduri rezonabile care să permită să se evalueze echitabil și eficient dacă refugiații și persoanele strămutate îndeplinesc cerințele relevante pentru accesul la învățământul superior, continuarea programelor complementare de învățământ superior sau pentru căutarea de oportunități de angajare, inclusiv în cazurile în care studiile parțiale, învățarea anterioară sau calificările dobândite într-o altă țară nu pot fi justificate prin documente.

II.2.5 Universități românești în rețeaua Universităților Europene

În iulie 2022, Comisia Europeană a anunțat rezultatele cererii de propuneri din 2022 pentru inițiativa privind Universitățile Europene: cu un buget record de 272 de milioane EUR din programul Erasmus+, 16 alianțe ale inițiativei Universităților Europene existente continuă să primească sprijin, iar patru noi alianțe universitare pot să își înceapă cooperarea.

Universitățile Europene sunt alianțe ale instituțiilor de învățământ superior din întreaga Europă care cooperează în domeniul educației, cercetării și inovării în beneficiul studenților, al cadrelor didactice și al societății. Împreună cu cele 24 de alianțe selectate în 2020, un total de 44 de alianțe ale Universităților Europene reunesc în prezent 340 de universități.

⁹ *Idem*

Instituțiile de învățământ superior din România incluse în cadrul alianțelor câștigătoare sunt Universitatea din București, Universitatea Politehnică din București, Universitatea Tehnică de Construcții din București, Școala Națională de Studii Politice și Administrative, Universitatea Babeș-Bolyai, Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu, Universitatea din Oradea, Universitatea Tehnică „Gheorghe Asachi” din Iași, Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca, Universitatea de Medicină și Farmacie ”Iuliu Hațieganu”, Universitatea din Petroșani, Universitatea Politehnică Timișoara, Universitatea de Vest din Timișoara, Universitatea ”Alexandru Ioan Cuza” din Iași.

II.2.6 Dezvoltarea de programe de studii de tip joint-degree sau interdisciplinare, corelate cu piața muncii

Începând cu anul 2021, programele de studii universitare integrate (Joint Programmes) sunt reglementate prin OUG nr. 22 din 31 martie 2021 privind modificarea și completarea Legii educației naționale nr. 1/2011 și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 75/2005 privind asigurarea calității educației. Astfel, instituțiile de învățământ superior românești pot organiza, în comun cu alte instituții de învățământ superior acreditate din Spațiul European al Învățământului Superior, programe de studii integrate, recunoscute ca atare de statul de origine. Instituțiile de învățământ superior românești care organizează programe de studii integrate stabilesc un regulament propriu de organizare și funcționare a acestor programe, aprobat de senatul universitar. Prin regulament se stabilește inclusiv modalitatea de admitere și finalizare a acestor studii. La finalizarea unui program de studii integrate organizat de două sau mai multe universități, actele de studii se eliberează în concordanță cu reglementările naționale și cu prevederile acordurilor interinstituționale. Instituțiile de învățământ superior acreditate din România și din alte state, care organizează un program de studii integrate acreditate, emit o diplomă comună, dublă/multiplă, însoțită de un supliment comun, conform formatului stabilit în acordul de parteneriat încheiat între instituțiile de învățământ superior partenere. În cazul programelor de studii integrate, oferite de două sau mai multe universități, asigurarea calității se referă la domeniile și criteriile stabilite la nivel european prin Abordarea europeană pentru asigurarea calității programelor de studii integrate, aprobată de către miniștrii educației din țările din Spațiul European al Învățământului Superior.

În ceea ce privește asigurarea calității programelor de studii integrate, oferite de două sau mai multe universități, aceasta se referă la domeniile și criteriile stabilite la nivel european. ARACIS evaluează, la cerere, programe de studii integrate în temeiul standardelor și al metodologiilor stabilite la nivel european prin abordarea europeană și propune acreditarea/neacreditarea acestor programe.

II.2.7 Reglementarea general a modului de funcționare a programelor de studii universitare de tip dual pentru nivelurile de calificare 6-8 (în legislația primar)

În vederea dezvoltării învățământului profesional și tehnic, inclusiv în regim dual, precum și pentru accesarea fondurilor europene prevăzute în PNRR Componenta 15 – Educație, a fost creat cadrul legislativ care să permită parcurgerea unei rute complete de învățământ dual din preuniversitar până la nivel universitar. Învățământul superior dual a fost reglementat prin adoptarea următoarelor acte normative:

- OUG nr. 128/2022 pentru modificarea și completarea Legii educației naționale nr.1/2022, care permite instituțiilor de învățământ superior acreditate să organizeze, împreună cu operatori economici, învățământ superior dual, formă de învățământ în care responsabilitățile cu privire la desfășurarea activităților de învățare, predare și evaluare să fie partajate între instituția de învățământ superior acreditată și operatorii economici;

- Ordinul nr. 5732/2022 privind aprobarea Metodologiei de organizare și funcționare a învățământului dual, care în Capitolul III reglementează organizarea și funcționarea învățământului superior dual.

II. 3 Internaționalizarea sistemului universitar

II.3.1 Promovarea ofertei educaționale

Relansarea platformei www.studyinromania.gov.ro.

Study in Romania promovează România ca destinație de studiu, oferind informații despre oferta educațională românească, susține universitățile românești, prin oferirea unei imagini umbrelă, sub egida căreia acestea să se poată promova la nivel internațional. 2021 este anul în care *Study in Romania* a sărbătorit șase ani de la momentul lansării. Platforma prezintă peste 3.760 de programe de studiu în limba română, engleză, franceză, germană, spaniolă și maghiară, disponibile la nivelul a peste 47 de universități de stat și private. În 2021, UEFISCDI a lansat o nouă versiune a StudyinRomania 2.0, care are o serie de facilități privind interconectarea platformei cu alte baze de date și platforme dezvoltate de UEFISCDI: Registrul Matricol Unic (RMU – www.rei.gov.ro) și platforma națională de colectare a datelor statistice pentru învățământul superior (ANS – www.date.invatamant-superior.ro).

Platforma digital de aplicare la Programul Anual de Burse oferite de statul român

UEFISCDI împreună cu Ministerul Afacerilor Externe (MAE), a lansat, la finalul anului 2021, prima platformă digitală de aplicare la Programul Anual de Burse oferite de statul român cetățenilor din țări non-UE, prin intermediul MAE. Modulul pentru digitalizarea procesului de aplicare la bursele oferite de statul român este parte integrată a platformei StudyinRomania și poate fi accesat din Study in Romania sau direct la adresa: <https://scholarships.studyinromania.gov.ro>. Apelul pentru burse a fost deschis în perioada 20 decembrie 2021 - 15 martie 2022, având ca scop atragerea studenților din străinătate în programe de studii la toate cele trei cicluri licență, master și doctorat din cadrul universităților acreditate din România. Candidații puteau alege să aplice pentru toate domeniile de studiu, exceptând domeniile: medicină, medicină dentară și farmacie. În scopul promovării limbii și culturii române, beneficiarii burselor acordate de statul român pentru studiile de licență și master vor studia doar în limba română.

Studiu de marketing privind potențialul de promovare a universităților românești

În anul 2021, a fost elaborat un studiu de marketing privind potențialul de promovare a universităților românești, având ca obiectiv fundamentarea de politici bazate pe evidențe, menite să contribuie la creșterea vizibilității învățământului superior românesc la nivel global și atragerea studenților internaționali, care să beneficieze de o pregătire academică de calitate, relevantă pentru formarea acestora ca cetățeni responsabili și implicați, dar și buni profesioniști în viitoarele domenii de activitate. Studiul reprezintă o continuare a inițiativelor derulate de UEFISCDI în domeniul internaționalizării învățământului superior.

În luna septembrie 2021, a fost organizată conferința, cu participare internațională, „Provocări și soluții în învățământul superior din România/Challenges and Solutions in the Romanian Higher Education”, care a adus împreună cercetători și decidenți din învățământul superior, pentru a dezbate evoluția în timp a unor subiecte relevante pentru învățământul superior.

II.3.2 Mobilitate și internaționale

În anul universitar 2021-2022, Agenția de Credite și Burse pentru Studenți (ACBS) a asigurat cadrul strategic pentru desfășurarea în bune condiții a activității principale a instituției - organizarea și desfășurarea concursurilor naționale pentru obținerea burselor de

studii/cercetare în străinătate de către cetățeni români. În acest sens, au fost aplicate prevederile programelor de burse deduse din protocoalele de colaborare internațională, din ofertele unilaterale primite din străinătate sau din actele normative emise de autoritățile române. Pentru îndeplinirea prerogativelor agenției privind gestionarea bursei în străinătate, ACBS a menținut permanent legăturile cu misiunile României din statele primitoare, cu misiunile străine la București, cu Ministerul Afacerilor Externe, cu Direcția Generală Relații Internaționale și Afaceri Europene.

Astfel, în baza documentelor de colaborare bilaterală ale țării noastre cu alte state și a ofertelor unilaterale primite s-au organizat concursuri naționale pentru acordarea de burse pentru studii universitare și postuniversitare complete sau parțiale, pentru cercetare și pentru cursuri de vară în următoarele state: Armenia, Azerbaidjan, Bulgaria, Cehia, Coreea, Elveția, Egipt, Iordania, Israel, Italia, Mongolia, Nigeria, Polonia, Serbia, Slovacia, Turcia, Turkmenistan, Ungaria.

Contribuția la dezvoltarea dimensiunii internaționale a învățământului superior românesc prin bursele oferite în străinătate în anul universitar 2021-2022 este completată de bursierii ale căror stagii se aflau în curs de derulare sau finalizare și care, pe parcursul anului universitar 2021-2022, au contribuit la schimbul de bune practici și informații științifice între universitățile românești de proveniență și cele din străinătate, unde își desfășoară stagiul de bursă. În România, aceștia erau studenți la Universitatea din București, Universitatea Politehnică din București, Școala Națională de Studii Politice și Administrative, Academia de Studii Economice, Universitatea de Științe Agronomice și Medicină Veterinară din București, Universitatea Națională de Apărare Carol I, Universitatea Națională de Arte, Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj Napoca, Universitatea de Vest din Timișoara, Universitatea Politehnică din Timișoara, Universitatea din Craiova, Universitatea „Valahia” din Târgoviște, Universitatea Petrol-Gaze din Ploiești, Universitatea „Ovidius” din Constanța, Universitatea de Medicină și Farmacie Tg-Mureș, Universitatea „Transilvania” din Brașov, Universitatea Dunărea de Jos din Galați, Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu, Universitatea Tehnică „Gheorghe Asachi” din Iași, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Universitatea din Pitești, Universitatea "Vasile Alecsandri" din Bacău etc. Din punct de vedere financiar, țara primitoare asigură bursa (taxe de școlarizare, cazare și masă, uneori și o anumită indemnizație lunară), iar statul român, prin ACBS, asigură transportul internațional, din București până la locul de stagiu și retur, o singură dată pe an universitar, și un supliment, în valută, la bursa acordată de statul primitor.

De asemenea, au fost organizate și desfășurate concursurile pentru bursele de cercetare și formare postuniversitară și postdoctorală „Vasile Pârvan” la Accademia di Romania din Roma și „Nicolae Iorga” la Istituto Romeno di Cultura e Ricerca Umanistica din Veneția, fiind nominalizați cercetători pentru domeniile: istorie și științe sociale, arheologie, filologie clasică și modernă, istoria artei și arhitectură, literatură și studii literare, arte. Acest tip de burse au o finanțare exclusiv națională, asigurându-se bursa lunară și cazarea gratuită la Accademia di Romania din Roma și la sediul IRCCU din Veneția.

Totodată, în baza Convenției privind înființarea Institutului Universitar European (IUE) de la Florența la care România este parte din 2009, ACBS a asigurat elementele de logistică vizând organizarea și desfășurarea concursului de burse de la IUE și a finanțat bursierii români calificați sau aflați deja la studii în primii trei ani ai stagiilor doctorale.

Bugetul alocat învățământului superior din România în *Programul Erasmus+* pentru Proiecte de mobilități ale studenților și personalul universitar și Proiecte de parteneriat strategic, respectiv Parteneriate de cooperare a fost de 34.345.026 de euro în anul 2021 și, respectiv de 51.896.532 de euro în 2022.

Numărul de studenți din România beneficiari de mobilități outgoing de studiu sau de practică în străinătate în statele membre UE și țările asociate la program a fost de 10.500 atât

în 2021 cât și în 2022, iar numărul membrilor personalului universitar din România beneficiari de mobilități de predare sau formare în statele membre UE și țările asociate la program a fost de 5.000 în 2021 și 5.500 în 2022. La aceștia se adaugă: 5.000 de studenți și membri ai personalului universitar, atât incoming, cât și outgoing, ca beneficiari de mobilități în cadrul cooperării cu țări terțe care nu sunt asociate la program - acțiunea “International credit mobility”.

În anul 2021, au fost finanțate 18 proiecte de parteneriate pentru cooperare Erasmus+ în domeniul universitar, iar în anul 2022 au fost finanțate 14 proiecte, toate coordonate de universități din România. În total, prin Erasmus+, atât pentru proiecte de mobilitate, cât și pentru proiecte de parteneriat, s-au absorbit în anii 2021 și 2022 – 86.241.558 de euro, iar rata generală de absorbție a fondurilor Erasmus+ fiind de 98,5%.

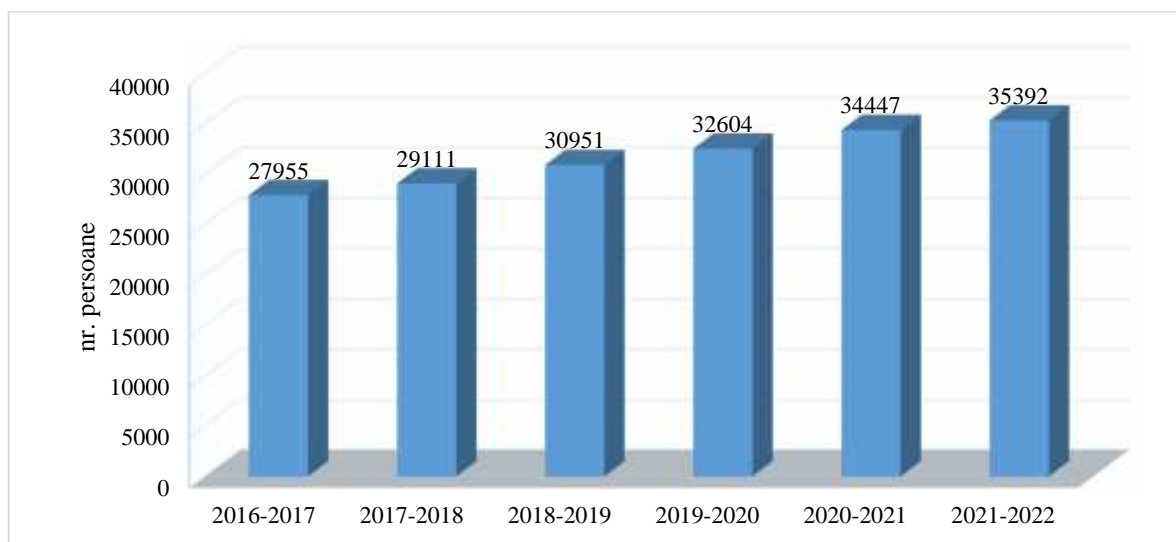
În baza programului CEEPUS, în anul universitar 2021-2022, România a acordat un total de 284 de luni-bursă, comparativ cu 500 în anul 2018-2019 și 26 în anul universitar 2020-2021. A beneficiat de 359 de luni-bursă, comparativ cu 483 de luni-bursă în anul 2018-2019 și 207 luni-bursă în anul academic 2020-2021.

II.3.3 Studenți străini aflați la studii universitare în România

Numărul de studenți străini din țările Programului Erasmus+ incoming a fost de 4.500 în 2021 și 4.600 în 2022. La aceștia se adaugă: 4.000 de studenți și membri ai personalului universitar, incoming, ca beneficiari de mobilități în cadrul cooperării cu țări terțe care nu sunt asociate la program - acțiunea “International credit mobility”.

Instituțiile de învățământ superior din România sunt frecventate, anual, de peste o jumătate de milion de studenți. Dintre aceștia, între 5% și 6% sunt studenți străini. În ultimii 6 ani universitari, numărul studenților străini înmatriculați la studii superioare în România a cunoscut o creștere cu peste 26%, ajungând, în anul universitar 2021-2022, la 35.392¹⁰ de studenți străini (inclusiv studenții români de pretutindeni).

Figura 24. Evoluția numărului studenților străini în România în perioada 2016-2022

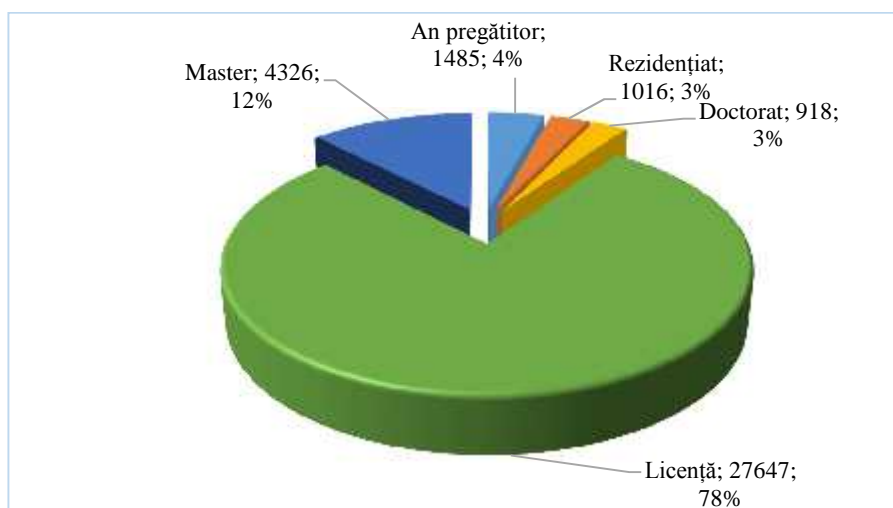

În anul universitar 2021-2022, cei mai mulți studenți au venit din următoarele țări: Republica Moldova, Franța, Israel, Italia, Maroc, Germania, Grecia, Siria, Tunisia, Serbia,

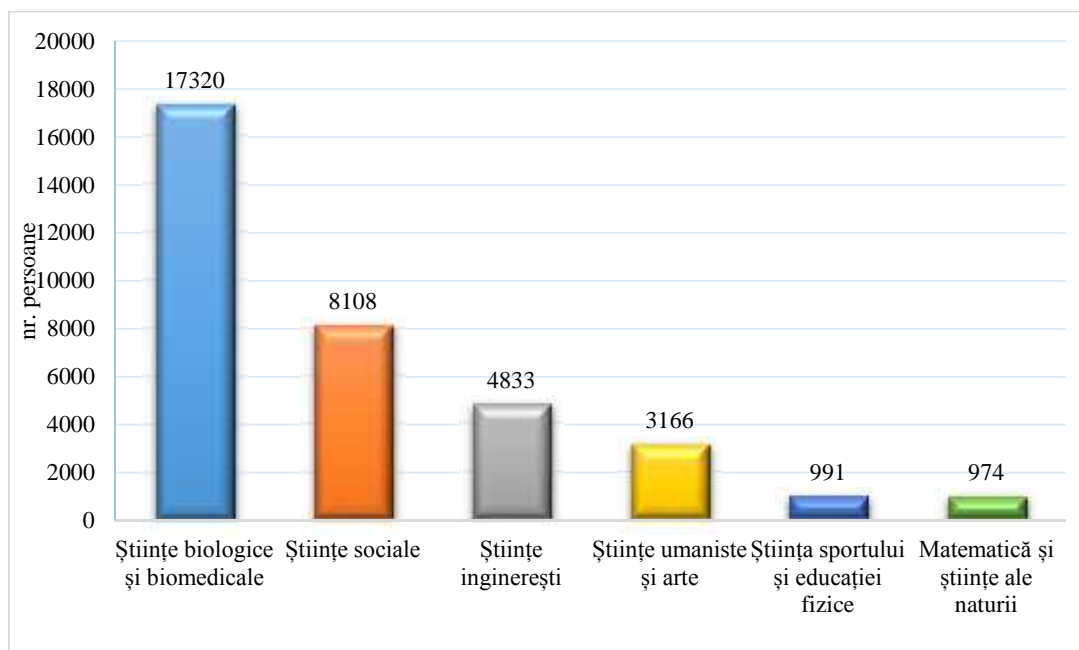
¹⁰ Datele au fost preluate din ANS - baza națională de date privind studenții români și străini aflați la studii în România, august 2022.

Ungaria, Iordania. Dintre cei 35.392 de studenți, din 149 de țări, care au studiat în România pe parcursul anului universitar 2021-2022, aproximativ 20.000 au ales programe de studii în limba română (57%) și peste 14.500 au urmat programe de studii în limbi străine (70% dintre aceștia au urmat cursuri în limba engleză, iar 30% în limba franceză). Pe cicluri de studii, cei mai mulți studenți au fost înscriși la studii de licență (în cei 6 ani de studii, cursurile universitare de medicină includ licența și masterul).¹¹

Figura 25. Structura studenților străini în anul universitar pe cicluri de studii în anul 2021-2022

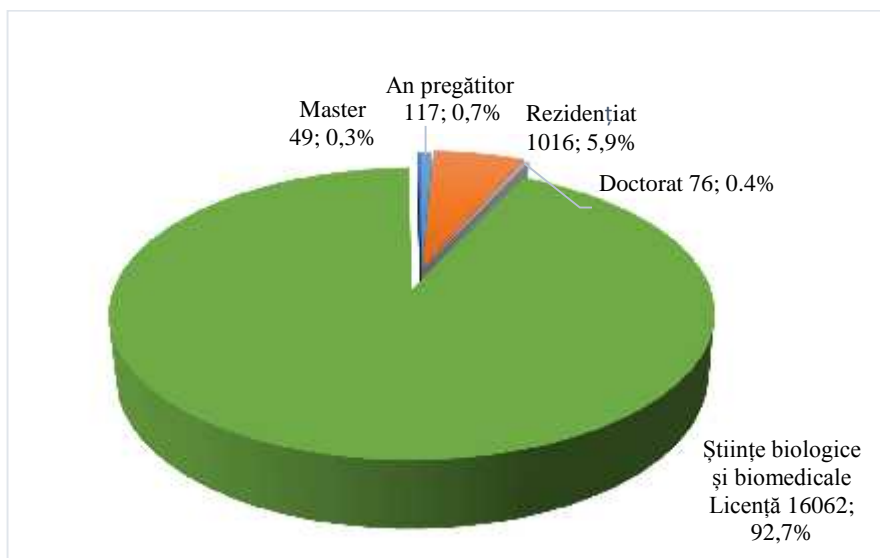
Figura 26. Repartiția studenților străini pe domenii de studii, în anul universitar 2021-2022

Se remarcă preferința studenților străini pentru studiile medicale, ciclul Licență.

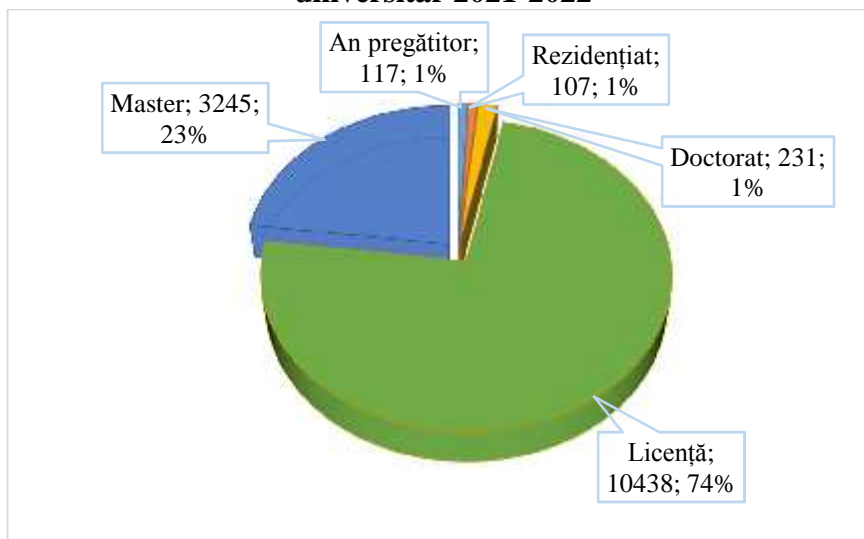
¹¹ Datele au fost preluate din ANS - baza națională de date privind studenții români și străini aflați la studii în România, august 2022.

Figura 27. Structura studenților străini domeniul științe biologice și biomedicale pe cicluri de studii în anul 2021-2022

O pondere importantă o reprezintă românii de pretutindeni, repartiția acestora pe cicluri de studii în anul universitar 2021-2022¹², fiind următoarea:

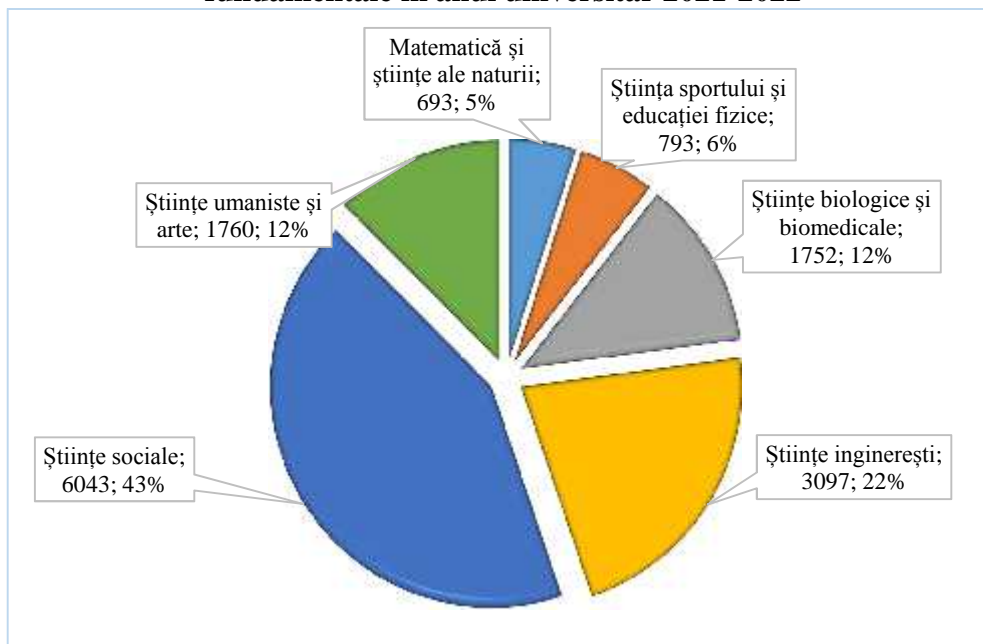
Figura 28. Structura studenților românii de pretutindeni pe cicluri de studii în anul universitar 2021-2022

Se remarcă preferința studenților români de pretutindeni pentru studiile universitare din domeniul Științe sociale, unde sunt înmatriculați 43% din totalul de 14.138.

¹² Datele au fost preluate din ANS - baza națională de date privind studenții români și străini aflați la studii în România, august 2022.

Figura 29. Nivelul și structura studenților români de pretutindeni pe domenii fundamentale în anul universitar 2021-2022

II.3.4 Spațiul european al educației

Un rol important în învățământul superior românesc îl dețin inclusiv lectorii de limbi străine. 38 de cadre didactice, din 20 de țări, predau limba și literatura țării pe care o reprezintă în 11 centre universitare: Universitatea din București, Universitatea "Babeș-Bolyai" din Cluj-Napoca, Universitatea de Vest din Timișoara, Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași, Universitatea Politehnica din București, Universitatea din Craiova, Universitatea din Oradea, Academia de Studii Economice din București, Universitatea "Lucian Blaga" din Sibiu, Universitatea "Politehnica" din Timișoara și Universitatea „Ovidius” din Constanța.

În perioada de referință (anul universitar 2021-2022), au fost negociate și adoptate următoarele documente la nivel european cu relevanță în domeniul învățământului superior, potrivit agendei propuse de Președințiile rotative ale Consiliului UE și în conformitate cu legislația națională:

- *Recomandarea Consiliului privind o abordare europeană a micro-certificatelor pentru învățarea pe tot parcursul vieții și capacitatea de inserție profesională*

Dezvoltarea unei abordări europene a micro-certificărilor este o inițiativă care fructifică sinergiile dintre educație și piața muncii; introducerea micro-certificărilor în întreaga UE vizează un domeniu de aplicare care merge dincolo de învățământul superior, incluzând micro-certificările în toate domeniile educației și formării profesionale, precum și pentru piața muncii.

- *Recomandarea Consiliului privind construirea de punți pentru o cooperare europeană eficientă în învățământul superior*, adoptată la 5 aprilie 2022 de către miniștrii educației din statele membre ale Uniunii Europene

Recomandarea își propune să faciliteze cooperarea transnațională a instituțiilor de învățământ superior mai profundă, durabilă și eficientă și invită statele membre și Comisia să dezvolte condiții favorabile și noi instrumente care să faciliteze cooperarea transnațională. Sunt propuse următoarele inițiative: testarea de instrumente de cooperare instituționalizată în vederea dezvoltării unui posibil statut juridic pentru alianțele de instituții de învățământ superior în vederea facilitării accesului, partajarea și punerea în comun a resurselor financiare, umane, fizice, digitale și serviciilor; diploma comună bazată pe criteriile europene; dezvoltarea în continuare a inițiativei Universităților Europene prin programul Erasmus+, în sinergie cu

Orizont Europa și alte programe UE, ca cea mai ambițioasă și strategică acțiune de cooperare transnațională; utilizarea generalizată a inițiativei *legitimația european de student*, pentru a facilita mobilitatea.

- *Concluziile Consiliului privind o strategie european de capacitate a instituțiilor de învățământ superior pentru viitorul Europei* – document adoptat la 5 aprilie 2022 de către ministerii educației din statele UE.

Documentul propune urmărirea a patru obiective-cheie, după cum urmează: consolidarea dimensiunii europene în învățământul superior, cercetare și inovare, precum și a sinergiilor dintre acestea; stimularea rolului și poziției de lider a Europei la nivel mondial; sprijinirea redresării Europei și a răspunsului său la tranziția digitală și la tranziția verde; aprofundarea sentimentului european de apartenență pe baza valorilor comune.

În urma cererii de proiecte pentru inițiativa Universității Europene, pentru anul 2022, din cadrul programului Erasmus+, trei instituții de învățământ superior din România selectate în cadrul apelului din 2019 își continuă colaborarea în alianțele deja create, iar alte patru instituții de învățământ superior fac parte din alianțe selectate. Aceste universități se alătură celor 14 instituții de învățământ superior selectate în cadrul apelului din 2020.

Totodată, România, prin Ministerul Educației, participă la studiul european *Eurograduate* referitor la monitorizarea parcursului absolvenților de învățământ superior.

În cadrul Conferinței miniștrilor UE pentru învățământul superior, cercetare și inovare (8 martie 2022, Marsilia), Președinția franceză a Consiliului Uniunii Europene a prezentat Declarația de la Marsilia privind cooperarea internațională în cercetare și inovare. Delegațiile statelor membre au susținut această inițiativă, care stabilește principiile și valorile pe care să se bazeze cooperarea internațională în cercetare, inovare și învățământ superior.

În perioada de referință, a fost asigurată participarea la activitățile grupurilor și formațiunilor de lucru, grupurilor de management, agențiilor Uniunii Europene și altor grupuri ad-hoc constituite la nivelul Uniunii Europene.

II.4. Capacitatea managementului universitar de a implementa politici naționale

Colectarea și analiza datelor relevante pentru susținerea procesului decizional, atât la nivel instituțional, cât și la nivelul sistemului de învățământ superior

Colectarea și centralizarea datelor statistice pentru învățământul superior se realizează de către Direcția Generală Învățământ Universitar, prin platformele informatice dezvoltate și administrate de UEFISCDI: platforma ANS (date statistice) și platforma RMUR (date primare, la nivel de student) sau prin raportări specifice, la decizia Ministerului Educației. În vederea desfășurării procesului de raportare a datelor, experții UEFISCDI asigură suportul logistic și tehnic pentru toate universitățile din România, precum și suportul de specialitate necesar Consiliilor Consultative pentru învățământul superior: Consiliul Național pentru Finanțarea Învățământului Superior (CNFIS), Consiliul Național de Statistică și Prognoză a Învățământului Superior (CNSPIS), Consiliul de Etică și Management Universitar (CEMU) și atribuții suport pentru Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare (CNATDCU).

*ANS - platforma națională de colectarea a datelor statistice pentru învățământul superior*¹³ reprezintă un sistem informațional integrat, cu ajutorul căruia se colectează principalele date statistice la nivel național stabilite de ME, pentru a sprijini procesul de analiză și fundamentare a politicilor privind învățământul superior, prin raportări bianuale pentru date statistice (1 octombrie și 1 ianuarie) și raportări bienale pentru datele privind activitatea de

¹³ <https://date.invatamant-superior.ro>

cercetare a cadrelor didactice (cea mai recentă raportare: ianuarie 2021, următoarea raportare: ianuarie 2023).

Pentru anul 2021, în vederea organizării procesului de raportare a datelor statistice, experții UEFISCDI au desfășurat activități de adaptare și extindere a funcționalităților platformei ANS, astfel încât această platformă să poată acoperi necesarul specific de date al Ministerului Educației ori al Consiliilor Consultative ale acestuia. Printre activități, s-au numărat: crearea unei noi secțiuni Politici – Centre de Consiliere și Orientare în Carieră (CCOC); raportarea diferențiată a categoriilor de burse pe cicluri de studii (licență și master); actualizarea rapoartelor predefinite generate automat de platformă; actualizarea modulului de validare primară și import al datelor privind activitatea de cercetare, necesare pentru calculul indicatorilor de calitate.

Numărul total al universităților cu conturi active în ANS, în anul universitar 2021 (pentru sesiunea de raportare cu data de referință ianuarie 2021), este de 85 de universități, dintre care: 53 de universități publice de stat (inclusiv universități militare) și 32 de universități private. Prin intermediul machetelor instituționale, s-au raportat, în anul 2021, date privind activitatea de cercetare pentru 23.930 de cadre didactice și de cercetare (pentru colectarea informațiilor fiind utilizată macheta ”Anexa 1”) și 66.761 de articole/brevete.

RMUR - *Registrul Matricol Unic al Universităților din România*¹⁴ este instrumentul informatic accesibil prin intermediul platformei REI, dezvoltat pentru a asigura gestiunea integrată a datelor privind studenții universităților de stat și particulare din România, pentru toți anii universitari și pentru toate ciclurile de studii, reprezentând, anual, un demers susținut de structurare a datelor (prin actualizare și completare nomenclatoare), colectare (pentru noul an universitar), actualizare (situație școlară) și centralizare a informațiilor privind studenții din învățământul superior. La nivelul anului 2021, în sistemul RMUR, au fost înregistrați aproximativ 543.000 de studenți (români și străini), de la toate ciclurile de studii universitare (pentru 88 de universități de stat și particulare din România), respectiv 1.497.416 studenți înregistrați începând din anul 2015, dintre care 1.142.577 de persoane unice.

În anul 2021, au fost derulate activități specifice în vederea pregătirii interoperabilității între cele două platforme, RMUR și ANS, cu scopul raportării unice a datelor privind studenții și preluarea acestora din RMUR pentru centralizarea în platforma ANS. În acest sens, au fost formulate o serie de propuneri de clarificare și standardizare a definițiilor și a situațiilor de școlaritate, întâlnite în utilizarea curentă a platformelor, care au vizat corelarea nomenclatoarelor din cele două platforme și pregătirea extinderii RMUR și pentru alte forme de pregătire universitară și postuniversitară, raportate în prezent în platforma ANS.

II.5 Finanțarea învățământului superior în corelare cu creșterea autonomiei și responsabilității universităților în gestiunea fondurilor proprii

În baza *Metodologiei de alocare a fondurilor bugetare pentru finanțarea de bază și finanțarea suplimentară a instituțiilor de învățământ superior de stat din România*, aprobată prin OM 3321/24.02.2021, din suma alocată în bugetul național pentru finanțarea instituțională (FI) a universităților s-a repartizat 1,5% pentru finanțarea situațiilor speciale, care nu pot fi integrate în formula de finanțare. Pentru finanțarea granturilor doctorale pentru studenții doctoranzi s-a alocat o sumă calculată conform anexei nr. 2 la metodologie. Suma rămasă (FI) se distribuie după cum urmează: a) finanțarea de bază (FB): 72%; b) finanțarea suplimentară (FS): 26,50%; c) fondul pentru dezvoltare instituțională (FDI): 1,50%.

¹⁴ <https://rei.gov.ro>

Conform datelor Consiliului Național pentru Finanțarea Învățământului Superior (CNFIS), repartizarea pentru cele 46 de universități de stat a alocațiilor bugetare destinate finanțării instituționale (FI), pentru anul 2021 a fost următoarea:

Tabelul 39. Repartizarea pe universități a alocațiilor bugetare destinate finanțării instituționale, pentru anul 2021 (dec. 2021)

Universități	Total studenți fizici buget (NSF) - (L,M,D) ian.2021 - lei	Granturi doctorale - ian.2021 - lei	Finanțare instituțională 2021 (lei)	Total (FB + FS + GD)	din care:			FDI (proiecte)	FSS (situații speciale)
					FB (finanțare bază) 72%	FS (finanțare suplimentară) 26,5%	GD (Granturi doctorat)		
46	1	2	3=3.1+3.2+3.3	3.1=3.1.1+3.1.2+3.1.3	3.1.1	3.1.2	3.1.3	3.2	3.3
Total Finanțare Instituțională - FI (lei)	304.600	10.009	5.047.814.000	4.901.872.500	3.370.857.000	1.240.663.000	290.352.500	69.000.000	76.941.500

Surs : CNFIS - Rezultatele privind repartizarea preliminară a finanțării instituționale pe baza Metodologiei de alocarea a fondurilor de la bugetul de stat pentru anul 2021 (conform OM nr. 3321/24.02.2021) și nu include FCSU (fondul pentru finanțarea cercetării științifice universitare) repartizat direct de ME.

Tabelul 40. Propunere de repartizare preliminară pe universități a alocațiilor bugetare destinate finanțării instituționale, pentru anul 2022 (ian.)

Universități	Total studenți echivalenți unitari - oct.2021)	Număr total de GD2	Finanțare instituțională 2022 (preliminar ian.) – mii lei	Total (FB + FS + GD)	din care:			FDI (proiecte) -mii lei	FSS (situații speciale)-mii lei
					FB(finanțare bază) 72%-mii lei	FS (finanțare suplimentară) 26,5%-mii lei	GD (Granturi doctorat) - mii lei		
46	1	2	3=3.1+3.2+3.3	3.1=3.1.1+3.1.2+3.1.3	3.1.1	3.1.2	3.1.3	3.2	3.3
Total (preliminar, oct. 2021)	721.498	10.093	4.652.417	4.652.417	3.175.225	1.168.660	308.532	0	0
REST, fără fond garantare sau fond rezervă			138.005					70.000	68.005

Surs : CNFIS - Rezultatele privind repartizarea preliminară a finanțării instituționale pe baza Metodologiei de alocarea a fondurilor de la bugetul de stat pentru anul 2022 (conform OME nr. 5824/17.12.2021 și a datelor statistice disponibile la 1 ianuarie 2022).

Pentru subcomponenta Granturi Doctorale (GD), valoarea granturilor raportată la cele 4 domenii de finanțare a fost:

Tabelul 41. Valoarea granturilor doctorale pe domenii de finanțare

Domeniul de finanțare	D1	D2	D3	D4
Total grant (lei) 2021	25.500	29.000	33.500	33.500
Total grant (lei) 2022	27.000	30.500	33.500	35.000

Surs : CNFIS

Pentru subcomponenta finanțării suplimentare (FS), suma totală alocată celor 46 de universități de stat, în anul 2021, a fost de 1.240.663.000 de lei, repartizată conform celor patru clase de indicatori astfel:

Tabelul 42. Finanțarea suplimentară – sume alocate pe clase de indicatori

Date de intrare	Clasa de indicatori (pondere)	Denumire indicator (pondere)	Sume alocate (mii lei)
23.598 cadre didactice	C1. Predare/învățare	IC1.1 Raportul dintre numărul studenților și numărul de cadre didactice (8%)	99.253

96.385 studenți (M) Studenți (LMD) 340.195 C.D. < 40 ani 7.126 C.D. cond. doct. 3.025 Punctaj CNATDCU Punctaj Hirsch Fonduri cercetare 277.849.658 lei Studenți incoming (LMD) 8.623 Studenți outgoing (LMD) 4.744 Studenți fizici străini (LMD) 28.603 Studenți medii dezav. (LMD) 157.367 Contribuție fond burse (2019) 59.372,14 mii lei Studenți practică 157.720 Locuri cămine 105.450 Fonduri neramb. 546.031.921 lei	(22%)	IC.1.2 Raportul numărului de studenți de la ciclul de master și numărul de studenți de la ciclul de licență (6%)	74.440
		IC.1.3 Raportul dintre numărul de cadre didactice < 40 ani și numărul total de cadre didactice (4%)	49.627
		IC.1.4 Raportul dintre numărul cadrelor didactice titulare care au dreptul de a conduce doctorat și numărul de cadre didactice(4%)	49.627
	C2. Cercetare științifică/ creație artistică/ performanță sportivă (48%)	IC.2.1 Calitatea resursei umane (14%)	173.693
		IC.2.2 Impactul activității științifice/ creației artistice/ performanței sportive (14%)	173.693
		IC.2.3 Performanța activității științifice; Creația artistică; Performanța sportivă (14%)	173.693
		IC.2.4 Fondurile pentru cercetare științifică/ creație artistică/ performanță sportivă (6%)	74.440
	C3. Orientare internațională (10%)	IC.3.1 Ponderea mobilităților studentești(4%)	49.627
		IC.3.2 Ponderea studenților străini înscriși în programe de studii (6%)	74.440
	C4. Orientare regională & echitate socială (20%)	IC.4.1 Capacitatea de a integra persoanele provenite din medii dezavantajate socioeconomic în programe educaționale (5%)	62.033
		IC.4.2 Contribuția universității la fondul de burse, inclusiv alte forme de sprijin pentru studenți (4%)	49.627
		IC.4.3 Activitatea de practică pentru ciclul de studii de licență(4%)	49.627
		IC.4.4 Locuri în cămine studentești (5%)	62.033
		IC.4.5 Fondurile nerambursabile atrase de universitate (2%)	24.810
Pondere totală 100%			
Pondere totală din FI 26,5%			

Sursa UEFISCDI Raport 2021, pe baza datelor raportate de c tre universit și, în platforma ANS

Pentru anul 2021, FDI a vizat 6 domenii strategice de dezvoltare instituțională, după cum urmează:

Domeniul 1: creșterea echității sociale, în vederea incluziunii sociale și sporirea accesului la învățământul superior, corelarea ofertei educaționale cu cererea pieței muncii (inclusiv cele privitoare la consilierea și orientarea în carieră);

Domeniul 2: internaționalizarea învățământului superior din România;

Domeniul 3: asigurarea funcționării în bune condiții a grădinilor botanice universitare, a stațiilor didactice, a bazelor de practică și a altor infrastructuri de susținere a activităților didactice, similare bazelor de practică, din cadrul universităților, folosite pentru instruirea studenților;

Domeniul 4: susținerea activităților societăților antreprenoriale studentești (SAS) din cadrul universităților;

Domeniul 5: îmbunătățirea calității activității didactice, inclusiv a respectării deontologiei și eticii academice;

Domeniul 6: dezvoltarea capacității instituționale pentru cercetare în universități.

În cadrul competițiilor FDI, UEFISCDI a asigurat suport tehnic și prin intermediul instrumentelor informatice UdiManager (<https://uefiscdi-direct.ro>) și BrainMap (www.brainmap.ro), care oferă cadrul transparent și automatizat de desfășurare a desemnărilor directorilor de proiecte, a depunerii, evaluării și raportării proiectelor elaborate de universitățile de stat din România, finanțate din bugetul ME, pentru dezvoltarea componentei instituționale.

Rezultatele competiției, în urma implementării metodologiei de finanțare pentru repartizarea FDI în anul 2021 au fost: din 261 de proiecte depuse în sumă totală solicitată de 91.213.216 lei, au fost finanțate 239 de proiecte în suma totală de 69.000.000 de lei, pentru 45 de universități de stat finanțate (prin minimum un proiect).

Competiția FDI 2022 s-a desfășurat în perioada 1 – 21 februarie 2022 și a vizat, față de cele 6 domenii strategice de dezvoltare instituțională din 2021, un domeniu în plus, *Domeniul 7: corelarea ofertei educaționale cu cererea pieței muncii, consilierea și orientarea în carieră*.

Depunerea proiectelor s-a realizat exclusiv online, începând cu data de 7 februarie 2022, pe platforma UDiManager administrată de UEFISCDI, fiind înregistrate 310 propuneri de proiecte. Rezultatele competiției FDI 2022 sunt: din 310 proiecte depuse, au fost finanțate 292 proiecte în suma totală de 72.000.000 de lei.

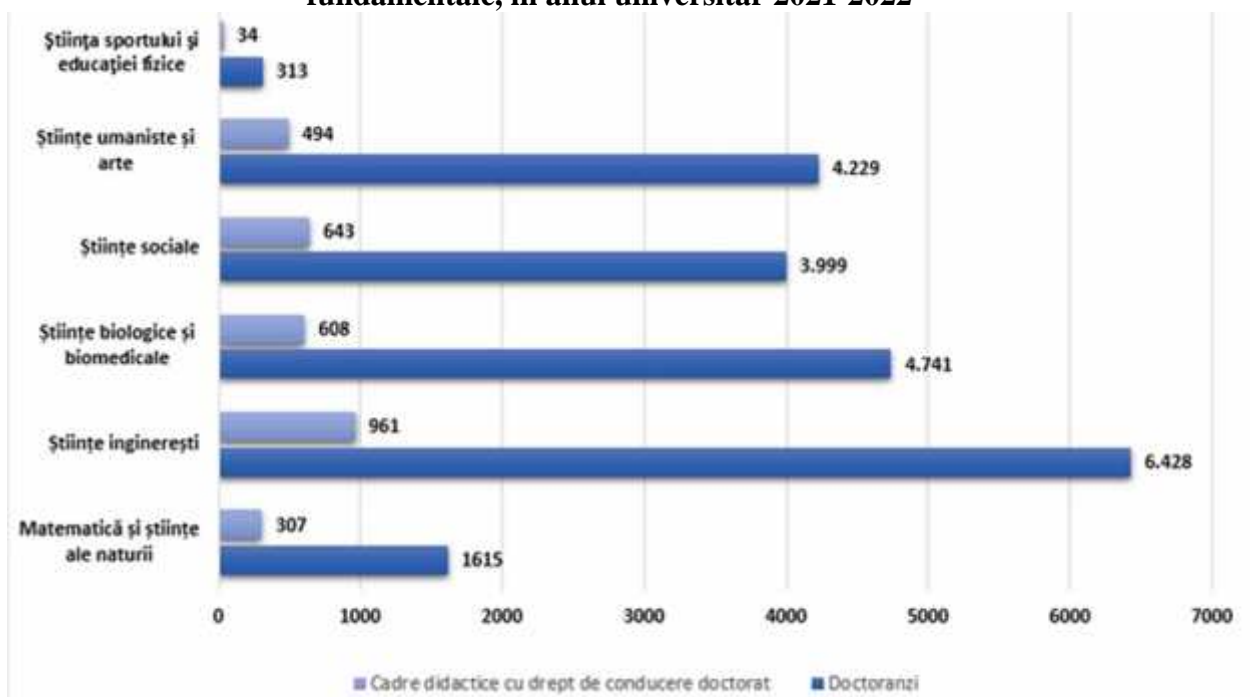
În cadrul proiectului POCU 1267661, în componenta coordonată de CNFIS, s-au realizat/ sunt în curs de realizare patru studii naționale, acestea putând asigura instrumentul de fundamentare pentru măsurile de eficientizare a finanțării pe cicluri și domenii de studii, pe componentele principale ale sistemului de învățământ superior, astfel:

- studiul privind cartografierea, la nivel național, a cheltuielilor realizate pentru învățământul superior (perioada 2016-2020) și analiza practicilor de la nivel internațional au fost continuate, în anul universitar 2021-2022, cu analiza costurilor reale pentru învățământul superior, prin elaborarea unei metodologii de analiză și calcul a costurilor reale și aplicarea acesteia pentru șapte domenii de studiu (studii de caz), în vederea sprijinirii CNFIS în fundamentarea propunerii de finanțare pe bază de granturi de studii (sau costuri reale) și pentru ciclurile de studii de licență și de master;
- studiul privind finanțarea instituțională a cercetării pentru instituțiile de învățământ superior, la nivel național și internațional (studiu comparativ pentru minimum 4 țări), care va putea fi utilizat în fundamentarea propunerilor de adaptare/actualizare a mecanismelor de finanțare a cercetării în universități;
- două studii de impact privind rezultatele implementării mecanismelor de repartizare a finanțării suplimentare și a fondului pentru dezvoltarea instituțională, analize realizate pentru perioada 2016-2021.

II.6 Îmbunătățirea studiilor doctorale

În 2021, UEFISCDI a lansat policy brief-ul *Doctoranzi în România*. Documentul prezintă o analiză a datelor statistice colectate prin Platforma Națională de Colectate a Datelor Statistice (ANS) privind studenții doctoranzi înmatriculați în cadrul instituțiilor de învățământ superior din România, în perioada 2015/2016 – 2019/2020. În document, sunt abordate o serie de aspecte precum: forma de învățământ, finanțarea studiilor doctorale (studenți doctoranzi români, respectiv internaționali), încadrarea în domenii fundamentale, analiza instituțiilor organizatoare de studii universitare de doctorat (număr de studenți doctoranzi înmatriculați în perioada analizată), limba de predate, cetățenia studenților doctoranzi, precum și analiza evoluției generațiilor de studenți doctoranzi înmatriculați în primul an de studiu. Documentul prezintă tot parcursul studenților doctoranzi de la admitere și desfășurare studiilor doctorale până la absolvire și publicare tezei de doctorat, conform prevederilor Legii educației naționale.

Figura 30. Doctoranzi și cadre didactice cu drept de conducere doctorat, pe domenii fundamentale, în anul universitar 2021-2022

Sursa UEFISCDI Raport 2021, pe baza datelor raportate de c tre universități, în platforma ANS

Platforma suport ABILITARE <https://rei.gov.ro/abilitare> vizează susținerea activității Consiliului Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare (CNATDCU), fiind un instrument care asigură sprijin membrilor CNATDCU în procesul de analiză a dosarelor de abilitare, de evaluare a acestora în urma susținerii publice și de acordare/neacordare a atestatului de abilitare, precum și pentru asigurarea transparenței procesului pentru instituțiile organizatoare de studii de doctorat (IOSUD) și pentru toate structurile CNATDCU. Începând cu luna august a anului 2021, luna de lansare a platformei și până la finalul anului 2021, au fost înregistrate de către IOSUD un număr de 250 de dosare de abilitare, dintre care 84 au fost finalizate de către CNATDCU și au obținut atestatul de abilitare prin Ordin de ministru.

Platforma suport TEZE DOCTORAT https://rei.gov.ro/teze_de_doctorat reprezintă un instrument care asigură sprijin membrilor CNATDCU în procesul de evaluare a tezelor de doctorat, pentru acordarea/neacordarea titlului de doctor și pentru asigurarea transparenței procesului pentru IOSUD-uri și pentru toate structurile CNATDCU. Prin platforma suport – Teze Doctorat, în anul 2021, au fost înregistrate și validate de secretariatul CNATDCU 2.631 de teze, dintre care 2.472 au fost validate și 102 teze invalidate de Consiliul General al CNATDCU.

Începând cu anul 2020, tezele de doctorat sunt vizibile public pe *Platforma PUBLICARE TEZE DOCTORAT* https://rei.gov.ro/teze_de_doctorat, în conformitate cu prevederile legale. La finalul anului 2021, din cele 10.939 de teze - 923 de teze blocate de IOSUD – cu link la publicație; 2703 teze în perioada de grație; 7313 teze text integral.

În anul 2021, s-a înregistrat un număr de 18 sesizări (cu privire la nerespectarea standardelor de calitate sau de etică profesională, inclusiv cu privire la existența plagiatului, în cadrul unei teze de doctorat), care au fost verificate de către experții UEFISCDI, în conformitate cu prevederile art. 3 din Anexa 3, aprobată prin OM 5229/2020. Dintre acestea, 13 sesizări au fost conforme, iar 5 sesizări au fost neconforme.

În cadrul proiectului „Calitate în învățământul superior: internaționalizare și baze de date pentru dezvoltarea învățământului românesc”, cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman (POCU) și implementat de Unitatea Executivă pentru Finanțarea Învățământului Superior, a Cercetării, Dezvoltării și Inovării (UEFISCDI), în parteneriat cu Ministerul Educației, în perioada 2018 – 2022, a fost realizată o analiză intitulată *Abordări instituționale privind managementul eticii în Sistemul Național de Învățământ Superior din România*. Au fost analizate aspecte generale privind managementul eticii, pornind de la tendințele la nivel internațional (SEE/SEIȘ). De asemenea, a fost analizat modul în care se realizează procesele de etică în Sistemul Național de Învățământ Superior din România. În plus, a fost analizată tipologia cazurilor analizate de CEMU și CNECSDTI. Documentul este în curs de publicare.

II.7 Susținerea parteneriatelor, deschidere către societate, orientarea către zona STEAM

Sprijinirea dimensiunii antreprenoriale în rândul studenților

Susținerea universităților pentru implementarea de acțiuni în vederea susținerii activităților societăților antreprenoriale studențești (SAS), prin finanțarea în cadrul Fondului pentru dezvoltare instituțională (FDI) a unui domeniu strategic dedicat înființării și susținerii activităților societăților antreprenoriale studențești (SAS) – Domeniul 4.

Între obiectivele și acțiunile care au fost urmărite prin implementarea proiectelor finanțate din FDI pentru domeniul 4 s-au numărat și cele care vizau: organizarea de intership-uri și training-uri la companii de succes, organizarea de conferințe și ateliere de lucru realizate cu antreprenori de succes sau facilitarea contactului cu potențiali investitori.

Menținerea în metodologia de finanțare a unui indicator de calitate privind activitatea de practică pentru ciclul de studii de licență, realizată prin parteneriate instituționale, care să stimuleze universitățile pentru realizarea de parteneriate instituționale în vederea organizării de stagii de practică, internship, voluntariat pentru studenți.

II.8 Dezvoltarea unui ecosistem digital pentru învățământul universitar

În cadrul Investiției 16 a PNRR: *Digitalizarea universităților și pregătirea acestora pentru profesiile digitale ale viitorului*, au fost depuse 63 de proiecte, dintre care 61 proiecte au fost declarate admise și se află în implementare. Proiectele includ măsuri integrate, menite să îmbunătățească infrastructura digitală și să dezvolte competențele studenților și ale personalului didactic, didactic auxiliar și de cercetare universitar (crearea și operaționalizarea centrelor tehnologice inovatoare, digitalizarea proceselor în universități, actualizarea, dezvoltarea de programe de formare în domeniul competențelor digitale/ competențelor digitale avansate, dezvoltarea competențelor antreprenoriale ale studenților pentru profesii emergente în sectorul digital, dezvoltarea de programe pentru studenți în vederea corelării sistemului de învățământ universitar cu nevoile pieței muncii în domeniul digital, dezvoltarea de programe de formare a noilor competențe de predare/evaluare în sistem online și mixt). Datele aferente proiectelor au fost încărcate în Sistemul informatic integrat de management pentru PNRR (e-PNRR) și în sistemul electronic al PNRR (e-SMC).

II. 9 Proiecte/programe finanțate din fonduri europene

Pe parcursul anului 2022, au fost demarate procedurile pentru accesarea finanțării destinate învățământului universitar, disponibilă în cadrul PNRR, astfel:

- Investiția 16 *Digitalizarea universităților și preătirea acestora pentru profesiile digitale ale viitorului*: se află în implementare 61 de proiecte, în valoare totală de: 1.247.774.796 lei.
- Investiția 6 *Dezvoltarea a 10 consorții regionale și dezvoltarea și dotarea a 10 campusuri profesionale integrate*: a fost lansat Apelul de proiecte pentru granturile aferente acestei investiții.

A continuat procesul de negociere cu COM, în vederea aprobării Programului Operațional Educație și Ocupare 2021 – 2027. Prioritățile de investiții stabilite în cadrul POEO care au conținut relevant pentru învățământul universitar sunt:

- P6 *Prevenirea printr-o sursă timpurie a coliziunii și creșterea accesului și participării grupurilor dezavantajate la educație*;
- P7 *Creșterea calității ofertei de educație și formare profesională pentru asigurarea echității sistemului și o mai bună adaptare la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic*;
- P9 *Consolidarea participării populației în procesul de învățare pe tot parcursul vieții pentru facilitarea tranzițiilor și a mobilității*.

Apelul POCU/472/6/8 - *"Instrumente pentru stabilirea deciziilor de sistem fundamentate pentru creșterea calității în învățământul superior"* este finanțat din Axa prioritară nr. 6 Educație și competențe, Prioritatea de investiții – 10.ii. Îmbunătățirea calității și eficienței și accesul la învățământul terțiar și a celui echivalent în vederea creșterii participării și a nivelului de educație, în special pentru grupurile defavorizate. Apelul are un singur proiect care vizează dezvoltarea și implementarea de măsuri sistemice în învățământul terțiar pentru creșterea nivelului calității în învățământului superior și adaptarea universităților la cerințele pieței muncii inclusiv standardele internaționale. Valoarea finanțării UE acordată pentru acest apel este de 26.216.483 lei.

Apelul POCU/320/6/21 - *"Măsurile de optimizare a ofertelor de studii din învățământul superior în sprijinul angajabilității"* este finanțat din Axa prioritară nr. 6 - Educație și competențe, Prioritatea de investiții – 10.ii. Îmbunătățirea calității și eficienței și accesul la învățământul terțiar și a celui echivalent în vederea creșterii participării și a nivelului de educație, în special pentru grupurile defavorizate. Scopul apelului constă în finanțarea unor proiecte prin mecanismul competitiv, dedicate creșterii atractivității ofertelor educaționale din învățământul terțiar universitar și non-universitar organizat în cadrul instituțiilor de învățământ superior acreditate, corelat cu îmbunătățirea competențelor cadrelor didactice universitare de a proiecta și oferi programe de studii bazate pe nevoile studenților/cursanților, în vederea unui răspuns mai adecvat cerințelor unei piețe de locuri de muncă în continuă schimbare. În cadrul prezentei cereri de propuneri de proiecte lansate în contextul Axei Prioritare 6, PI 10.ii., OS 6.7., 6.9. și 6.10., din cadrul Programului Operațional Capital Uman 2014-2020, bugetul alocat este de 144.295.248 euro (contribuția UE + contribuția națională) pentru regiunile mai puțin dezvoltate (Nord-Est, Nord-Vest, Vest, Sud-Vest Oltenia, Centru, Sud-Est și Sud-Muntenia). În cadrul apelului 320 *"Măsurile de optimizare a ofertelor de studii din învățământul superior în sprijinul angajabilității"* au fost admise și contractate 11 cereri de finanțare, din care 10 s-au finalizat, iar 1 proiect se află în implementare. Activitățile finanțate în cadrul Apelului 320 au vizat dezvoltarea unor noi programe de studii de nivel terțiar non-universitar în cadrul colegiilor universitare, structuri universitare care în anii anteriori nu au avut activități didactice din cauza absenței unei finanțări din fonduri publice. De asemenea, au fost alocate resurse specifice pentru acordarea unor stimulente financiare directe (în suma de maxim 300 de lei) elevilor participanți la programele de studii organizate în cadrul colegiilor universitare, precum

și organizarea de programe de pregătire profesională pentru cadrele didactice universitare care urmau să gestioneze cursurile de nivel terțiar non-universitar.

Apelul POCU/379/6/21 - *"M suri integrate pentru creșterea participării studenților din categorii vulnerabile la programe antreprenoriale"* este finanțat din Axa prioritară nr. 6 - Educație și competențe, Prioritatea de investiții – 10.ii. Îmbunătățirea calității și eficienței și accesul la învățământul terțiar și a celui echivalent în vederea creșterii participării și a nivelului de educație, în special pentru grupurile defavorizate. Scopul apelului constă în finanțarea unor proiecte prin mecanismul competitiv, dedicate creșterii accesului și echității în învățământul superior din România, în vederea diminuării ratei de abandon în rândul studenților, prin asigurarea de sprijin financiar studenților din categorii vulnerabile și prin creșterea atractivității ofertelor educaționale, în special în ceea ce privește antreprenoriatul, corelat cu îmbunătățirea competențelor cadrelor didactice și experților din universități de a proiecta și oferi programe de studii atractive astfel concepute încât să stimuleze dezvoltarea competențelor socio-emoționale, inclusiv prin furnizarea de consiliere psihologică și profesională studenților, în vederea finalizării studiilor universitare.

Activitățile finanțate în cadrul Apelului 379 au vizat dezvoltarea unui sistem de sprijin prin intermediul susținerii unui sistem de burse, mobilități și constituirea unor rețele de colaborare la distanță, virtuale, pentru a stimula participarea la învățământul superior a studenților. Simultan, în vederea creșterii calității programelor de studii, au fost finanțate activități de dezvoltare și flexibilizare a ofertei educaționale și a materialelor de studii și adaptarea acestora la noile mijloace de comunicare. În cele din urmă, au fost finanțate activități care au ca rezultat corelarea dintre oferta educațională și piața muncii, în special în domeniile de dezvoltare inteligentă specificate în Strategia Națională de Cercetare, Dezvoltare Inovare (SNCDI), în conformitate cu OMEN nr. 5376/2017. În cadrul apelului POCU/379/6.21/Bursa Student Antreprenor au fost depuse 30 de cereri de finanțare, dintre care 22 au fost admise și contractate. În prezent, 22 de proiecte s-au finalizat, iar 2 proiecte se află în implementare.

Ambele apeluri de proiecte au vizat operațiuni compozite cu alocări financiare semnificativ mai mici decât cele previzionate la lansarea apelurilor. Astfel, pentru Apelul 320 au fost alocați aproximativ 670 de milioane de lei, din care efectiv contractați au fost aproape 62 de milioane (sau 9% din suma alocată inițial). Apelul 379 a beneficiat de o alocare inițială de aproape 331 de milioane lei, din care au fost efectiv contractați 157 de milioane de lei (aproximativ 47% din suma alocată).

Apelul POCU/380/6/13 – *„Sprijin pentru Doctoranzi și Cercetători Post-Doctorat”* este finanțat din Axa prioritară 6: Educație și competențe, Prioritatea de investiții 10.iv.: Îmbunătățirea utilității sistemelor de educație și formare pentru piața muncii, facilitarea trecerii de la educație la muncă și consolidarea sistemelor de educație și formare profesională și a calității lor, inclusiv prin mecanisme pentru anticiparea competențelor, adaptarea programelor de învățământ și crearea și dezvoltarea de sisteme de învățare bazate pe muncă, inclusiv sisteme de învățare duale și de ucenicie. Rezultate așteptate în urma implementării operațiunilor finanțate în cadrul acestui apel de proiecte vizează: rata crescută de participare a studenților la programele (ex. stagii de practică, internship-uri etc.) din cadrul parteneriatelor nou înființate/dezvoltate care să faciliteze inserția pe piața muncii a absolvenților de studii terțiare; parteneriate nou înființate/dezvoltate între unități/instituții de învățământ (universitar și postuniversitar) și sectorul privat și actori din domeniul cercetării și inovării, inclusiv în vederea organizării de stagii de practică. În cadrul proiectelor finanțate se va acorda o sumă forfetară lunară. Bursa doctorand antreprenor va avea valoarea de max. 400 euro/lună și se va acorda pentru o perioadă de maxim 12 luni consecutive, inclusă în ultimii doi ani terminali ai studiilor de doctorat pentru studenții doctoranzi sprijiniți în cadrul proiectelor prin programe antreprenoriale în relație cu domeniul de specializare pe care îl frecventează. Bursa cercetător postdoctorat antreprenor va avea valoarea de max. 600 euro/lună și se va acorda pentru o

perioada de maxim 12 luni consecutive pentru cercetătorii sprijiniți în cadrul proiectelor, prin programe antreprenoriale, în relație cu specialitatea studiilor pe care le frecventează. În cadrul apelului au fost aprobate și contractate 18 cereri de finanțare, dintre care, în prezent, 14 proiecte s-au finalizat, iar 4 proiecte sunt în implementare. Valoarea finanțării UE acordată pentru acest apel este de 101.870.511 lei.

În Proiectul privind învățământul secundar – ROSE (finanțare: împrumut de la Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare) a fost continuată implementarea a 270 de granturi pentru universități: 108 Granturi Necompetitive, 49 Sprijin pentru Studenți, 28 Centre de Învățare, 85 Programe de Vară de tip Punte. Primele două scheme de granturi susțin programe de îmbunătățire a performanțelor academice ale studenților, de tutoriat, consiliere profesională și orientare în carieră, servicii de îndrumare și sprijin, servicii de coaching, de dezvoltare a competențelor socio – emoționale, workshop-uri în domenii specifice, precum și campanii de sensibilizare adresate studenților cu risc de abandon ridicat sau alte activități similare. Schema de granturi Centre de învățare finanțează înființarea și dotarea unor centre de învățare, care să contribuie la sprijinirea studenților aflați în situație de risc.

Schema de granturi Programe de vară de tip punte este organizată de universități pentru elevii de liceu și le oferă activități cum ar fi: cursuri, consiliere profesională și orientare în carieră, ateliere de lucru în domenii specifice, vizite de studii, competiții sportive, activități recreative, evenimente etc.

II.10 Sprijin pentru Ucraina

În învățământul superior, au fost instituite măsuri speciale pentru anii universitari 2021-2022 și 2022-2023, care permit mobilitatea academică în universitățile românești pe parcursul anului universitar, precum și acordarea de burse pentru cei care doresc să își continue studiile în universitățile românești. În învățământul superior, sunt înscriși 525 studenți din Ucraina (prezență fizică pe teritoriul României).

Studenții ucraineni beneficiază de burse din partea Ministerului Educației. Astfel, studenții ucraineni, înscriși la o instituție de învățământ superior recunoscută din Ucraina, își pot continua studiile în instituțiile publice de învățământ superior din România, fără a plăti taxe de școlarizare, beneficiind de o bursă lunară, cazare în cămine studențești, asistență medicală, în conformitate cu legislația națională în vigoare; transport public local, în aceleași condiții ca și studenții români. De la bugetul de stat sunt finanțate taxele de școlarizare, taxele de școlarizare pentru anul pregătitor de limba română, dacă este cazul, precum și bursele de studiu, și pot accesa asistență psihopedagogică și consiliere.

La solicitarea instituțiilor de învățământ superior din România, Ministerul Educației a acordat burse pentru cetățenii ucraineni care au dorit să își continue studiile la programele de limba engleză. Pentru anul universitar 2021-2022, bursele au fost oferite în colaborare cu universitățile din România, care au organizat procesul de admitere pentru tinerii ucraineni care doreau să își continue studiile la programele de licență, masterat sau doctorat organizate de universitățile românești în limba română sau engleză.

Instituțiile de învățământ superior din România sunt sprijinite de Centrul Național de Recunoaștere și Echivalare a Diplomelor, departament specializat al Ministerului Educației, în aplicarea Pașaportului European al Calificărilor pentru Refugiați (EQPR), care oferă informații privind pregătirea academică, experiența profesională și competențele lingvistice. Documentul este eliberat în urma unui proces de evaluare de către specialiști din țările partenere EQPR, pe baza documentelor deținute de refugiat și a unui interviu.

Universitățile românești s-au coordonat cu universitățile partenere din Ucraina pentru a le oferi profesorilor ucraineni oportunități de a preda și de a-și continua cercetările în

universitățile din România. De asemenea, universitățile oferă cursuri online gratuite de limba română pentru refugiații ucraineni.

În urma solicitării autorităților ucrainene, în România au fost organizate în perioada iulie-august 2022, două centre de testare pentru testele online computerizate de admitere în învățământul superior din Ucraina, la Universitatea din București și la Universitatea "Babeș-Bolyai" din Cluj-Napoca. În luna iulie, în cele două centre au fost organizate sesiuni de testare pentru admiterea la studii universitare de licență, la care au participat peste 300 de cetățeni ucraineni cu domiciliul temporar în România, iar în luna august, la centrul de testare din Cluj-Napoca au fost organizate sesiuni de testare pentru admiterea la studii universitare de masterat, la care au participat peste 20 de cetățeni ucraineni.

Partea a III-a - DIRECȚII DE DEZVOLTARE A ÎNVĂȚĂMÂNTULUI SUPERIOR PENTRU ANUL 2023

Direcțiile de dezvoltare a învățământului superior pentru anul 2023 sunt corelate cu prioritățile politice europene în domeniu, respectiv *Comunicarea Comisiei Europene privind o Strategie europeană pentru universități din 2022*, care se concentrează pe atingerea a patru obiective-cheie: consolidarea dimensiunii europene a învățământului superior și a cercetării, sprijinirea universităților pentru a oferi competențe de calitate și adaptate exigențelor viitorului, sprijinirea implicării universităților în tranziția verde și digitală și consolidarea universităților pentru a deveni mai competitive pe scena mondială.

De asemenea, direcțiile de dezvoltare a învățământului superior pentru anul 2023 sunt convergente cu obiectivele strategice ale *Proiectului “România Educată”*, după cum urmează:

III.1 Creșterea participării la forme de învățământ terțiar

- Identificarea unor variante de sprijin financiar, pentru studenții proveniți din familii cu venituri reduse, complementare altor subvenții;
- Derularea de proiecte prin care să se stimuleze accesul la învățământul terțiar al tinerilor cu oportunități reduse, inclusiv al persoanelor cu dizabilități, al celor care locuiesc în zone rurale sau izolate, care se confruntă cu dificultăți socio-economice sau cu orice altă potențială discriminare;
- Corelarea cuantumului bursei studentești cu nevoile beneficiarilor și identificarea de mecanisme necompetitive prin care să se asigure finanțarea pentru studenții proveniți din familii cu venituri reduse;
- Susținerea recunoașterii învățării anterioare, acumulată în medii formale sau informale;
- Îmbunătățirea retenției școlare a celor admiși, prin oferirea de pachete de sprijin potențialilor studenți cu risc crescut de abandon, care să includă: servicii de consiliere, cazare și masă gratuite, burse sociale și de performanță care să acopere cheltuielile pe perioada studiilor, măsuri dedicate studenților cu dizabilități, studenților de etnie romă etc.;
- Sprijinirea și consilierea elevilor la tranziția dintre învățământul liceal și cel terțiar;
- Dezvoltarea învățământului superior de tip dual pentru nivelurile de calificare 6-8 (programe de licență, masterat și doctorat), ca măsură ce poate recredibiliza major ruta profesională, reconectând mediul economic cu cel universitar;
- Motivarea universităților să dezvolte programe de studii de tip joint-degrees sau interdisciplinare, corelate cu piața muncii și adaptarea programelor de studii la nevoile actuale ale societății;
- Creșterea calității învățământului superior prin finanțarea de proiecte în cadrul Programului Operațional Educație și Ocupare (POEO).

III.2 Creșterea participării la forme de educație pe tot parcursul vieții

- Dezvoltarea unui sistem de „micro-credite” care să faciliteze participarea la forme de educație pe tot parcursul vieții pentru dobândirea de competențe și adaptarea la cerințele pieței forței de muncă;
- Diversificarea activității cluburilor sportive universitare pentru stimularea practicării exercițiilor fizice și sportului de către studenți, fără nicio discriminare, în mod liber și voluntar, într-un cadru organizat, în vederea menținerii sănătății și obținerea de performanțe sportive;
- Sprijinirea universităților pentru flexibilizarea și diversificarea ofertei de cursuri opționale

în oferta programelor de studii și a cursurilor de formare pe tot parcursul vieții, care să vizeze actualizarea și perfecționarea competențelor.

III.3 Intensificarea eforturilor de internaționalizare a învățământului superior românesc

- Sprijinirea eforturilor universităților pentru a fi selectate în Rețelele de universități europene și finanțarea lor ulterioară;
- Instituirea unor noi programe de burse care să faciliteze accesul studenților români la stagii de studii/cercetare în instituții de învățământ prestigioase la nivel european și internațional, altele decât cele oferite în baza documentelor de colaborare bilaterală ale României sau a ofertelor unilaterale, cu finanțare exclusivă din partea statului român;
- Dezvoltarea colaborării bilaterale cu alte state pentru creșterea numărului de burse de cercetare și formare postuniversitară și postdoctorală în străinătate, pentru multiplicarea mecanismelor de susținere a tinerilor români ce doresc să studieze în străinătate și pentru a sprijini implicarea cu succes a studenților și a cercetătorilor români în activități academice și de cercetare la universitățile din străinătate unde își desfășoară stagiile;
- Extinderea rețelei de lectorate de limbă română în universități din străinătate, continuarea oferirii sprijinului lectorilor străini ce își desfășoară activitatea în cadrul instituțiilor de învățământ superior din România;
- Intensificarea eforturilor *Cluburilor Sportive Universitare* pentru stimularea participării/reprezentării pe plan internațional a universităților, prin studenții sportivi, la competițiile de profil;
- Coordonarea eforturilor de organizare de programe de tip joint degrees, pregătirea campusurilor universitare și dezvoltarea de programe de studii predate în limbi de circulație internațională, pentru atragerea de studenți internaționali;
- Intensificarea mobilităților academice ingoing și outgoing în cadrul oferit de Programul de Schimburi de Studii Central European / Central European Exchange Program for University Studies (CEEPUS);
- Flexibilizarea cadrului legal care să permită o cooperare transnațională fluidă și ambițioasă între instituțiile de învățământ superior din Europa;
- Consolidarea legăturilor și a procedurilor instituționale între agențiile de evaluare, de acreditare și de asigurare a calității înregistrate în European Quality Assurance Register for Higher Education (EQAR), pentru a găsi modalități de recunoaștere reciprocă automată, precum și prin facilitarea punerii în aplicare a procedurilor de asigurare a calității și prin încurajarea evaluării și acreditării în comun a programelor de studii;
- Asigurarea continuării sprijinului oferit studenților străini aflați la studii universitare în România.

III.4 Creșterea capacității managementului universitar de a implementa politicile naționale

- Realizarea „laboratoarelor pilot” de către universitățile membre ale *Consoțiilor Europene* și transformarea acestora în modele pentru învățământul superior românesc;
- Continuarea îmbunătățirii mecanismului de finanțare din *Fondul de dezvoltare instituțional (FDI)* pentru sprijinirea universităților în promovarea unor obiective strategice naționale (îmbunătățirea calității activității didactice, dezvoltarea infrastructurii de cercetare, cultivarea legăturilor cu comunitatea locală și/sau regională, incluziunea socială și/sau internaționalizarea activității de învățământ superior ș.a.);
- Investiția în formarea persoanelor implicate în managementul universitar care să includă

elemente de leadership universitar, legislație în domeniu și aspecte legate de managementul resurselor;

- Dezvoltarea de resurse deschise care să sprijine activitatea persoanelor implicate în managementul universitar;
- Dezvoltarea/implementarea unor mecanisme adaptate de monitorizare a inserției absolvenților pe piața muncii;
- Monitorizarea, evaluarea și îmbunătățirea infrastructurii și a capacității universităților de a implementa diverse politici naționale, cum ar fi integrarea potențialilor studenți cu dizabilități;
- Susținerea formării poliilor de excelență - consorții universitare care să includă mai multe universități, institute de cercetare (INCD-uri) și institute de cercetare ale Academiei Române;
- Creșterea capacității de colectare și analiză de date relevante – atât la nivel instituțional, cât și la nivelul sistemului de învățământ superior - care să susțină procesul decizional;
- Asigurarea interoperabilității bazelor de date ale Ministerului Educației pentru a permite analize de sistem, cu garantarea protecției datelor personale, care să facă posibilă realizarea de prognoze periodice privind nevoile pieței muncii și parcursul absolvenților, care să fundamenteze distribuția fondurilor publice alocate învățământului terțiar.

III. 5 Creșterea autonomiei universitare în ceea ce privește utilizarea fondurilor proprii și politicile de resurse umane

- Creșterea finanțării învățământului superior în corelare cu urmărirea unor indicatori de performanță asumați prin contractele instituționale și cu creșterea autonomiei universităților în gestionarea fondurilor proprii;
- Intensificarea eforturilor de transparentizare a proceselor decizionale de la nivelul universităților și de includere a tuturor actorilor relevanți în luarea deciziilor;
- Revizuirea procedurilor de asigurare a calității pentru a contribui la verificarea implementării tuturor celorlalte obiectivelor asumate, într-un proces constant de îmbunătățire a performanței universitare, atât din perspectiva așteptărilor beneficiarilor, cât și din cea a obiectivelor strategice de țară;
- Investirea în implementarea principiilor bunei guvernante, a eticii și integrității academice, pentru a crește încrederea publicului larg și a partenerilor internaționali;
- Flexibilizarea standardelor de asigurare a calității învățământului superior, care să permită creșterea componentei de practică în învățământul superior dual și o mai mare libertate în zona curriculară;
- Digitalizarea universităților prin implementarea proiectelor finanțate în cadrul PNRR;
- Asigurarea infrastructurii universitare (cămine, cantine, spații de recreere) prin proiecte finanțate din PNRR.

III.6 Îmbunătățirea studiilor doctorale

- Intensificarea sprijinului oferit de către universități studenților-doctoranzi, pentru încurajarea originalității acestora;
- Definirea mai clară, de la nivel național, a modului de acordare a calificativelor la absolvirea studiilor doctorale;
- Consolidarea calității studiilor doctorale urmate de studenții români din universitățile în care există lectorate de limbă română;
- Creșterea autonomiei studentului-doctorand în a-și administra fondurile aferente grantului

doctoral, în special, cele destinate participării la conferințe, stagii de practică etc.

III.7 Consolidarea unui climat etic în mediul universitar

- Armonizarea codurilor de etică universitară cu evoluțiile de la nivelul *Spațiului European al Învățământului Superior (SEÎS)*, precum și susținerea activității comisiilor de etică printr-o legislație mai clară.
- Dezvoltarea unei culturi organizaționale privind etica și integritatea în cadrul instituțiilor de învățământ superior, prin dezvoltarea unor sisteme interne de gestiune a eticii, complementar sistemelor de asigurare a calității învățământului;
- Sprijinirea universităților în vederea tranziției către o societate informațională, prin utilizarea unei game vaste și în creștere de tehnologii digitale, pentru a îmbunătăți calitatea mediului academic românesc și a asigura etica și integritatea academică, cu finanțare din PNRR;
- Susținerea elaborării unor strategii proprii de prevenire și combatere a fraudelor academice, precum și constituirea unor baze de date informatice cu actele de studii și conținutul lucrărilor de finalizare a studiilor;
- Extinderea obligativității cursurilor de etică și de integritate academică în cadrul tuturor ciclurilor de studii academice.

III.8 Susținerea parteneriatelor, deschiderea către societate, orientarea către zona STEM

- Stimularea implicării studenților și pregătirea cadrelor didactice pentru predarea, evaluarea și motivarea studenților în zona STEM;
- Promovarea unor lucrări inovative ale studenților, precum și a unor materiale informative în domeniul STEM și constituirea unor baze de date cu conținutul acestora;
- Sprijinirea consolidării parteneriatelor între instituții de învățământ superior și cercetare, prin sprijinirea schimburilor de experiență și bune practici, în vederea susținerii reprezentării și afirmării universitare pe plan național și internațional.

III.9 Dezvoltarea unui ecosistem digital pentru învățământul universitar

- Creșterea finanțării învățământului superior pentru continuarea operaționalizării sistemelor informatice pentru învățământul universitar;
- Dezvoltarea infrastructurii digitale, generalizarea accesului la echipamente electronice și dezvoltarea de conținut digital și softuri dedicate învățării;
- Dezvoltarea și multiplicarea laboratoarelor de realitate virtuală și realitate augmentată;
- Digitalizarea proceselor educaționale – atât cele de predare-învățare, cât și cele administrative – din învățământul superior, inclusiv formarea și dezvoltarea de competențe digitale și digitale avansate pentru cadre didactice și studenți;
- Derularea de proiecte prin care se stimulează folosirea tehnologiilor digitale în educație și formare profesională.

ANEXE
Anexa 1. Distribuția numărului de programe de studii universitare de licență pe domenii de licență, pe forme de proprietate și pe total în anul universitar 2021-2022

Nr. crt	Domeniul de studii de licență	Nr. de programe de studii universitare de licență (PS) pe forme de proprietate			Total PS
		Univ. de stat	Univ. particulare	Fundații	
1	Administrarea afacerilor	74	22	4	100
2	Agronomie	27	1		28
3	Arhitectură	12			12
4	Arhitectură navală	4			4
5	Arte vizuale	62	1		63
6	Asistență socială	22	5		27
7	Biologie	25	1		26
8	Biotehnologii	11	1		12
9	Calculatoare și tehnologia informației	30	1	2	33
10	Chimie	24			24
11	Cibernetică, statistică și informatică economică	21	5		26
12	Cinematografie și media	9	2		11
13	Contabilitate	46	32	2	80
14	Drept	35	43		78
15	Economie	8	2		10
16	Economie și afaceri internaționale	18	8		26
17	Educație fizică și sport	43	5		48
18	Filosofie	10			10
19	Finanțe	34	17	3	54
20	Fizică	26	1		27
21	Geografie	46	3		49
22	Geologie	4			4
23	Horticultură	18	2		20
24	Informatică	33	13	1	47
25	Ingineria autovehiculelor	21			21
26	Ingineria instalațiilor	8			8
27	Ingineria materialelor	16			16
28	Ingineria mediului	41	1		42
29	Ingineria produselor alimentare	42	4		46
30	Ingineria sistemelor	23	2		25
31	Ingineria transporturilor	8			8
32	Inginerie aerospațială	10			10
33	Inginerie chimică	31			31
34	Inginerie civilă	37			37
35	Inginerie de armament, rachete și muniții	4			4
36	Inginerie electrică	44			44
37	Inginerie electronică, telecomunicații și tehnologii informaționale	42	1	1	44
38	Inginerie energetică	30			30
39	Inginerie forestieră	5			5
40	Inginerie genetică	1			1
41	Inginerie geodezică	13			13
42	Inginerie geologică	5			5
43	Inginerie industrială	62	1		63
44	Inginerie marină și navigație	10			10
45	Inginerie mecanică	48			48

Nr. crt	Domeniul de studii de licență	Nr. de programe de studii universitare de licență (PS) pe forme de proprietate			Total PS
		Univ. de stat	Univ. particulare	Fundații	
46	Inginerie și management	62	1		63
47	Inginerie și management în agricultură și dezvoltare rurală	22	5		27
48	Istorie	27	2		29
49	Kinetoterapie	21	4		25
50	Limbă și literatură	95	15		110
51	Limbi moderne aplicate	21	2	1	24
52	Management	44	25	1	70
53	Management în sport	1			1
54	Marketing	26	15		41
55	Matematică	27			27
56	Mecatronică și robotică	26	1		27
57	Medicină veterinară	11	1		12
58	Mine, petrol și gaze	7			7
59	Muzică	53	3		56
60	Psihologie	21	15		36
61	Relații internaționale și studii europene	22	7	2	31
62	Sănătate	120	27		147
63	Silvicultură	12	2		14
64	Sociologie	29	4		33
65	Știința mediului	20	3		23
66	Științe administrative	54	18	1	73
67	Științe ale comunicării	55	12		67
68	Științe ale educației	68	10	1	79
69	Științe inginerești aplicate	28			28
70	Științe militare, informații și ordine publică	19			19
71	Științe politice	15	2		17
72	Studii culturale	14			14
73	Studii de securitate	7	1		8
74	Studiul patrimoniului	1			1
75	Teatru și artele spectacolului	33	2		35
76	Teologie	40	7	1	48
77	Urbanism	3			3
78	Zootehnie	12			12
	Total	2.159	358	20	2.537

Sursa: Prelucrare conform HG 403/883 septembrie 2021

Anexele 2, 3, 4 Structura instituțiilor de învățământ forme de proprietate și programe licență.

Anexa 2. Distribuția număr maxim de studenți care pot fi școlarizați în anul I la programele de studii de licență pe domenii de licență în anul universitar 2021-2022

Nr. crt.	Domeniul de studii de licență	Număr maxim de studenți care pot fi școlarizați (locuri) pe forme de proprietate			Total locuri
		Univ. de stat	Univ. particulare	Fundații	
1	Administrarea afacerilor	6875	2330	285	9490
2	Agronomie	1990	30		2020
3	Arhitectură	940			940
4	Arhitectură navală	290			290
5	Arte vizuale	2215	35		2250
6	Asistență socială	2275	295		2570
7	Biologie	1675	50		1725
8	Biotehnologii	505	25		530
9	Calculatoare și tehnologia informației	3350	50	125	3525
10	Chimie	1165			1165
11	Cibernetică, statistică și informatică economică	2750	495		3245
12	Cinematografie și media	225	125		350
13	Contabilitate	4775	2590	135	7500
14	Drept	6765	6005		12770
15	Economie	1090	60		1150
16	Economie și afaceri internaționale	1905	1050		2955
17	Educație fizică și sport	3150	440		3590
18	Filosofie	530			530
19	Finanțe	3390	1580	225	5195
20	Fizică	1081	30		1111
21	Geografie	3865	195		4060
22	Geologie	220			220
23	Horticultură	1275	90		1365
24	Informatică	4140	905	30	5075
25	Ingineria autovehiculelor	1875			1875
26	Ingineria instalațiilor	930			930
27	Ingineria materialelor	885			885
28	Ingineria mediului	2730	30		2760
29	Ingineria produselor alimentare	2690	280		2970
30	Ingineria sistemelor	2220	145		2365
31	Ingineria transporturilor	640			640
32	Inginerie aerospațială	535			535
33	Inginerie chimică	1497			1497
34	Inginerie civilă	3635			3635
35	Inginerie de armament, rachete și muniții	90			90
36	Inginerie electrică	2740			2740
37	Inginerie electronică, telecomunicații și tehnologii informaționale	3235	50	50	3335
38	Inginerie energetică	1915			1915
39	Inginerie forestieră	290			290
40	Inginerie genetică	25			25
41	Inginerie geodezică	1125			1125
42	Inginerie geologică	335			335
43	Inginerie industrială	4270	50		4320
44	Inginerie marină și navigație	1235			1235
45	Inginerie mecanică	2846			2846
46	Inginerie și management	3910	100		4010
47	Inginerie și management în agricultură și dezvoltare rurală	2365	355		2720

Nr. crt.	Domeniul de studii de licență	Număr maxim de studenți care pot fi școlarizați (locuri) pe forme de proprietate			Total locuri
		Univ. de stat	Univ. particulare	Fundații	
48	Istorie	1700	90		1790
49	Kinetoterapie	1595	350		1945
50	Limbă și literatură	8460	605		9065
51	Limbi moderne aplicate	1890	100	50	2040
52	Management	4520	2385	50	6955
53	Management în sport	50			50
54	Marketing	2760	1320		4080
55	Matematică	2065			2065
56	Mecatronică și robotică	1627	50		1677
57	Medicină veterinară	1170	50		1220
58	Mine, petrol și gaze	440			440
59	Muzică	1253	55		1308
60	Psihologie	2790	1585		4375
61	Relații internaționale și studii europene	2290	365	75	2730
62	Sănătate din care:	13496	1672		15168
	Sănătate (Medicină)	6406	420		6826
	Sănătate (Asistență)	1800	485		2285
	Sănătate (Medicină dentară)	1672	397		2069
	Sănătate (Farmacie)	1615	125		1740
	Sănătate (Alte programe)	2003	245		2248
63	Silvicultură	1000	80		1080
64	Sociologie	2690	135		2825
65	Știința mediului	1215	225		1440
66	Științe administrative	4535	1260	50	5845
67	Științe ale comunicării	4265	800		5065
68	Științe ale educației	4635	605	25	5265
69	Științe inginerești aplicate	1600			1600
70	Științe militare, informații și ordine publică	1623			1623
71	Științe politice	1410	135		1545
72	Studii culturale	640			640
73	Studii de securitate	605	30		635
74	Studiul patrimoniului	50			50
75	Teatru și artele spectacolului	573	45		618
76	Teologie	2535	295	25	2855
77	Urbanism	140			140
78	Zootehnie	815			815
	Total	172.896	29.627	1.125	203.648

Sursa: Prelucrare conform HG 403/883 septembrie 2021

Anexele 2, 3, 4 Structura instituțiilor de învățământ forme de proprietate și programe licență.

OPIS TABELE

Tabelul 1. Evoluția numărului de instituții de învățământ superior și de facultăți pe forme de proprietate, în perioada 2014-2021	13
Tabelul 2. Evoluția numărului de studenți înmatriculați în învățământul superior pe forme de proprietate în perioada 2014-2021	13
Tabelul 3. Evoluția populației rezidente în România la 1 iulie în grupa de vârstă 18-39 ani în perioada 2014-2022	16
Tabelul 4. Evoluția studenților înmatriculați pe cicluri educaționale și forme de proprietate în perioada 2014-2021	17
Tabelul 5. Distribuția numărului de programe de studii universitare de licență pe forme de învățământ și tip de proprietate și pe total în anul universitar 2021-2022.....	21
Tabelul 6. Distribuția număr maxim de studenți care pot fi școlarizați în anul I la programele de studii de licență pe forme de învățământ în anul universitar 2021-2022.....	20
Tabelul 7. Numărul și ponderea studenților înscriși la studiile universitare de licență, în perioada 2014-2021.....	22
Tabelul 8. Numărul și ponderea studenților înscriși la studiile universitare de licență, pe forme de organizare, în perioada 2014-2021.....	22
Tabelul 9. Numărul și ponderea studenților înscriși la studiile universitare de licență, pe forme de proprietate, în perioada 2014-2021	23
Tabelul 10. Numărul de studenți înscriși la studiile universitare de licență, în funcție de proveniență și pe forme de proprietate, în anul 2021/2022	23
Tabelul 11. Numărul de studenți înscriși la studiile universitare de licență, pe domenii ISCED F-2013, în perioada 2014-2021	24
Tabelul 12. Numărul și ponderea studenților înscriși la studiile universitare de licență pe domenii și pe ani de studiu, în anul universitar 2021-2022.....	25
Tabelul 13. Numărul și ponderea studenților înscriși la studii universitare de licență în 2021/2022, pe domenii ISCED F-2013 și pe forme de proprietate.....	26
Tabelul 14. Numărul și ponderea studenților înscriși la studii universitare de masterat	28
Tabelul 15. Numărul și ponderea studenților înscriși la studiile universitare de masterat, pe forme de proprietate.....	28
Tabelul 16. Evoluția numărului de studenți înscriși la studiile universitare de masterat, pe domenii ISCED F-2013 în perioada 2014-2021	29
Tabelul 17. Numărul și ponderea studenților înscriși la studiile universitare de masterat pe domenii și pe forme de proprietate, în 2021/2022	30
Tabelul 18. Numărul de studenți înmatriculați la programe postuniversitare, pe domenii, în perioada 2014-2021.....	31
Tabelul 19. Numărul de studenți înmatriculați la studii universitare de doctorat și la alte programe postdoctorale, pe forme de proprietate, în perioada 2014-2021	33
Tabelul 20. Numărul de studenți înscriși în învățământul universitar de licență, pe vârste, în perioada 2014-2021	35
Tabelul 21. Ratele specifice de cuprindere pe vârste și gen în învățământul universitar de licență, în perioada 2014-2021	36
Tabelul 22. Rata brută de cuprindere în învățământul universitar de licență*, pe total și pe sexe, în perioada 2014-2021	37
Tabelul 23. Situația școlară a studenților din învățământul universitar de licență la finalul pe forme de învățământ și forme de proprietate, anul universitar 2020/2021.....	38

Tabelul 24. Rata de promovare a studenților din învățământul universitar de licență, pe domenii, în perioada 2014-2020	39
Tabelul 25. Numărul și ponderea absolvenților cu diplomă ai învățământului superior, la finalul anului universitar 2020/2021, pe programe de studii și pe sexe.....	40
Tabelul 26. Numărul și ponderea absolvenților învățământului universitar de licență (cu și fără diplomă de licență), pe sexe	41
Tabelul 27. Numărul și ponderea absolvenților învățământului universitar de licență (cu și fără diplomă de licență), pe forme de proprietate	41
Tabelul 28. Mutațiile structurale ale absolvenților de licență*, pe domenii ISCED F-2013, în perioada 2014-2020	41
Tabelul 29. Rezultatele absolvenților la examenul de licență, pe forme de proprietate, în perioada 2014-2020.....	43
Tabelul 30. Distribuția absolvenților cu diplomă din învățământul universitar de masterat, pe domenii, în perioada 2014-2020	44
Tabelul 31. Mutațiile structurale ale absolvenților de doctorat și postdoctorat, pe domenii ISCED F-2013 în perioada 2014-2020	45
Tabelul 32. Structura pe domenii ISCED F-2013 a absolvenților cu diplomă din învățământul postuniversitar, în perioada 2014-2020	46
Tabelul 33. Evoluția personalului angajat în instituțiile de învățământ superior în perioada 2014-2021	47
Tabelul 34. Nivelul și structura personalului angajat în instituțiile de învățământ superior pe forme de proprietate, în anul universitar 2021/2022	47
Tabelul 35. Numărul personalului didactic din învățământul superior, pe forme de proprietate	48
Tabelul 36. Numărul cadrelor didactice pe funcții didactice* în perioada 2014-2021.....	49
Tabelul 37. Ponderea personalului didactic în învățământul superior, pe sexe (%).....	50
Tabelul 38. Numărul de studenți ce revine unui cadru didactic în învățământul universitar de licență	51
Tabelul 39. Repartizarea pe universități a alocațiilor bugetare destinate finanțării instituționale, pentru anul 2021 (dec. 2021)	72
Tabelul 40. Propunere de repartizare preliminară pe universități a alocațiilor bugetare destinate finanțării instituționale, pentru anul 2022 (ian.).....	72
Tabelul 41. Valoarea granturilor doctorale pe domenii de finanțare	72
Tabelul 42. Finanțarea suplimentară – sume alocate pe clase de indicatori.....	72

OPIS FIGURI

Figura 1. Structura și oferta sistemului național de învățământ superior licență, masterat și doctorat în anul universitar 2021 -2022	12
Figura 2. Evoluția numărului de facultăți și a numărului de studenți, pe forme de proprietate, în perioada 2014-2021	14
Figura 3. Structura facultăților pe regiuni de dezvoltare, în anul universitar 2021/2022	14
Figura 4. Structura numărului de studenți înmatriculați pe regiuni de dezvoltare, în anul universitar 2021/2022.....	15
Figura 5. Evoluția studenților înmatriculați pe cicluri educaționale în perioada 2014-2021	16
Figura 6. Ponderea studenților înmatriculați, pe nivele educaționale și forme de proprietate, în anul universitar 2021-2022	18
Figura 7. Ponderea studenților înmatriculați la stat, pe cicluri educaționale, în anul universitar 2021-2022	18
Figura 8. Structura și componența ofertei universitare de licență, anul universitar 2021-2022	19
Figura 9. Top 30 domenii de licență (din 78 existente) după numărul locurilor oferite în anul I, pe forme de proprietate în anul universitar 2021-2022	20
Figura 10. Evoluția numărului de studenți înmatriculați la studiile universitare de licență, pe domenii ISCED F-2013, în perioada 2014-2021	24
Figura 11. Ponderea studenților înmatriculați la studiile universitare de licență, pe domenii ISCED F-2013, în perioada 2014-2021	26
Figura 12. Structura și componența ofertei universitare de masterat, anul universitar 2021-2022.....	27
Figura 13. Evoluția numărului de studenți înmatriculați la studiile universitare de masterat, pe domenii ISCED F-2013, în perioada 2014-2021	29
Figura 14. Ponderea studenților înmatriculați la studiile universitare de masterat, pe domenii ISCED F-2013, în perioada 2014-2021	30
Figura 15. Structura și componența ofertei universitare de doctorat, anul universitar 2021-2022	32
Figura 16. Structura pe domenii ISCED-F 2013 a studenților-doctoranzi înmatriculați în anul universitar 2021/2022	34
Figura 17. Evoluția numărului de studenți înmatriculați în învățământul universitar de licență, pe vârste în perioada 2014-2021	35
Figura 18. Situația școlară a studenților din învățământul universitar de licență,.....	38
Figura 19. Evoluția numărului de absolvenți de studii superioare pe nivele educaționale în perioada 2014-2020.....	40
Figura 20. Structura absolvenților de licență pe domenii ISCED F-2013, în perioada 2014-2021	42
Figura 21. Structura absolvenților de masterat pe domenii ISCED F-2013, în perioada 2014-2021 .	44
Figura 22. Ponderea absolvenților de doctorat și postdoctorat pe domenii ISCED F-2013, în perioada 2014-2021	45
Figura 23. Structura personalului angajat pe categorii, în instituțiile de învățământ superior în total și pe forme de proprietate, în anul universitar 2021/2022.....	48
Figura 24. Evoluția numărului studenților străini în România în perioada 2016-2022	66
Figura 25. Structura studenților străini în anul universitar pe cicluri de studii în anul 2021-2022....	67
Figura 26. Repartiția studenților străini pe domenii de studii, în anul universitar 2021-2022	67
Figura 27. Structura studenților străini domeniul științe biologice și biomedicale pe cicluri de studii în anul 2021-2022	68

<i>Figura 28. Structura studenților români de pretutindeni pe cicluri de studii în anul universitar 2021 - 2022</i>	68
<i>Figura 29. Nivelul și structura studenților români de pretutindeni pe domenii fundamentale în anul universitar 2021-2022</i>	69
<i>Figura 30. Doctoranzi și cadre didactice cu drept de conducere doctorat, pe domenii fundamentale, în anul universitar 2021-2022</i>	75

OPIS ANEXE

<i>Anexa 1. Distribuția numărului de programe de studii universitare de licență pe domenii de licență, pe forme de proprietate și pe total în anul universitar 2021-2022</i>	85
<i>Anexa 2. Distribuția număr maxim de studenți care pot fi școlarizați în anul I la programele de studii de licență pe domenii de licență în anul universitar 2021-2022</i>	87